

EZEKIELI

Ciümbe Iria irĩ Muoyo na Riiri wa Jehova

¹ Mwaka-inĩ wa mĩrongo itatũ,* mũthenya wa gatano wa mweri wa kana, hĩndĩ irĩa ndaarĩ hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Kebari tũrĩ hamwe na andũ arĩa maatahĩtwo magatwarwo kuo, igũrũ nĩrĩahingũkire, na nĩ ngĩona cioneki cia Ngai.

² Mũthenya wa gatano wa mweri ũcio, naguo nĩguo mwaka wa itano kuuma Mũthamaki Jehoiakini athaamio, ³kiugo kĩa Jehova nĩgĩakinyĩrĩre Ezekieli ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, mũrũ wa Buzi, kũu hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Kebari, o kũu bũrũri wa Babuloni. Nakuo guoko kwa Jehova kwarĩ igũrũ rĩake.

⁴ Ngĩcũthĩrĩria ngĩona rũhuho rwa kihuhũkanio rũgĩũka ruumĩte na mwena wa gathigathini, naruo rwarĩ itu inene rĩrĩ na rũheni rũkũhenũka narĩo rĩarigĩciĩrio nĩ ũtheri mũcangararu. Gatagatĩ ka mwaki ũcio haahaanaga ta kĩgera kĩaakana, ⁵ na thĩĩnĩ wa mwaki ũcio nĩ haarĩ kindũ kĩaahaanaga ciümbe inya[†] irĩ muoyo, nacio cionekaga irĩ na mũhianĩre wa mũndũ, ⁶ na o kĩmwe gĩacio kĩarĩ na mothiũ mana na mathagu mana. ⁷ Magũrũ ma cio maarĩ marũngarũ; namo makinya ma cio maatarĩ ta ma gacaũ, na maakengaga ta gĩcango gĩkumuthe. ⁸ Rungu rwa mathagu ma cio, mĩena ina yacio, ciarĩ na moko ma mũndũ. Ciothe inya ciarĩ na mothiũ na mathagu,

* 1:1 No gũkorwo ĩno yarĩ mĩaka ya Ezekieli; Mũlawii aingĩraga ũtungata-inĩ wa ũthĩnjĩri-Ngai aakinyia mĩaka mĩrongo itatũ (Ndar 4:3). [†] 1:5 Mũigana wa “inya” ũrũgamĩrĩre ũkinyanĩru ta “ciümbe iria inya irĩ muoyo” (Kĩam 13:14) kana “mĩena ina irĩa yumaga rũhuho” (Isa 11:12).

⁹ namo mathagu ma cio, nĩmahutanĩtie. O kĩmwe gĩa cio gĩathiiaga kierekeire o mbere; itiehũgũraga igĩthiĩ.

¹⁰ Mothiũ ma cio maatarĩ ta ũũ: O kĩmwe gĩa icio inya kĩarĩ na ũthiũ wa mũndũ, na mwena wa ũrĩo o kĩmwe kĩarĩ na ũthiũ wa mũrũũthi, naguo mwena wa ũmotho kĩarĩ na ũthiũ wa ndegwa; o na ningĩ, o kĩmwe gĩa cio kĩarĩ na ũthiũ wa nderi. ¹¹ Ũguo nĩguo mothiũ ma cio maatarĩ. Mathagu ma cio maatambũrũkĩtio na igũrũ; o kĩmwe kĩarĩ na mathagu meerĩ, o ithagu rĩhutanĩtie na ithagu rĩa kĩũmbe kĩrĩa kĩngĩ mĩena yeerĩ, namo mathagu meerĩ makahumbĩra mwĩrĩ wakĩo. ¹² O kĩmwe gĩa cio gĩathiiaga kĩrũngĩrĩrie o mbere. O kũrĩa guothe Roho aacierekagĩria, no kuo ciathiiaga itekwĩhũgũra. ¹³ Ciũmbe icio irĩ muoyo cionagwo ihaana ta makara megwakana mwaki kana ta imũrĩ. Mwaki ũcio wathiiaga thuutha na mbere gatagatĩ-inĩ ga ciũmbe icio; warĩ mũcangararu, na rũheni rwahenũkaga kuuma harĩ guo. ¹⁴ Ciũmbe icio ciaguthũkaga na thuutha na ikaguthũka na mbere ta ũrĩa rũheni rũhenũkaga.

¹⁵ Rĩrĩa ndacũthĩrĩrie ciũmbe icio irĩ muoyo, nĩndonire harĩ na kũgũrũ kwa ngaari gũkinyĩte thĩ kũrĩ mwena-inĩ wa o kũũmbe kũu kĩrĩ na mothiũ mana. ¹⁶ Naguo mũhianĩre na mũthondekere wa magũrũ macio ma ngaari warĩ ta ũũ: Maahenagia ta thumarati, na mothe mana nĩmahaanaine. O kũmwe kuonekaga gũthondeketwo ta kũgũrũ kwa ngaari, gũtoonyetio gatagatĩ ga kũgũrũ kũrĩa kũngĩ. ¹⁷ Namo magĩthiĩ maathiiaga na mwena o wotho wa iyo ĩna kũrĩa ciũmbe icio cierekeirie ũthiũ; magũrũ macio ma ngaari matiagarũrũkaga rĩrĩa ciũmbe icio igũthiĩ. ¹⁸ Mĩbara ya mo yarĩ mĩraihi na igũrũ na yarĩ ya kũmakania, nayo mĩbara iyo yotho ĩna yaiyũrĩte maitho mĩena yotho.

¹⁹ Hĩndĩ ĩrĩa ciũmbe icio irĩ muoyo ciathiĩ, magũrũ

macio maarĩ mwena-inĩ wacio magathiĩ; na rĩrĩa ciũmbe icio irĩ muoyo ciambata na igũrũ ciumĩte thĩ, magũrũ macio o namo makaambata. ²⁰ O kũrĩa guothe Roho aaciererekagĩria, nokuo ciathiiaga, namo magũrũ macio magookĩra magatwarana nacio, tondũ roho wa ciũmbe icio irĩ muoyo warĩ thĩinĩ wa magũrũ macio. ²¹ Hĩndĩ rĩrĩa ciũmbe icio ciathiĩ, o namo magũrũ ma cio magathiĩ; rĩrĩa ciũmbe icio ciarũgama, o namo makarũgama; na rĩrĩa ciũmbe icio ciambata na igũrũ ciumĩte thĩ, magũrũ macio makambatania nacio, tondũ roho wa ciũmbe icio irĩ muoyo warĩ thĩinĩ wa magũrũ macio.

²² Igũrũ rĩa mĩtwe ya ciũmbe icio irĩ muoyo nĩ haarĩ kĩndũ kĩaraganu kĩaahanaga ta wariĩ wakengaga ta mbarabu, na warĩ wa kũmakania. ²³ Rungu rwa wariĩ ũcio, mathagu ma cio maatambũrũkĩtio o rĩmwe rĩerekeire harĩ rĩrĩa rĩngĩ, na o kĩũmbe kĩarĩ na mathagu meerĩ marĩa maakĩhumbĩrĩte mwĩrĩ. ²⁴ Hĩndĩ rĩrĩa ciũmbe icio ciathiiaga, ngĩigua mũgambo wa mathagu ma cio, taarĩ mũrurumo wa maaĩ magĩtherera, na taarĩ mũgambo wa Mwene-Hinya-Wothe, taarĩ mbugĩrĩrio ya thigari cia ita. Na rĩrĩa ciũmbe icio ciarũgamire, igĩthuna mathagu ma cio.

²⁵ Ningĩ ngĩigua mũgambo uumĩte na igũrũ rĩa wariĩ ũcio warĩ igũrũ rĩa mĩtwe yacio hĩndĩ iyo ciarũgamĩte ithunĩte mathagu. ²⁶ Igũrũ rĩa wariĩ ũcio warĩ igũrũ rĩa mĩtwe yacio nĩ haarĩ kĩndũ kĩaahanaga ta gĩtĩ kĩa ũnene gĩakĩtwo na kahiga ka yakuti rĩrĩa ya bururu, na hau igũrũ rĩa gĩtĩ kĩu kĩa ũnene nĩ haarĩ na kĩndũ kĩonekaga kĩrĩ na mũhianĩre ta wa mũndũ. ²⁷ Ndaarora ngĩona kuuma harĩa honekaga taarĩ ho njohero yake gũcooka na igũrũ, oonekaga ahaana ta kĩgera kĩaakana, kana ta kĩgera kĩiyũrĩtwo nĩ mwaki, ningĩ kuuma hau njohero gũcooka na thĩ oonekaga ahaana ta mwaki; naguo ũtheri

mūcangararu ūkamūrigiicīria. ²⁸ Ūtheri ūcio wamūrigiicīrie watariī ta mūkunga-mbura ūrī itu-inī rīa mbura mūthenya ūrīa kūroira, ūguo noguo ūtheri ūrīa mūnene wamūrigiicīrie watariī.

Ūtheri ūcio wonekaga ūhaanaine na riiri wa Jehova. Na rīrīa ndawonire-rī, ngīgūithia, ngiturumithia ūthiū thī, ngīgua mūgambo wa mūdū ūkwaria.

2

Ūrīa Ezekieli Eetirwo

¹ Nake mūdū ūcio akīnjīra atīrī, “Mūrū wa mūdū, wīrūgamie na magūrū maku, ngwarīrie.” ² O hīndī īyo aanjaragīria, Roho agītoonya thīnī wakwa, akīnjoya akīndūgamia, na nī ngīgua akīnjarīria.

³ Nake akīnjīra atīrī, “Mūrū wa mūdū, nīngūgūtūma kūrī andū a Isiraeli, ūthiī kūrī rūrīrī rūu rūremu, o rūu rūnemeire; ruo rwene o na maithe maaruo rūtūūrīte rūregete kūnjathīkīra nginya ūmūthī. ⁴ Andū acio ndīragūtūma kūrī o-rī, nīmanyūmīrie ngoro na makaang’athīria. Meere atīrī, ‘Ūū nīguo Mwathani Jehova aroiga.’ ⁵ Na rīrī, andū acio mangīthikīrīria kana marege gūthikīrīria, nīgūkorwo nī andū a nyūmba ya ūremi, nīmakamenya atī nīhakoretwo na mūnabii gatagatī-inī kao. ⁶ Nawe mūrū wa mūdū-rī, ndūkametigīre kana wītīgīre ciugo ciao. Ndūgetigīre, o na akorwo cong’e na mīgua nīcīgūthiūrūrūkīrie, na ūikaraga gatagatī ga tūng’aurū. Ndūgetigīre ūrīa mekuuga kana ūmakio nīo, o na akorwo nī andū a nyūmba ya ūremi. ⁷ No nginya ūmaarīrie na ciugo ciakwa, kana nīmegūthikīrīria kana matigūthikīrīria, nī ūndū nī aremi. ⁸ No wee mūrū wa mūdū-rī, thikīrīria ūrīa ngūkwīra. Ndūkareme ta nyūmba īyo ya ūremi; athamia kanua gaku na ūrīe kīrīa ngūkūhe.”

⁹ Ngĩcooka ngĩcũthĩrĩria, ngĩona ndaambũrũkĩirio guoko. Guoko kũu kwanyitĩte ibuku rĩa gĩkũnjo, ¹⁰ nake akĩrĩkũnjũrĩra hau mbere yakwa. Narĩo riandikĩtwo ciugo cia macakaya mĩena yeerĩ, na cia kĩrĩro, o na cia kĩa.

3

¹ Nake mũndũ ũcio akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, rĩa kĩrĩa kĩrĩ mbere yaku, rĩa ibuku rĩrĩ rĩa gĩkũnjo; ũcooke ũthĩ ũkaarĩrie andũ a nyũmba ya Isiraeli.” ² Nĩ ũndũ ũcio ngĩathamia kanua, nake akĩhe ibuku rĩu rĩa gĩkũnjo ndĩrĩrie.

³ Ningĩ akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, rĩa ibuku rĩrĩ rĩa gĩkũnjo ndĩrakũhe ũiyũrie nda yaku.” Nĩ ũndũ ũcio ngĩrĩria, na rĩrĩ kanua-inĩ gakwa rĩarĩ na mũrĩo ta ũũkĩ.*

⁴ Ningĩ agĩcooka akĩnjĩra atĩrĩ: “Mũrũ wa mũndũ, thĩ o rĩu kũrĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli ũmaarĩrie ciugo ciakwa. ⁵ Ndũratũmwo kũrĩ andũ a mwarĩrie ũtooĩ kana rũthiomi rũritũ, no nĩ kũrĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli; ⁶ ti kũrĩ ndũrĩrĩ nyingĩ iria ciaragia mwarĩrie ũtooĩ kana rũthiomi rũritũ, kana rũrĩ na ciugo iria ũtangĩmenya. Ti-itherũ, korwo nĩndagũtũmĩte kũrĩ o, nĩmangĩagũthikĩrĩrie. ⁷ No rĩrĩ, andũ a nyũmba ya Isiraeli matĩngĩenda gũkũigua, nĩ ũndũ matĩendaga kũnjigua, nĩgũkorwo nyũmba yotha ya Isiraeli nĩyũmĩtie ngoro na ikang’athia. ⁸ No rĩrĩ, nĩ ngũtũma wage kuororoa na ũmie ngoro o ta o. ⁹ Nĩngũtũma gĩthiithi gĩaku kũme ta ihiga rĩrĩa rĩũmũ mũno, rĩrĩa rĩũmũ gũkĩra ihiga rĩa nyaigĩ. Ndũkamatigĩre kana ũmakio nĩo, o na akorwo nĩ a nyũmba ya ũremi.”

¹⁰ Ningĩ akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, thikĩrĩria wega na wĩkĩre ciugo iria ciothe ngũkwarĩria ngoro-inĩ.

¹¹ Thĩ o rĩu kũrĩ andũ anyu arĩa matahĩtwo warie nao.

* ^{3:3} Ciugo cia Ngai irĩ mĩcamo mwega (Thab 19:10; 119:103), o na hĩndĩ irĩa ũhoru wacio ũkũigua ũrĩ mũrũrũ (Kũg 10:9-10).

Meere atĩrĩ, ‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga,’ kana nĩmegũthikĩrĩria kana matigũthikĩrĩria.”

¹² Ningĩ Roho akĩnjoya na igũrũ, na ngĩigua mũgambo mũnene thuutha wakwa ũkĩruruma. (Riiri wa Jehova ũrogoocwo arĩ o kũu gĩikaro-inĩ gĩake!) ¹³ Naguo warĩ mũgambo wa mathagu ma ciũmbe icio irĩ muoyo makĩhutania mo mene, na wa magũrũ ma ngaari marĩa maarĩ mĩena yacio, naguo warĩ mũgambo mũnene warurumaga. ¹⁴ Roho agĩcooka akĩnjoya na igũrũ akĩnjeheria, na nĩ ngĩthiĩ ndĩ na marũrũ na marakara ngoro-inĩ, nakuo guoko kwa Jehova kũrĩa kwa hinya kwarĩ igũrũ rĩakwa. ¹⁵ Ngĩkinya kũrĩ arĩa maatahitwo, arĩa maatũũraga kũu Teli-Abibu, gũkuhĩ na Rũũ rwa Kebari, na ngĩikarania nao kwa ihinda rĩa mĩthenya mũgwanja, makĩte mũno.

Isiraeli Gũkaanio

¹⁶ Thuutha wa mĩthenya iyo mũgwanja-rĩ, kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩra, ngĩrwo atĩrĩ, ¹⁷ “Mũrũ wa mũndũ, nĩngũtuĩte mũrangĩrĩ† wa andũ a nyũmba ya Isiraeli, nĩ ũndũ ũcio igua kiugo kĩrĩa ngwaria, na ũmeere ũrĩa ndĩramakaania. ¹⁸ Rĩrĩa ngwĩra mũndũ mwaganu atĩrĩ, ‘Ti-itherũ, nĩũgaakua,’ nawe wage kũmũkaania, kana kũmwarĩria atigane na mĩthiĩre yake ya waganu nĩguo ahonokie muoyo wake-rĩ, mũndũ ũcio mwaganu nĩagaakua nĩ ũndũ wa mehia make, nawe nĩwe ngooria thakame yake. ¹⁹ No wee ũngĩkaania mũndũ ũcio mwaganu, nake arege kũgarũrũka atigane na waganu wake kana mĩthiĩre yake mĩũru-rĩ, we nĩagaakua nĩ ũndũ wa mehia make; no wee-rĩ, nĩũgaakorwo ũhonoketie muoyo waku.

† 3:17 Mũrangĩrĩ wa itũũra aaikaraga handũ igũrũ wa rũthingo nĩguo angĩonire ũgwati kana andũ matũmitwo eere andũ a itũũra (1Sam 14:16; 2Sam 18:24-27).

²⁰ “Ningĩ-rĩ, mündũ mũthingu angĩgarũrũka atigane na ũthingu wake eke maündũ mooru, na nĩ ndĩmwĩkĩrĩre mũhĩnga mbere yake-rĩ, nĩagaakua. Kũngĩkorwo ndwamũkaanirie-rĩ, nĩagaakua nĩ ũndũ wa mehia make. Maündũ marĩa aneeka ma ũthingu matikaaririkanwo, nawe nĩwe ngooria thakame yake. ²¹ No rĩrĩ, wee ũngĩkaania mündũ ũcio mũthingu atige kwĩhia, nake aage kwĩhia-rĩ, ti-itherũ nĩagatũũra muoyo nĩ ũndũ nĩathikĩrĩrie ũguo wamũkaanirie, nawe-rĩ, nĩũgaakorwo ũhonoketie muoyo waku.”

²² Guoko kwa Jehova kwarĩ igũrũ rĩakwa ndĩ o kũu, nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Ũkĩra ũthiĩ werũ-inĩ ũrĩa mwaraganu, na kũu nĩkuo ngũkwarĩria.” ²³ Nĩ ũndũ ũcio ngĩũkĩra ngĩthiĩ werũ-inĩ ũcio mwaraganu, naguo riiri wa Jehova warũngĩ kuo, ũhaana ta riiri ũrĩa ndoonete hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũ rwa Kebari, na nĩ ngĩgũithia, ngĩturumithia ũthiũ thĩ.

²⁴ Hĩndĩ ĩyo Roho agĩtoonya thĩinĩ wakwa, akĩnjoya akĩndũgamia na magũrũ makwa. Akĩjarĩria, akĩnjĩra atĩrĩ, “Thiĩ ũkehingĩre gwaku nyũmba. ²⁵ No rĩrĩ, wee mũrũ-wa-mündũ, nĩmagakuoha na mĩhĩndo; ũgaikara ũrĩ muohe nĩguo ndũkoime ũthiĩ gatagatĩ-inĩ ka andũ. ²⁶ Nĩ nĩngatũma rũrĩmĩ rwaku rũnyiitane na karakara nĩguo ũkire wage kũmanegenia, o na akorwo o nĩ andũ a nyũmba ya ũremi. ²⁷ No rĩrĩa ngaakwarĩria-rĩ, nĩngakũhingũra kanua, nawe nĩũkameera ũũ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ.’ ũrĩa wothe ũngĩthikĩrĩria nĩathikĩrĩrie, nake ũrĩa wothe ũkũrega nĩarege; nĩgũkorwo o nĩ andũ a nyũmba ya ũremi.

4

Ngerekano ya Kũrigiicĩrio kwa Jerusalemu

¹ “Wee, mũrũ wa mündũ, rĩu oya iturubarĩ ũrĩge mbere yaku, ũcooke ũkurure itũũra inene rĩa Jerusalemu igũrũ

rĩarĩo; ² Ũcooke ũrĩrigiicĩrie: Rĩakĩrĩre indo cia mbaara cia gũtheithia gũtharĩkĩra itũũra, na wake kĩhumbu gĩkinyĩte itũũra, na ũrĩakĩrĩre kambĩ na nja, na ũigithie mĩgogo mĩtungu ya kũrĩmomora ĩrĩrigiicĩrie. ³ Cooka woe rũgĩo rwa kĩgera, ũrũige rũtuĩke taarĩ rũgiri rwa kĩgera gatagatĩ gaku na itũũra rĩu inene, na ũhũgũre ũthiũ waku na kũu rĩrĩ. Narĩo rĩrigiicĩrio, na nĩwe ũkaarĩrigiicĩria. Ũndũ ũcio nĩũgaatuĩka kĩmenyithia harĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli.

⁴ “Nĩngĩ ũkome na mwena waku wa ũmotho, ũcooke wĩgĩrĩre mehia ma andũ a nyũmba ya Isiraeli. Nĩwe ũgaakuua mehia mao matukũ marĩa mothe ũgaakoma na mwena ũcio. ⁵ Nĩngũtuĩrĩre ũkome matukũ maiganaine na mĩaka ya mehia mao. Nĩ ũndũ ũcio matukũ magana matatũ na mĩrongo kenda nĩmo ũgaakuua mehia ma andũ a nyũmba ya Isiraeli.

⁶ “Warĩkia gwĩka ũguo, ũkome rĩngĩ, ihinda rĩrĩ na mwena waku wa ũrĩo, ũkuue mehia ma nyũmba ya Juda. Nĩngũtuĩrĩre matukũ mĩrongo ĩna, o mũthenya ũkarũgamĩrĩra mwaka ũmwe. ⁷ Hũgũra ũthiũ waku ũwerekerie itũũra rĩa Jerusalemu rĩu rĩrigiicĩrio, ũrĩtambũrũkĩrie guoko kũhumbũrĩtio, ũrĩrathĩre ũhoru wa gũũkĩrĩrwo. ⁸ Nĩngakuoha na mĩhĩndo nĩguo ndũkana-hote kwĩgarũra na mwena ũmwe kana ũrĩa ũngĩ nginya rĩrĩa matukũ maku ma kũrigiicĩrio magaathira.

⁹ “Oya ngano na cairi, na mboco na ndengũ, na mwere na ngano njirũ; ciĩkĩre thĩinĩ wa ndigithũ ũcihũthagĩre gwĩthondekera mũgate. Mũgate ũcio nĩguo ũrĩrĩaga ihinda rĩa matukũ magana matatũ na mĩrongo kenda macio ũgũkorwo ũkomete na mwena. ¹⁰ Thima cek-eri mĩrongo ĩrĩ* cia irio iria ũrĩrĩaga o mũthenya na ũcĩrĩage mahinda marĩa mabange. ¹¹ Nĩngĩ ũthime maaĩ

* 4:10 nĩ ta giramu 200

gĩcunji gĩa ithathatũ kĩa hini† ïmwe, na ũmanyuuage mahinda o marĩa mabange. ¹² Rĩaga irio icio o ta ũrĩa ũngĩrĩa mũgate wa cairi; ũũruge andũ makĩonaga, ũhũthĩrĩte mwaki wakĩtio na mai ma mũndũ.” ¹³ Jehova akiuga atĩrĩ, “Ũguo nĩguo andũ a Isiraeli makaarĩaga irio irĩ na thaahu marĩ gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ, kũrĩa ngaamatwarithia.”

¹⁴ Na nĩ ngiuga atĩrĩ, “Ũguo ti guo, Mwathani Jehova! Nĩ ndirĩ ndethaahia. Kuuma ũnini wakwa nginya rĩu, ndirĩ ndarĩa nyama ya nyamũ ĩkuĩte kana ĩtambuutwo nĩ nyamũ cia gĩthaka. Gũtirĩ nyama ĩrĩ mũgiro ĩrĩ yatoonya kanua gakwa.”

¹⁵ Nake akiuga atĩrĩ, “Ũguo nĩ wega; nĩngũreke ũruge mũgate waku na mai ma ng’ombe,‡ handũ ha mwaki wa mai ma mũndũ.”

¹⁶ Nake agĩcooka akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, nĩngagĩrĩrĩa irio itigatoonye Jerusalemu. Andũ acio makaarĩaga irio cia gĩthimo magĩtangĩkaga, na manyu-uage maaĩ ma gĩthimo matarĩ na kĩrĩgĩrĩro, ¹⁷ nĩ ũndũ nĩgũgakorwo na ũnyiihu wa irio na wa maaĩ. Nĩmakamakaga moona o mũndũ ũrĩa atarĩ na nĩmakahĩnja nĩ ũndũ wa mehia mao.

5

¹ “Na rĩrĩ, mũrũ wa mũndũ, oya rũhiũ rwa njora rũũgĩ, ũrũhũthĩre ta rwenji rwa mwenjani, wĩyenje naruo mũtwe na nderu. Ningĩ ũcooke woe ratiri ya gũthima, ũganyanie njuĩrĩ ĩyo. ² Rĩrĩa matukũ marĩa mũrigi-icĩirio magaathira-rĩ, ũgaacinĩra gĩcunji gĩa ithatũ kĩa njuĩrĩ ĩyo na mwaki kũu thĩinĩ wa itũũra inene. Oya gĩcunji gĩa ithatũ kĩayo ũthiũrũrũke itũũra rĩu inene

† 4:11 nĩ ta nuthu lita 0.5 ‡ 4:15 Mai ma ng’ombe nĩmahũthagĩrwo ta ngũ cia kũruga mabũrũri-inĩ ma irathĩro, na no mahũthagĩrwo ũmũthĩ.

ũkĩmĩgũthagũthaga na rūhiũ rwa njora. Nakĩo gĩcunjĩ gĩa ithatũ kĩaoyo ũkĩhurunje gĩtwarwo nĩ rūhuho. Nĩgũkorwo nĩngamaingatithia na rūhiũ rwa njora ndĩrũcomorete. ³ No rĩrĩ, oya gakundi ka njuĩrĩ ũthinĩkire ruuno-inĩ rwa nguo yaku. ⁴ Cooka woe gakundi kayo ũgaikie mwaki-inĩ ũgacine. Mwaki nĩũgatheerema kuuma hau ũiyũre nyũmba yotha ya Isiraeli.

⁵ “Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Rĩrĩ nĩrĩo itũũra inene rĩa Jerusalemu, rĩrĩa haandĩte gatagatĩ ka ndũrĩrĩ rĩthiũrũkĩirio nĩ mabũrũri. ⁶ No rĩrĩ, nĩ ũndũ wa waganu warĩo, nĩrĩremeire mawatho makwa o na watho wakwa wa kũrũmĩrwo gũkĩra ndũrĩrĩ na mabũrũri macio marĩthiũrũrũkĩirie. Nĩrĩregete mawatho makwa na rĩtirũmĩrĩre watho wakwa wa kũrũmĩrwo.

⁷ “Nĩ ũndũ ũcio ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Wee ũkoretwo ũrĩ mũremi gũkĩra ndũrĩrĩ ici igũthiũrũrũkĩirie, ũkaaga kũrũmĩrĩra watho wakwa wa kũrũmĩrwo kana kũhingia mawatho makwa. Wee o na ndwĩkĩte maũndũ maringaine na irĩra cia ndũrĩrĩ cio igũthiũrũrũkĩirie.

⁸ “Nĩ ũndũ ũcio, ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Nĩ mwene nĩngũgũũkĩrĩra, wee Jerusalemu, ngũherithie ũkĩonagwo nĩ ndũrĩrĩ cio. ⁹ Tondũ wa mĩhianano iyo yaku yotha irĩ magigi, nĩ nĩngũgwĩka ũrĩa itarĩ ndeeka mbere iyo na itageeka rĩngĩ. ¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio, gatagatĩ-inĩ gaku maithe nĩmakaarĩa ciana ciao, o nacio ciana irĩe maithe ma cio.* Nĩngakũherithia, na hurunje matigari maku mothe matwarwo nĩ rūhuho. ¹¹ Nĩ ũndũ ũcio, ti-itherũ ta ũrĩa niĩ ndũũraga muoyo, Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ, tondũ nĩũthaahĩtie gũikaro gĩakwa kĩamũre na ũndũ wa mĩhianano yaku yotha mĩbuthu na ciĩko thũũrĩku-rĩ, nĩngakwehereria wendo wakwa, na ndigacooka gũkũrora

* 5:10 Ũhoru wa andũ kũrĩa andũ arĩa angĩ warĩ mũtũũrĩre mũũru mũno na woneka rĩrĩa andũ maarigiicĩrio (Gũcook 28:53; Zek 11:9).

na tha, kana ngũcaaĩre. ¹² Gĩcunjĩ gĩa ithatũ kĩa andũ aku makooragwo nĩ mũthiro, kana maniiwo nĩ ng'aragu o kũu thĩinĩ waku; gĩcunjĩ gĩa ithatũ gĩkooragwo na rūhiũ rwa njora nja ya thingo ciaku; nakĩo gĩcunjĩ gĩa ithatũ ngaakĩhurunja gĩtwarwo nĩ rūhuho, na gĩteng'erio na rūhiũ rwa njora rūcomoretwo.

¹³ “Hĩndĩ ĩyo marakara makwa nĩmagathira, na mang'ũrĩ makwa harĩo manyiie, na nĩ nĩngarĩhĩrio. Ndaarĩkia kũmaitũrũrĩra mang'ũrĩ makwa, nĩmakamenya atĩ nĩ Jehova, nĩ nĩ ndoiga ũguo ndĩrutaniĩrie.

¹⁴ “Nĩngagũtua mwanangĩko, na ngũtue kĩndũ gĩa kũnyararwo gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ iria igũthiũrũrũkĩirie, o na maitho-inĩ ma ahĩtũki. ¹⁵ Wee ũgaatuĩka wa kũmenwo, na wa kũnyararwo, na kĩndũ gĩa gũkaanania nakĩo, na kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ ndũrĩrĩ icio igũthiũrũrũkĩirie, hĩndĩ ĩrĩa ngaakũherithia ndĩ na marakara na mang'ũrĩ, na ngũkaanie na mathũgũta manene. Nĩ Jehova nĩ nĩ ndoiga ũguo. ¹⁶ Rĩrĩa ngaakũratha na mĩguĩ yakwa ya ũragani na ya ng'aragu, ngaakũratha ngũniine. Nĩngakũrehere ng'aragu makĩria, na hĩnge njĩra ĩrĩa irio ciaku ciũk-agĩra. ¹⁷ Nĩngakũrehere ng'aragu na nyamũ cia gĩthaka igũtharĩkĩre, nacio nĩngakũniinĩra ciana. Mũthiro na ũiti wa thakame nĩngakũhaata, na nĩngarehithia rūhiũ rwa njora rūgũũkĩrĩre. Nĩ Jehova nĩ nĩ ndoiga ũguo.”

6

Ūrathi wa Gũũkĩrĩra Irĩma cia Isiraeli

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkianginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ,
² “Mũrũ wa mũndũ, ng'ethera irĩma cia Isiraeli; cirathĩre ũhoru wa gũciũkĩrĩra, ³ ũciĩre atĩrĩ: ‘Inyuĩ irĩma cia Isiraeli, iguai kiugo kĩa Mwathani Jehova. Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekwĩra irĩma na tũrĩma, na mĩkuru na cianda: Nĩ ngirie kũmũũkĩrĩra na rūhiũ rwa njora, na

nyanange kũndũ kwanyu kũrĩa gũtũũgĩru.* ⁴ Igongona cianyu nĩkamomorwo, na igongona cianyu cia gũcinĩrwo ũbumba ihehenjwo; na nĩngooragĩra andũ anyu hau mbere ya mĩhianano iyo yanyu. ⁵ Nĩngaragania ciimba cia andũ a Isiraeli hau mbere ya mĩhianano iyo yao, na nĩngahurunja mahĩndĩ manyu gũthiũrũrũkĩria igongona cianyu. ⁶ Kũndũ kũrĩa guothe mũtũũraga, matũũra macio nĩmakanangwo, na kũndũ kũrĩa gũtũũgĩru kũmomorwo, nĩguo igongona cianyu ithũkio na cianangwo, nayo mĩhianano yanyu ihehenjwo na yũnũhwo, o na igongona cianyu cia gũcinĩrwo ũbumba imomorwo, na kĩrĩa mũthondekete kĩniinwo. ⁷ Andũ anyu nĩmakooragĩrwo gatagatĩ-inĩ kanyu, na inyuĩ nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

⁸ “‘No rĩrĩ, nĩ kũrĩ amwe ngaatigia, nĩgũkorwo amwe anyu nĩmakahonoka kũũragwo na rũhiũ rwa njora rĩrĩa mũgaakorwo mũhurunjũkĩre mabũrũri-inĩ na ndũrĩrĩ-inĩ. ⁹ Ningĩ marĩ ndũrĩrĩ-inĩ kũu matwarĩtwo marĩ atahe-rĩ, arĩa makaahonoka nĩmakandirikana. Nĩmakaririkana ũrĩa njiguithĩtio ũũru nĩ ngoro ciao cia ũtharia, iria iihutatĩire, na maitho mao marĩa makoretwo makĩirĩrĩa mĩhianano yao. Nĩmakemena nĩ ũndũ wa waganu ũrĩa mekĩte, na nĩ ũndũ wa ciĩko ciao ciothe irĩ magigi. ¹⁰ Nao nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova; nĩ ndiamamakagia tũhũ ngiuga atĩ nĩngamarehere mũtino ũyũ.

¹¹ “‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Hũũra hĩ, na ũhũũrithie makinya thĩ, uugĩrĩrie uuge atĩrĩ, “Wũil!” Tondũ wa waganu wothe na ciĩko irĩ magigi cia nyũmba ya Isiraeli, nĩgũkorwo nĩmakooragwo na rũhiũ rwa njora, na ng’aragu, na mũthiro. ¹² Mũndũ ũrĩa ũtũũraga kũraya alooragwo nĩ mũthiro, nake ũrĩa ũrĩ gũkuhĩ ooragwo na

* 6:3 Kũndũ kũrĩa gũtũũgĩru nĩkuo kwarĩ mahooero ma andũ a Kaanani.

rũhiũ rwa njora, nake ũrĩa ũkaahonoka atigare, akoor-agwo nĩ ng'aragu. Ũguo nĩguo ngeeruta mang'ũrĩ makwa nao. ¹³ Nao nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa andũ magaakorwo moragĩtwo marĩ gatagatĩ-inĩ ka mĩhianano ĩyo yao mathiũrũrũkiirie igongona ciao, na handũ hothe hatũũgĩru, na tũcũmbĩrĩ tuothe twa irĩma, na rungu rwa mũtĩ o wothe waraganĩtie honge, na rungu rwa mũgandi o wothe mũruru, kũndũ guothe kũrĩa maarutagĩra mĩhianano yao mahuti manungi wega. ¹⁴ Na nĩ nĩngamatambũrũkĩria guoko ndĩmookĩrĩre, na ndũme bũrũri wanangĩke ũtiganĩrio, kuuma werũ-inĩ ũcio nginya Dibila, kũndũ guothe kũrĩa matũũrĩte. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.'”

7

Ithirĩro Nĩrĩkinyu

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mũndũ, ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekwĩra bũrũri wa Isiraeli: Ithirĩro! Ithirĩro nĩrĩkinyĩrĩre ituri icio inya cia bũrũri. ³ Rĩu ithirĩro nĩrĩgũkinyĩrĩre, na nĩngũrekereria marakara makwa magũũkĩrĩre. Nĩngagũtuĩra ciira kũringana na mĩthiire yaku na ngũrĩhe kũringana na mĩtugo yaku yothe ĩrĩ magigi. ⁴ Ndigakũiguĩra tha kana ngũcaaĩre; ti-itherũ, nĩngakũrĩha nĩ ũndũ wa mĩthiire yaku na mĩtugo yaku ĩrĩ magigi gatagatĩ-inĩ kanyu. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

⁵ “Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: ‘Mwanangĩko! Mwanangĩko ũtarĩ waiguuo nĩũrooka. ⁶ Ithirĩro nĩrĩkinyu! Ithirĩro nĩrĩkinyu! Rĩarahũkĩte rĩgũũkĩrĩre. Nĩrĩkinyu! ⁷ Nĩũkoretwo nĩ mũtino, wee ũtũũraga bũrũri-inĩ. Ihinda nĩrĩkinyu, mũthenya ũcio nĩũkuhĩrĩrie; nĩ kũrĩ na guoya mũnene, na gũtirĩ gĩkeno kũu irĩma-inĩ. ⁸ Nĩ ndĩ hakuhi

gũgũitĩrĩria mang'ũrĩ makwa, na ndĩrute marakara nawe; nĩngagũtuĩra ciira kũringana na mĩthiĩre yaku, na ngũrĩhe nĩ ũndũ wa mĩtugo yaku yothe ĩrĩ magigi. ⁹ Ndigakũiguĩra tha kana ngũcaaĩre; nĩngakũriha kũringana na mĩthiĩre yaku na mĩtugo yaku ĩrĩ magigi gatagatĩ-inĩ kanyu. Hĩndĩ ĩyo nĩũkamenya atĩ nĩ nĩĩ Jehova ndĩrahũũrana.

¹⁰ “Mũthenya nĩguo ũyũ! Nĩmũkinyu! Mũtino nĩmũkinyu, rūthanju nĩrũthundũkĩte, nague mwĩtĩio nĩũcanũkĩte! ¹¹ Maũndũ ma ũhinya nĩmakũrĩte magatuĩka rūthanju rwa kũherithia waganu; gũtirĩ andũ magaatigara, gũtirĩ o na ũmwe wa kĩrĩndĩ kũ; gũtirĩ ũtonga, na gũtirĩ kĩndũ kĩa bata gĩgaatigara. ¹² Ihinda rĩu nĩrĩkinyu, mũthenya ũcio nĩũkinyĩte. Mũgũri nĩatige gũkena kana mwendia aigue kĩa, nĩgũkorwo mang'ũrĩ nĩmakinyĩrĩire kĩrĩndĩ kũ gĩothe. ¹³ Mwendia ndagakũũra gĩthaka kĩrĩa endetie rĩrĩa rĩothe acio eerĩ marĩ muoyo, nĩgũkorwo kĩoneki kũ gĩkonĩĩ kĩrĩndĩ kũ gĩothe gĩtikagarũrwo. Tondũ wa mehia mao, gũtirĩ o na ũmwe wao ũgaatũũria muoyo wake. ¹⁴ O na mangĩhuha karumbeta, na magĩe na maũndũ mothe, gũtirĩ mũndũ o na ũmwe ũgaathĩĩ ita-inĩ, nĩgũkorwo mang'ũrĩ makwa nĩmakinyĩrĩire kĩrĩndĩ kũ gĩothe.

¹⁵ “Mwena wa na nja kũrĩ na rūhiũ rwa njora, mwena wa na thĩĩnĩ kũrĩ na mũthiro na ng'aragu; arĩa marĩ kũu mĩgũnda-inĩ makoaragwo na rūhiũ rwa njora, nao arĩa marĩ thĩĩnĩ wa itũũra inene makaaniinwo nĩ ng'aragu na mũthiro. ¹⁶ Arĩa othe magaatigara na mahonoke magakorwo irĩma-inĩ, magĩcaaya ta ndutura cia ituamba-inĩ, o mũndũ tondũ wa mehia make. ¹⁷ Guoko o guothe nĩgũkaregera, na iru o rĩothe nĩrĩkaaga hinya o ta maaĩ. ¹⁸ Nĩmakahumbwo nguo cia makũnia, na mahumbwo kĩmako kĩnene. Mothiũ mao nĩmakahumbwo thoni, na menjwo mĩtwe yao. ¹⁹ Nĩmakahurunja betha yao

barabara, nayo thahabu yao ĩtuuo kĭndũ kĭrĩ thaahu. Betha yao na thahabu itikahota kũmahonokia mũthenya wa mang'ũrĩ ma Jehova. Itikamaniinĩra ng'aragu kana ihũũnie nda ciao, nĩgũkorwo nĩcio itũmĩte mahĩngwo magatuĩka a kwĩhia. ²⁰ Nĩmetĩĩagĩra ũgemu wa mathaga mao, na makamahũthĩra gũthondeka mĩhianano yao ĩrĩ magigi, na mĩhiano ĩtarĩ kĩene. Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, nĩngatũma indo icio ituĩke kĭndũ kĭrĩ thaahu harĩo. ²¹ Nĩngacineana ciothe kũrĩ andũ a kũngĩ ituĩke ndaho, na ndĩcineane kũrĩ andũ arĩa aaganu a gũkũ thĩ ituĩke ta itunyanĩtwo, nao nĩmagacithaahia. ²² Nĩngamahutatĩra ndige kũmona, nao nĩmagathaahia handũ harĩa nyendete mũno; atunyani nĩmagatoonya ho mahathaahie.

²³ “Haarĩria mĩnyororo, tondũ bũrũri wothe ũiyũrĩte ũiti wa thakame, narĩo itũũra inene rĩkaiyũra maũndũ ma ũhinya. ²⁴ Nĩngarehe ndũrĩrĩ iria njaganu mũno ciĩgwatĩre nyũmba ciao ituĩke ciao; nĩngatũma mwĩtĩio wa andũ arĩa marĩ hinya ũthire, nakuo kũndũ kwao kũrĩa kwamũre nĩgũgathaahio. ²⁵ Kĩmakania gĩoka-rĩ, magacaragia thayũ, no ndũkooneka. ²⁶ Mũtino ũgooka ũrũmanĩrĩire na ũngĩ, naguo mũhuhu ũũke ũrũmanĩrĩire na ũngĩ. Nĩmakageria kũgĩa na kĩoneki kuuma kũrĩ mũnabii; ũrutani wa mũthĩnjĩri-Ngai ũkonĩĩ watho nĩũgaathira, o ta ũrĩa kĩrĩra gĩa athuuri o nakĩo gĩgaathira. ²⁷ Mũthamaki nĩagacakaya, nake mũrũ wa mũthamaki nĩakahumbwo gũkua ngoro, namo moko ma andũ a bũrũri ũcio nĩmakainaina. Na nĩĩ nĩngameka kũringana na mĩthĩire yao, na ndĩmatũire ciira kũringana na ũrĩa magĩrĩire gũtuĩrwo. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩĩ nĩ nĩĩ Jehova.’”

¹ Mwaka-inĩ wa itandatũ, mweri wa itandatũ, mũthenya wa gatano, rĩrĩa ndaikarĩte gwakwa nyũmba nao athuuri a Juda magaikara mbere yakwa-rĩ, guoko kwa Mwathani Jehova gũgĩũka igũrũ riakwa. ² Ngĩrora, ngĩona mũhiano ta wa mündũ. Kuuma harĩa honekaga taarĩ njohero yake gũcooka na thĩ aahaanaga ta mwaki, na kuuma hau gũcooka na igũrũ oonekaga akĩhenia ta kigera kĩaakana. ³ Nĩatambũrũkirie kĩndũ kĩaahaanaga ta guoko na akĩnjoya anyiitĩte njuĩrĩ cia mĩtwe wakwa. Roho akĩnjoya na-igũrũ rĩera-inĩ, na akĩndwara Jerusalemu, ndĩ cioneki-inĩ cia Ngai, nginya mũrango-inĩ wa kĩhingo gĩa gathigathini kĩa nja ya na thĩinĩ, harĩa mũhianano ũrĩa ũtũmaga Ngai aigue ũiru warũngĩ. ⁴ Na hau mbere yakwa nĩho riiri wa Ngai wa Isiraeli warĩ, o ta ũrĩa ndoonete kĩoneki-inĩ werũ-inĩ.

⁵ Ningĩ akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mündũ, rora mwena wa gathigathini.” Nĩ ũndũ ũcio ngĩrora, na hau itoonyero-inĩ rĩa mwena wa gathigathini wa kĩhingo gĩa kīgongona, ngĩona mũhianano ũcio ũtũmaga Ngai aigue ũiru.

⁶ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mündũ, nĩũrona ũrĩa mareeka; maũndũ marĩ magigi biũ marĩa andũ a nyũmba ya Isiraeli marekĩra haha, maũndũ ma kũndindĩka kũraya na handũ-hakwa-harĩa-haamũre? No wee-rĩ, nĩũkuona maũndũ o na marĩ magigi makĩria.”

⁷ Ningĩ akĩndehe itoonyero-inĩ rĩa nja iyo. Ngĩrora ngĩona irima rũthingo-inĩ. ⁸ Akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mündũ, aramia irima rĩu rĩrĩ rũthingo-inĩ.” Rĩrĩa ndaaramirie irima rĩu, ngĩona nĩ haarĩ na mũrango.

⁹ Ningĩ akĩnjĩra atĩrĩ, “Toonya thĩinĩ wĩonere maũndũ marĩ magigi marĩa mareka kuo.” ¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio ngĩtoonya kuo, ngĩrora ngĩona thingo-inĩ gũkururĩtwo mĩthemba yothe ya indo iria ikurumaga, na ya nyamũ ciothe iria irĩ mũgiro, na ya mĩhianano yothe ya andũ a

nyumba ya Isiraeli. ¹¹ Hau mbere yacio nĩ haarūgamĩte athuuri mĩrongo mūgwanja a nyumba ya Isiraeli, nake Jazania mūrū wa Shafani akarūgama gatagatĩ-inĩ kao. O ūmwe wao aanyitĩte rūgĩo rwa gūcinĩra ūbumba, nayo ndogo ĩrĩ na mūtatarĩko mwega wa ūbumba nĩyatoogaga na igūrū.

¹² Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Mūrū wa mūdũ, nĩwona maūdũ marĩa athuuri a nyumba ya Isiraeli marekĩra nduma-inĩ, o ūmwe wao arĩ ihooero-inĩ rĩa mūhianano wake? Moigaga atĩrĩ, ‘Jehova ndatuonaga; Jehova nĩatiganiirie būruri ũyũ.’” ¹³ Ningĩ akiuga atĩrĩ, “Wee-rĩ, nĩūkumona magĩka maūdũ o na marĩ magigi makĩria.”

¹⁴ Ningĩ akĩndehe itoonjero-inĩ rĩa kihingo gĩa gathigathini kĩa nyumba ya Jehova, na nĩ ngĩona andũ-a-nja maikarĩte thĩ ho magĩcakaĩra Tamuzu.* ¹⁵ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Mūrū wa mūdũ, nĩũrona maūdũ maya? Nĩũkuona maūdũ o na marĩ magigi muno gũkĩra maya.”

¹⁶ Ningĩ akĩndoonyia nja ya na thĩinĩ ya nyumba ya Jehova, na hau itoonjero-inĩ rĩa hekarũ, gatagatĩ ga gĩthaku na kīgongona-rĩ, haarĩ arũme ta mĩrongo ĩrĩ na atano. Maahutatiire hekarũ ya Jehova, makaroria mothiũ mao mwena wa irathĩro, makainamagĩrĩra riũa marĩhoo marorete na kũu mwena wa irathĩro.†

¹⁷ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Mūrū wa mūdũ, nĩwona ũguo? Anga ũcio nĩ ũndũ mūhũthũ andũ acio a nyumba ya Juda gwĩka maūdũ marĩ magigi ta macio marekĩra haha? No nginya maiyũrie maūdũ ma ũhinya būruri na mandakaragie hĩndĩ ciothe? Ta marore magĩkĩra tũhonge maniũrũ mao! ¹⁸ Nĩ ũndũ ũcio nĩ nĩngameka maūdũ

* 8:14 Tamuzu yarĩ ngai ya Babuloni ĩria yoĩkaine ũhoroinĩ wa gūtũma andũ-a-nja maciare. † 8:16 Hekarũ cia tene ciakagwo irorete mwena wa irathĩro. Andũ maaroragia ng’ong’o ciao na mwena wa hekarũ mokĩra kũhooya hĩndĩ ĩria riũa rĩraratha rūciinĩ.

na marakara; ndikamaiguĩra tha kana ndĩmacaaĩre. O na mangĩkaanĩrĩra matũ-inĩ makwa, ndikamathikĩrĩria.”

9

Ahooi Mĩhianano Kũũragwo

¹ Ningĩ ngĩigua agĩtana na mũgambo mũnene, akiuga atĩrĩ, “Rehei arangĩri a itũũra inene haha, o mũndũ arĩ na itharaita rĩa mbaara guoko-inĩ.” ² Na nĩ ngĩona andũ atandatũ magĩũka moimĩte mwena wa kĩhingo kĩa rũgongo, kĩrĩa kĩrorete mwena wa gathigathini, o mũndũ arĩ na kĩndũ gĩa kũũragana guoko-inĩ. Makĩrehane na mũndũ ũngĩ ũmwe wehumbĩte nguo cia gatani na eyohete indo cia kwandĩka njohero. Nao magĩtoonya makĩrũgama mwena-inĩ wa kigongona kĩrĩa gĩa gĩcango.

³ Na rĩrĩ, riiri wa Ngai wa Isiraeli ũkĩambata uumĩte igũrũ rĩa makerubi, harĩa warĩ mbere, ũgĩthĩ hingĩro-inĩ ya hekarũ. Ningĩ Jehova agĩita mũndũ ũcio wehumbĩte nguo cia gatani, o ũcio weyohete indo cia kwandĩka njohero, ⁴ akĩmwĩra atĩrĩ, “Thĩ ũtuĩkanie itũũra inene rĩa Jerusalemu, na wĩkĩre rũũri ithiithi cia arĩa marĩ na kĩa, na magacakaya nĩ ũndũ wa maũndũ mothe marĩ magigi marĩa mekagwo kũu thĩinĩ warĩo.”

⁵ O thikĩrĩrie ũguo, akĩira acio angĩ atĩrĩ, “Mũrũmĩrĩrei, mũtuĩkanĩrie itũũra rĩu inene mũũragane mũtekũiguanĩra tha kana gũcaayanĩra. ⁶ Ũragai athuuri, na aanake na airĩtu, na andũ-a-nja na ciana, no mũtikahutie mũndũ o na ũrĩkũ mwĩkĩre rũũri rĩu. Ambĩrĩriai o haha hakwa haamũre.” Nĩ ũndũ ũcio makĩambĩrĩria na athuuri arĩa maarĩ hau mbere ya hekarũ.

⁷ Ningĩ akĩmeera atĩrĩ, “Thaahiai hekarũ ĩno na mũiyũrie nja ciayo andũ arĩa moragĩtwo. Thĩii!” Nĩ ũndũ

ũcio makiumagara, makĩambĩrĩria kũũragana kũu itũũra-inĩ inene. ⁸ Hĩndĩ ĩrĩa mooraganaga nĩ ngĩtigwo ndĩ nyiki, ngĩgũithia, ngĩturumithia ũthiũ thĩ, ngĩrĩra, ngĩũria atĩrĩ, “Hĩ, Mwathani Jehova! Anga nĩũkũniina matigari mothe ma Isiraeli hĩndĩ ĩno ya gũitĩrĩria Jerusalemu mang’ũrĩ maku?”

⁹ Nake akĩnjookeria atĩrĩ, “Mehia ma nyũmba ya Isiraeli na ya Juda nĩ maingĩ magakĩra; bũrũri ũiyũrite ũiti wa thakame, narĩo itũũra inene rĩiyũrite ũhotomia wa kĩhooto. Moigaga atĩrĩ, ‘Jehova nĩatiganĩrie bũrũri ũyũ; Jehova ndarona.’ ¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, Nĩ ndigacooka kũmaiguĩra tha kana kũmacaaĩra, no nĩngamacookereria ũrĩa mekĩte.”

¹¹ Ningĩ mũndũ ũcio wehumbĩte nguo cia gatani, na akeoha indo cia wandĩki njohero, agĩcookia ndũmĩrĩri, akiuga atĩrĩ, “Nĩnjĩkite o ta ũrĩa wathanire.”

10

Riiri Kwehera Hekarũ

¹ Na rĩrĩ, nĩndarorire ngĩona hau rĩera-inĩ igũrũ rĩa mĩtwe ya akerubi kĩndũ kĩaahanaga ta gĩtĩ kĩa ũnene ta ihiga rĩa yakuti. ² Nake Jehova akĩra mũndũ ũcio wehumbĩte nguo cia gatani atĩrĩ, “Thiĩ ũtoonye gatagatĩ-inĩ ka magũrũ macio marathiũrũrũka rungu rwa harĩa akerubi marĩ. Iyũria hĩ ciaku cieri makara ma mwaki kuuma gatagatĩ ka akerubi ũcooke ũmahurunje kũu itũũra-inĩ inene.” Nake agĩthiĩ agĩtoonya thĩinĩ, o ngĩonagĩra na maitho makwa.

³ Na rĩrĩ, mũndũ ũcio aatoonya thĩinĩ, akerubi acio magĩkorwo marũgamĩte mwena wa gũthini wa hekarũ, narĩo itu rĩkaiyũra nja ĩrĩa ya na thĩinĩ. ⁴ Naguo riiri wa Jehova ũkĩambata uumĩte igũrũ rĩa akerubi, na ũgĩthiĩ hingĩro-inĩ ya hekarũ. Itu rĩu rĩkiiyũra hekarũ, nayo nja

ĩkĩiyũra ũkengi wa riiri wa Jehova. ⁵ Naguo mũrurumo wa mathagu ma akerubi acio nĩwaiguĩkaga o nginya kũu nja ya nyumĩrĩra, o taarĩ mũgambo wa Mũrungu Mwene-Hinya-Wothe rĩrĩa ekwaria.

⁶ Na rĩrĩa Jehova aathire mũndũ ũcio warĩ na nguo cia gatani, akĩmwĩra atĩrĩ, “Oya mwaki kuuma gatagatĩ ka magũrũ macio, kuuma gatagatĩ-inĩ ka akerubi,” mũndũ ũcio agĩtoonya thĩinĩ na akĩrũgama mwena-inĩ wa kũgũrũ kũmwe kwamo. ⁷ Ningĩ ũmwe wa akerubi acio agĩtam-bũrũkia guoko gwake mwaki-inĩ ũcio warĩ gatagatĩ-inĩ kao. Akĩoya mwaki ũmwe wagu, akĩwĩkĩra hĩ-inĩ cia mũndũ ũcio warĩ na nguo cia gatani, nake mũndũ ũcio akĩwoya akiuma nja. ⁸ (Rungu rwa mathagu ma akerubi acio nĩkuonekaga kĩndũ kĩaahanaga ta moko ma mũndũ.)

⁹ Nĩndarorire, ngĩona magũrũ mana ma ngaari hau mĩena-inĩ ya akerubi acio, o kũmwe gũkagĩa mwena-inĩ wa o ũmwe wa akerubi acio; magũrũ macio maahenagia ta rangi wa thumarati. ¹⁰ Makĩoneka-rĩ, mothe mana nĩma-haanaine; o kũgũrũ kuonekaga ta gũtoonyanĩte na kũgũrũ kũngĩ. ¹¹ Magĩthiĩ, maathiiaga na mwena o wotha wa iyo ĩna, o kũrĩa akerubi acio merekeirie ũthiũ; magũrũ macio ma ngaari matiagarũrũkaga rĩrĩa akerubi acio megũthiĩ. Akerubi acio maathiiaga na kũrĩa guothe mũtwe werekera, matekũgarũrũka rĩrĩa marathiĩ. ¹² Mĩrĩ yao yotha, o hamwe na mĩgongo yao, na moko mao na mathagu mao, maiyũrĩte maitho kũndũ guothe, na magũrũ macio mana ma ngaari o namo. ¹³ Na rĩrĩ, nĩndaiguire magũrũ macio magĩtwo atĩrĩ, “Magũrũ marĩa mathiũrũrũkaga.” ¹⁴ O ũmwe wa akerubi aarĩ na mothiũ mana: ũthiũ ũmwe warĩ wa kerubi, na wa keerĩ warĩ wa mũndũ, na wa gatatũ warĩ wa mũrũũthi, na wa kana warĩ wa nderi.

¹⁵ Ningĩ akerubi acio makĩambata na igũrũ. Ici ciarĩ ciũmbe irĩ muoyo iria ndoonete hau Rũũ-inĩ rwa Ke-

bari. ¹⁶ Hĩndĩ ĩrĩa akerubi acio maathiiaga, magũrũ macio maarĩ mĩena-inĩ yao namo magathiĩ; na hĩndĩ ĩrĩa akerubi acio maambararia mathagu mao mombũke, magũrũ macio matioimaga mĩena-inĩ yao. ¹⁷ Rĩrĩa akerubi acio marũgama, o namo makarũgama o ũguo; na rĩrĩa akerubi mombũka, namo makombũkania nao, tondũ roho wa ciũmbe icio irĩ muoyo warĩ thĩinĩ wamo.

¹⁸ Ningĩ riiri wa Jehova ũkĩehera hau igũrũ rĩa hingĩro ya hekarũ na ũkĩrũgama igũrũ rĩa akerubi acio. ¹⁹ O ndĩĩroreire ũguo, akerubi acio makĩambararia mathagu mao makĩũmbũka, na rĩrĩa maathiiaga, magũrũ macio maatwaranaga nao. Nao makĩrũgama itoonyero-inĩ rĩa kĩhingo kĩa mwena wa irathĩro wa nyũmba ya Jehova; naguo riiri wa Ngai wa Isiraeli warĩ igũrũ rĩa.

²⁰ Icio nĩ ciũmbe irĩ muoyo iria ndoonete irĩ rungu rwa Ngai wa Isiraeli hau Rũũĩ-inĩ rwa Kebari, na niĩ ngĩmenya atĩ maarĩ akerubi. ²¹ O ũmwe aarĩ na mothiũ mana, na mathagu mana, na rungu rwa mathagu mao nĩ haarĩ na kĩndũ gĩatariĩ ta moko ma mũndũ. ²² Mothiũ mao maahaanaga ta marĩa ndoonete hau Rũũĩ-inĩ rwa Kebari. O ũmwe wao aathiiaga arũngĩrĩrie na mbere.

11

Atongoria a Isiraeli Gũtuĩrwo Ciira

¹ Hĩndĩ ĩyo Roho akĩnjoya na igũrũ, akĩndwara kĩhingo-inĩ kĩa nyũmba ya Jehova kĩrĩa kierekeire mwena wa irathĩro. Hau itoonyero-inĩ rĩu rĩa kĩhingo kũu nĩ haarĩ arũme mĩrongo ĩrĩ na atano, na gatagatĩ-inĩ kao ngĩona Jazania mũrũ wa Azuri, na Pelatia mũrũ wa Benaia, arĩa maarĩ atongoria a kĩrĩndĩ. ² Jehova akĩnjĩira atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, aya nĩo arũme arĩa marathugunda waganu, na makaheana kĩrĩra kĩa waganu itũũra-inĩ rĩĩrĩ inene. ³ Moigaga atĩrĩ, ‘Githĩ ihinda rĩtigũkinya o narua rĩa gwaka

nyumba? Itũura rĩĩrĩ inene nĩ nyũngũ ya kũruga, na ithuĩ nĩ ithuĩ nyama.’ ⁴ Nĩ ũndũ ũcio marathĩre ũhoru wa kũmookĩrĩra; marathĩre ũhoru, wee mũrũ wa mũndũ.”

⁵ Ningĩ Roho wa Jehova agĩũka igũrũ rĩakwa, akĩnjĩra njuge atĩrĩ, “Ũũ nĩguo Jehova ekuuga: Ũguo nĩguo mũroiga, inyuĩ andũ a nyumba ya Isiraeli, no nĩ-rĩ, nĩnjũũĩ ũrĩa ũrĩ meciiria-inĩ manyu. ⁶ Nĩmũũragĩte andũ aingĩ itũura-inĩ rĩĩrĩ inene, na mũkaiyũria ciimba njĩra-inĩ ciarĩo.

⁷ “Nĩ ũndũ ũcio, ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Ciimba icio mũikĩtie kũu nĩcio nyama, narĩo itũura rĩĩrĩ inene nĩrĩo nyũngũ, no Nĩ nĩngũmũingata muume kuo. ⁸ Inyuĩ nĩmwĩtigĩrĩte rũhiũ rwa njora, na rũhiũ rũu rwa njora no ruo ngaamũũkĩrĩra naruo, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ⁹ Nĩngamũrutũrũra muume itũura-inĩ inene, na ndĩmũneane moko-inĩ ma andũ a kũngĩ, na ndĩmũherithie. ¹⁰ Inyuĩ mũkooragwo na rũhiũ rwa njora, na nĩngamũtuĩra ciira kũu mĩhaka-inĩ ya Isiraeli. Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩrĩ Jehova. ¹¹ Itũura rĩĩrĩ inene rĩtigatuĩka nyũngũ harĩ inyuĩ, kana inyuĩ mũtuĩke nyama thĩĩnĩ warĩo; nĩngamũtuĩra ciira kũu mĩhaka-inĩ ya Isiraeli. ¹² Na inyuĩ nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩrĩ Jehova, nĩ ũndũ mũtirũmĩrĩre kĩrĩra kĩa watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo, kana mũkarũmia mawatho makwa, no mwĩkĩte maũndũ maringaine na ma ndũrĩrĩ iria imũrigiiciĩrie.”

¹³ Na rĩrĩa ndaarathaga, Pelatia mũrũ wa Benaia agĩkua. Hĩndĩ iyo ngĩgũithia ngĩturumithia ũthiũ thĩ, ngĩanĩrĩra na mũgambo mũnene, ngĩũria atĩrĩ, “Hĩ, Mwathani Jehova! Nĩũkũniina matigari ma Isiraeli biũ?”

¹⁴ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩĩrwo atĩrĩ, ¹⁵ “Mũrũ wa mũndũ, ariũ a thoguo, ariũ a thoguo ariũ marĩ a rũrĩra rwanyu na nyumba yothe ya Isiraeli, acio nĩo andũ a Jerusalemu maarĩtie ũhoru wao makoiga atĩrĩ, ‘Marĩ

haraaya mũno na Jehova; bũrũri ũyũ nĩ ithuĩ twaheirwo ũtuĩke witũ.’

Kĩĩranĩro gĩa Gũcooka Gwa Isiraeli

¹⁶ “Nĩ ũndũ ũcio uga atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: O na gũtuĩka nĩndamatwarithirie kũraya gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ, na ngĩmahurunjĩra mabũrũri-inĩ, no nĩ nduĩkĩte handũ-hao-harĩa-haamũre, mabũrũri-inĩ kũu mathiĩte, gwa kahinda kanini.’

¹⁷ “Nĩ ũndũ ũcio uga atĩrĩ: ‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Nĩngamũcookanĩrĩria kuuma ndũrĩrĩ-inĩ, na ndĩmũrute mabũrũri-inĩ kũrĩa mwahurunjirwo, na ndĩmũcookerie bũrũri wa Isiraeli rĩngĩ.’

¹⁸ “Nĩmagacooka kuo, na meeherie mĩhiano ĩyo yakuo mĩthũku yothe, na mĩhianano ĩyo ĩrĩ magigi.

¹⁹ Nĩngamahe ũũrũmwe wa ngoro, na njĩkĩre roho mwerũ thĩĩnĩ wao; nĩngeheria ũmũ wa ngoro thĩĩnĩ wao ndĩmahe ngoro njororo ta nyama. ²⁰ Nĩngĩ nĩmakarũmagĩrĩra kĩrĩra gĩakwa gĩa kũrũmĩrĩro, na marũmagie mawatho makwa. Nĩmagatuĩka andũ akwa, na nĩ nduĩke Ngai wao. ²¹ No rĩrĩ, ha ũhoru wa andũ arĩa ngoro ciao cĩĩyamũrĩire mĩhiano ĩyo mĩũru na mĩhianano ĩyo ĩrĩ magigi, nĩngatũma o ene macookererwo nĩ ũũru ũrĩa mekĩte, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

²² Hĩndĩ ĩyo akerubi acio, marĩ na magũrũ ma ngaari mĩena-inĩ, magĩtambũrũkia mathagu mao, nague riiri wa Ngai wa Isiraeli warĩ igũrũ rĩao. ²³ Riiri ũcio wa Jehova ũkĩambata uumĩte thĩĩnĩ wa itũũra rĩu inene na ũgĩkara igũrũ rĩa kĩrĩma kĩrĩa kĩarĩ mwena wa irathĩro warĩo. ²⁴ Roho akĩnjoya na igũrũ, akĩndwara kũrĩ andũ arĩa maatahĩtwo magatwarwo bũrũri wa Babuloni,* o ndĩ thĩĩnĩ wa kĩoneki kũ ndoonetio nĩ Roho ũcio wa Ngai.

* 11:24 Kana Bũrũri wa Akalidei; andũ a Babuloni moĩkaine na rĩĩtwa rĩngĩ ta Akalidei.

Hĩndĩ ĩyo kĩoneki kũ ndoonetio gĩkĩnjeherera, ²⁵ na nĩ ngĩra andũ acio maatahitwo ũhoro wotho ũrĩa Jehova aanyonetie.

12

Ngerekano ya Ithaamĩrio

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ:
² “Mũrũ wa mündũ, wee ũtũũranagia na andũ aremi. Nĩ marĩ na maitho ma kuona no mationaga, na nĩ marĩ na matũ ma kũigua no matiiguaga, nĩgũkorwo nĩ andũ aremi.

³ “Nĩ ũndũ ũcio wee mũrũ wa mündũ-rĩ, oha mĩrigo yaku ya gũthaama, na kũrĩ mũthenya barigici magĩkuonaga-rĩ, umagare uume gũkũ, ũthĩ kũndũ kũngĩ. Hihi nĩmagataũkĩrwo, o na gũtuĩka nĩ andũ a nyũmba ya ũremi. ⁴ Kũrĩ mũthenya barigici, o magĩkuonaga-rĩ, ruta mĩrigo yaku nja ĩrĩ mĩothe nĩ ũndũ wa gũthĩ bũrũri wa ithaamĩrio. Ningĩ hwaĩ-inĩ, umagare ũthĩ o magĩkuonaga, o ta ũrĩa andũ mathaamaga. ⁵ O makwĩroreire, tũrĩkia rũthingo, ũgererie mĩrigo yaku ho. ⁶ Oya mĩrigo ĩyo ũmũgĩrĩre ciande o makwĩroreire, ũmĩumagarie na mairia. Wĩhumbĩre ũthiũ nĩguo ndũkone bũrũri, nĩgũkorwo nĩngũtuĩte kĩmenyithia harĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli.”

⁷ Nĩ ũndũ ũcio nĩ ngĩka o ta ũrĩa ndaathĩtwo. Ngĩruta mĩrigo yakwa nja kũrĩ mũthenya barigici, yoheetwo nĩ ũndũ wa gũthaama. Ningĩ hwaĩ-inĩ ngĩtũrĩkia rũthingo na moko makwa. Ngiumia mĩrigo yakwa nja kũrĩ na mairia, ngĩmĩumagaria ndĩmĩkuuĩte na ciande o manjĩndoreire.

⁸ Rũciinĩ kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩra, ngĩũrio atĩrĩ,
⁹ “Mũrũ wa mündũ, githĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli o acio aremi matiakũũririe atĩrĩ, ‘Nĩ atĩa ũreka?’

¹⁰ “Meere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ndũmĩrĩri ĩno nditũ ĩkoniĩ mũnene ũrĩa ũrĩ Jerusalemu,

o na andũ a nyũmba yothe ya Isiraeli arĩa marĩ kuo.’

¹¹ Meere atĩrĩ, ‘Nĩ ndĩ kĩmenyithia harĩ inyuĩ.’

“O ta ũguo nĩ njĩkĩte, noguo o nao mageekwo. Nĩmagatwarwo bũrũri wa kũngĩ marĩ atahe.

¹² “Mũthamaki ũcio ũrĩ gatagatĩ-inĩ kao nĩagakuua mĩrigo yake na ciande kũrĩ mairia oimagare, naruo rũthingo nĩrũgatũrĩkio irima oimĩre ho. Nake nĩakehumbĩra ũthiũ nĩguo ndakone bũrũri.

¹³ Nĩngamũtambũrũkĩria wabu wakwa, nake nĩakanyiitwo nĩ mũtego wakwa; nĩngamũtwarithia Babuloni, kũu bũrũri wa Akalidei, no rĩrĩ, we ndakawona, nakuo kũu nĩkuo agaakuĩra. ¹⁴ Arĩa othe mamũrigiicĩrie, nĩngamahurunja huho-inĩ, o acio aruti ake a wĩra na thigari ciake ciothe, na ndĩmateng’erie na rũhiũ rwa njora rũrĩ rũcomore.

¹⁵ “Nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngaamahurunjĩra ndũrĩrĩ-inĩ na ndĩmaharaganĩrie mabũrũri-inĩ.

¹⁶ No rĩrĩ, nĩngahonokia amwe ao matikaniinwo na rũhiũ rwa njora, kana ng’aragu, kana mũthiro, nĩgeetha kũu magaathiĩ ndũrĩrĩ-inĩ makoimbũraga maũndũ mao marĩa meekaga marĩ magigi. Hĩndĩ iyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.”

¹⁷ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ:

¹⁸ “Mũrũ wa mũndũ, inainaga rĩrĩa ũkũrĩa irio, na wĩthithimũkagwo nĩ guoya ũkĩnyua maaĩ. ¹⁹ Īra andũ a bũrũri ũyũ atĩrĩ, ‘Ūũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga igũrũ rĩkoniĩ andũ arĩa matũũraga Jerusalemu na arĩa matũũraga bũrũri wothe wa Isiraeli: Makaarĩaga irio ciao marĩ na mĩtangĩko, na manyuuage maaĩ moorĩtwo nĩ hinya nĩgũkorwo bũrũri wao nĩũkaniinwo indo ciothe iria irĩ kuo, nĩ ũndũ wa maũndũ ma ũhinya ma andũ arĩa othe matũũraga kuo. ²⁰ Matũũra marĩa matũũragwo nĩ

andũ nĩmakanangwo, naguo bũrũri ũkirio ihooru. Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ Jehova.’”

²¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ:
²² “Mũrũ wa mũndũ, nĩ thimo ĩrĩkũ ĩno yunanagwo thĩinĩ wa bũrũri wa Isiraeli, ĩno yugaga atĩrĩ: ‘Matukũ nĩmathi-
 raga, nakĩo kĩoneki o gĩothe gĩgatuĩka gĩa tũhũ?’ ²³ Meere atĩrĩ, ‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Nĩngũniina thimo ĩno, na matigacooka kũmĩgweta rĩngĩ gũkũ Isiraeli.’
 Meere atĩrĩ, ‘Matukũ nĩmakuhĩrĩirie rĩrĩa kĩoneki o gĩothe gĩkaahingio. ²⁴ Nĩgũkorwo gũtigacooka kũgĩa cioneki cia maheeni, kana ũragũri wa kũheenaniĩrĩria gatagatĩ-inĩ ka andũ a Isiraeli. ²⁵ No nĩ Jehova-rĩ, nĩngoiga ũrĩa ngeenda, naguo nĩũkahingio ũtegũcererwo. Nĩgũkorwo matukũ-inĩ manyu, inyuĩ andũ a nyũmba ya ũremi, nĩngahingia ũrĩa wotho ndĩroiga, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

²⁶ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ:
²⁷ “Mũrũ wa mũndũ, andũ a nyũmba ya Isiraeli maroiga atĩrĩ, ‘Kĩoneki kĩrĩa onaga gĩgũtũũra mĩaka mĩingĩ gĩgĩkahingio, na araratha ũhoru wa ihinda iraaya rĩgooka.’

²⁸ “Nĩ ũndũ ũcio meere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Gũtirĩ kiugo o na kĩmwe gĩakwa gĩgaacooka gũcererwo; ũhoru ũrĩa wotho nĩ ngaaria nĩũkahingio, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

13

Anabii a Maheeni Gũtuĩrwo Cũira

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ:
² “Mũrũ wa mũndũ, ratha ũhoru wa gũũkĩrĩra anabii a Isiraeli arĩa mararatha ũhoru rĩu. Īra acio marathaga ũhoru ũrĩa megereirie na ngoro ciao ene atĩrĩ: ‘Iguai ndũmĩrĩri ya Jehova! ³ Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Kaĩ anabii acio akĩngu marĩ na haro-ĩ, o acio marũ-magĩrĩra roho wao ene na matirĩ ũndũ monete! ⁴ Anabii

aku, wee Isiraeli-rĩ, matariĩ ta mbwe irĩ kũndũ kũrĩa kwanangĩku. ⁵ Inyuĩ mũtiambatĩte mũthiĩ rũthingo-inĩ kũrĩa gũtharũkĩte, mũrũcookererie nĩ ũndũ wa nyũmba ya Isiraeli nĩgeetha rũgetiiria hĩndĩ ya mbaara mũthenya ũrĩa wa Jehova. ⁶ Cioneki ciao nĩ cia maheeni, na ũragũri wao o naguo no wa maheeni. Moigaga atĩrĩ, “Jehova oigĩte atĩrĩ,” o rĩrĩa Jehova atamatũmĩte; merĩgagĩrĩa atĩ ciugo ciao nĩkahinga! ⁷ Githĩ ti cioneki cia maheeni muonete, na mũkaaria ũragũri wa maheeni, rĩrĩa mũkuuga atĩrĩ, “Jehova oigĩte atĩrĩ,” o rĩrĩa nĩ itarĩtite?

⁸ “Nĩ ũndũ ũcio, ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Tondũ wa ciugo cianyu cia maheeni na cioneki cia kũheenania-rĩ, nĩngũmũũkĩrĩa, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’ ⁹ Guoko gwakwa nĩgũgookĩrĩa anabii arĩa moonaga cioneki cia maheeni, na makagweta ũragũri wa kũheenania. Matigakorwo marĩ a kĩa kĩa andũ akwa, kana maandĩkwo ibuku-inĩ rĩa andũ a nyũmba ya Isiraeli, o na kana matoonye bũrũri wa Isiraeli. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ Mwathani Jehova.

¹⁰ “Tondũ mahĩtithagia andũ akwa, makiugaga atĩrĩ, “Kũrĩ na thayũ,” o rĩrĩa gũtarĩ thayũ; tondũ rĩrĩa rũthingo rũhũthũ rwakwo marũhakaga coka, ¹¹ nĩ ũndũ ũcio ĩra andũ arĩa marũhakaga coka atĩ no rũkũgũa. Nĩngoiria mbura nene mũno, na ndũme kũgĩe na mbura ya mbembe, nacio huho irĩ na hinya nĩkarũmomora. ¹² Rĩrĩa rũthingo rũu rũkaaga-rĩ, githĩ andũ matigakũrĩa atĩrĩ, “Coka ũrĩa ũrarũhakĩte ũkĩrĩ ha?”

¹³ “Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Nĩngarekereria rũhuho rũrĩ na hinya ndĩ na mang’ũrĩ, na kũgĩe mbura ya mbembe na mbura ya kiboboto ndĩ na mathũgũta ma kwananga. ¹⁴ Nĩngamomora rũthingo rũu mũhakĩte coka na ndĩrũharaganie tĩiri-inĩ nginya mũthingi wa ruo ũguũranio. Rĩrĩa rũkaagũa,

mũkaanangĩrwo kuo; na nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova. ¹⁵ Ũguo nĩguo ngeeruta mang'ũrĩ makwa na rūthingo rūu, na njūkĩrĩre acio maarũhakire coka. Ngaak-wĩra atĩrĩ, “Rũthingo nĩ rweherete, o na arĩa maarũhakire coka, ¹⁶ o anabii acio a Isiraeli, arĩa maarathĩire itũũra rĩa Jerusalemu makĩrĩonera cioneki cia thayũ, gũtaarĩ na thayũ, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

¹⁷ “Rĩu mũrũ wa mũndũ-rĩ, hũgũra ũthiũ waku kũrĩ airĩtu a andũ anyu arĩa marathaga mohoro moimĩte meciiria-inĩ mao ene, ũmarathĩre ũhoru wa kũmookĩrĩra, ¹⁸ ũmeere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Kaĩ andũ-anja arĩa matumagĩrĩra ithitũ nyunĩro-inĩ ciao cia moko na magathondekaga mataama ma kwĩhumbĩra ũthiũ nĩguo magwatagie andũ marĩ na haaro-ĩ. Anga mũrĩgwatagia mĩoyo ya andũ akwa nĩguo mũhonokie mĩoyo yanyu inyuĩ ene? ¹⁹ Nĩmũũthaahĩtie kũrĩ andũ akwa nĩ ũndũ wa ngundi ya cairi na twenyũ twa mũgate. Nĩ ũndũ wanyu kũheenĩ andũ akwa, arĩa mathikagĩrĩria maheeni, nĩmũũragĩte arĩa mataagĩrĩire gũkua, na mũkahonokia arĩa mataagĩrĩire gũtũũra muoyo.

²⁰ “Nĩ ũndũ ũcio, Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Nĩnjūkĩrĩire ithitũ icio cianyu, icio mũgwatagia andũ akwa nacio ta marĩ nyoni, na nĩ nĩngũcituanga kuuma moko-inĩ manyu. Nĩngohorithia andũ acio mũgwatagia ta marĩ nyoni. ²¹ Nĩngatembũranga mataama macio manyu na honokie andũ akwa ndĩmarute moko-inĩ manyu, nao matigacooka kũgwatio nĩ inyuĩ. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova. ²² Tondũ nĩmwatũmire arĩa athingu morwo nĩ hinya nĩ ũndũ wa kũmaheeni o rĩrĩa nĩ itaamareheire kĩa, na mũgĩteithĩrĩria arĩa aaganu mage gũtiga njĩra ciao cia waganu nĩguo mahonokie mĩoyo yao, ²³ nĩ ũndũ ũcio, mũtigacooka kuona cioneki cia maheeni kana kũragũra. Nĩngahonokia andũ akwa, ndĩmarute

moko-inĩ manyu. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.’”

14

Ahooi Mĩhianano Gũtuĩrwo Ciira

¹ Athuuri amwe a Isiraeli nĩmookire harĩ nĩ, magĩkara thĩ hau mbere yakwa. ² Hĩndĩ ĩyo kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩra, ngĩrwo atĩrĩ, ³ “Mũrũ wa mũndũ, andũ aya nĩmeigĩire mĩhianano ngoro-inĩ ciao, na makeigĩra mĩhĩnga ya waganu mbere ya maitho mao. Nĩnjagĩrĩrwo kũreka matuĩrie ũndũ o na ũrĩkũ harĩ nĩ? ⁴ Nĩ ũndũ ũcio maarĩrie, ũmeere ũũ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Hĩndĩ ĩrĩa Mũisiraeli o wothē angĩgĩa mĩhianano ngoro-inĩ yake, na eigĩre waganu wa kũmũhĩngithia mbere ya maitho make, angĩcooka athĩ harĩ mũnabii-rĩ, nĩ Jehova nĩ nĩ mwene ngaamũcookeria ũhorō kũringana na ũrĩa ũhooi wake wa mĩhianano ũigana, ⁵ Ngeeka ũguo nĩguo ndĩnyĩtĩre ngoro cia andũ a Isiraeli rĩngĩ, arĩa othe mandiganĩirie nĩ ũndũ wa mĩhianano ĩyo yao.’

⁶ “Nĩ ũndũ ũcio ĩra andũ a nyũmba ya Isiraeli atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Mwĩrirei! Garũrũkai mũtigane na mĩhianano ĩyo yanyu, na mũregane na maũndũ marĩa mothe mwĩkaga marĩ magigi!

⁷ “‘Hĩndĩ ĩrĩa Mũisiraeli o wothē, kana mũndũ wa kũngĩ ũrĩa ũtũũraga Isiraeli angĩhehera harĩ nĩ, na eigĩre mĩhianano ngoro-inĩ yake, na agĩ na waganu wa kũmũhĩngithia mbere ya maitho make, angĩcooka athĩ harĩ mũnabii agatuĩrie ũhorō kũrĩ nĩ-rĩ, nĩ Jehova nĩ nĩ mwene ngaamũcookeria ũhorō. ⁸ Nĩngatũma ũthiũ wakwa ũmĩre mũndũ ũcio, na ndũme atuĩke kĩonereria harĩ arĩa angĩ, o na ndũme atuĩke wa kuunagwo thimo. Nĩngamweheria harĩ andũ akwa. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

⁹ “Mūnabii angĩkaaheenererio nĩguo aarie ũhoru wakwa, nĩ Jehova nĩ nĩ ngaakorwo heenereirie mūnabii ũcio, na nĩngamūtambūrūkĩria guoko gwa kũmũũkĩrĩra, ndĩmũniine ehene gatagatĩ-inĩ ka andũ akwa a Isiraeli. ¹⁰ Andũ acio nĩmakaherithĩrio wĩhia wao; mūnabii ũcio agaatuuo mwĩhia o ta mũndũ ũcio ũtuĩritie ũhoru harĩ we. ¹¹ Hĩndĩ ĩyo andũ a Isiraeli matigacooka kũhĩtia njĩra mehere harĩ nĩ, kana macooke gwĩthaahia na mehia macio mao mothe. Nĩmagatuĩka andũ akwa, na nĩ ndũike Ngai wao, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

Ituĩro rĩa Ciira Rĩtangĩhererwo

¹² Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ: ¹³ “Mũrũ wa mũndũ, bũrũri ũngĩnjĩhĩria nĩ ũndũ wa kwaga kwĩhokeka, na ndambũrũkie guoko ndĩũũkĩrĩre, na ndĩũniinĩre kĩhumo kĩa irio, na ndĩũrehere ng’aragu, na njũrage andũ aguo na mahiũ mao, ¹⁴ andũ aya atatũ, Nuhu, na Danieli, na Ayubu, o na mangĩkorwo maarĩ thĩinĩ wa bũrũri ũcio, no mehonokirie o oiki nĩ ũndũ wa ũthingu wao, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

¹⁵ “Nĩngĩ korwo ndarekereria nyamũ cia gĩthaka igerere bũrũri ũcio nacio ciũtĩge ũtarĩ ciana, nague ũkire ihooru kwage mũndũ ũngĩtuĩkanĩria kuo nĩ ũndũ wa nyamũ icio, ¹⁶ Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ, ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, o na andũ acio atatũ mangĩgakorwo marĩ kuo, matikahota kũhonokia ariũ ao kana aarĩ ao. O oiki no mahonoke, no bũrũri ũcio no ũkire ihooru.

¹⁷ “O na kana ingĩrehithia rūhiũ rwa njora njũkĩrĩre bũrũri ũcio, njuge atĩrĩ, ‘Rũhiũ rwa njora nĩrũtuĩkanĩrie bũrũri ũyũ wothe,’ na njũrage andũ akuo na mahiũ mao-rĩ, ¹⁸ Mwathani Jehova oigĩte atĩrĩ, ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, o na andũ acio atatũ mangĩgakorwo marĩ kuo, matikahota kũhonokia ariũ ao kana aarĩ ao. O oiki no-o mangĩhonokio.

¹⁹ “O na ningĩ korwo ndarehithia mũthiro būrũri ũcio, na nĩ ndĩũtirĩrie mang’ũrĩ makwa na ũndũ wa gũtithia thakame, na njũragithie andũ akuo na mahiũ mao, ²⁰ Mwathani Jehova oigĩte atĩrĩ, ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, o na Nuhu, na Danieli, na Ayubu, mangĩgakorwo marĩ kuo, matikahonokia mũriũ kana mwarĩ. O oiki no mehonokie nĩ ũndũ wa ũthingu wao.

²¹ “Nĩgũkorwo Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Gũtigagĩkorwo kũrĩ kũũru makĩria hĩndĩ irĩa ngaarehera Jerusalemu matuĩro makwa mana ma ciira ma kũguoyohithia: namo nĩmo rūhiũ rwa njora, na ng’aragu, na nyamũ cia gĩthaka, o na mũthiro, nĩguo njũrage andũ akuo na mahiũ mao! ²² No rĩrĩ, kũrĩ amwe magaatigara; nao nĩo ariũ na aarĩ arĩa magaatharwo marutwo kuo. Nĩmagooka kũrĩ inyuĩ, na rĩrĩa mũkoona mĩtugo na ciĩko ciao, nĩmũkahoorerio ngoro igũrũ rĩa mwanangĩko ũcio ndeheire Jerusalemu, naguo nĩ mwanangĩko o wothē ndĩrĩrehithĩirie. ²³ Nĩmũkahoorerio ngoro rĩrĩa mũkoona mĩtugo yao na ciĩko ciao, nĩgũkorwo nĩmũkamenya atĩ gũtirĩ ũndũ o na ũmwe njĩkĩte kuo ũtarĩ na gĩtũmi, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

15

Jerusalemu nĩ Mũthabibũ wa Tũhũ

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mũndũ, mũtĩ wa mũthabibũ ũkĩrĩte rūhonge rwa mũtĩ o wothē wa mĩtĩ ya mũtitũ na kĩ? ³ Mbaũ ciaguo irĩ ciathondekwo kĩndũ kĩa bata? Andũ no mathondeke tũhocio twa gũcuurio indo kuuma kũrĩ guo? ⁴ Ũngĩkio riiko ũtuĩke rūkũ, na mwaki ũũcine mĩena yeerĩ ũũcurie gatagatĩ-rĩ, no ũgĩe bata ũngĩ? ⁵ Angĩkorwo rĩrĩa warĩ mũgima ndwagĩire bata o na atĩa-rĩ, wakĩhota atĩa

gũthondekwo kĩndũ kĩa bata rĩrĩa wacinwo nĩ mwaki, wacura?

⁶ “Nĩ ũndũ ũcio, Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: O ta ũrĩa heanĩte mūtĩ wa mũthabibũ gatagatĩ-inĩ ka mītĩ ĩrĩa ĩngĩ ya mūtītũ, ngaũtua rũkũ rwa gũcinwo na mwakĩrĩ, ũguo noguo ngeeka andũ arĩa matũũraga Jerusalemu. ⁷ Nĩngatũma ũthiũ wakwa ũmoomĩre. O na angĩkorwo nĩmoimĩte mwaki-inĩ-rĩ, no nginya mwaki ũcio ũkaamacina ũmaniine. Hĩndĩ ĩyo nĩguo inyuĩ mũkaamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngatũma ũthiũ wakwa ũmoomĩre. ⁸ Nĩngatũma bũrũri ũkire ihooru nĩ ũndũ nĩmagĩte kwĩhokeka, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

16

Ngerekano ya Jerusalemu kwaga Wĩhokeku

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ, ² “Mũrũ wa mũndũ, ng’ethanĩra na itũũra rĩa Jerusalemu, ũrĩonie mītugo yarĩo ĩyo ĩrĩ magigi, ³ uuge atĩrĩ, ‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova areera Jerusalemu: Kĩhumo gĩaku na gũciarwo gwaku cioimanire na bũrũri wa andũ a Kaanani; thoguo aarĩ Mũamori, nake maitũguo aarĩ Mũhiti. ⁴ Mũthenya ũrĩa waciariro-rĩ, ndwatinirio rũrĩra, o na kana ũgĩthambio na maaĩ nĩguo ũthere, o na kana ũkĩhakwo cumbĩ, kana ũgĩthaywo na nguo cia mwana. ⁵ Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wakũrorire, agĩkũiguĩra tha, kana agĩgũcaaĩra o kũigana nĩguo agwĩke ũndũ o na ũmwe wa macio. No rĩrĩ, wateirwo na kũu werũ-inĩ, nĩ ũndũ wamenirwo o mũthenya o ro ũcio waciariro.”

⁶ “Hĩndĩ ĩyo nĩndahĩtũkĩire hau warĩ ngĩkuona ũkĩgaragaria thakame-inĩ yaku, na rĩrĩa wakomete hau thakame-inĩ yaku-rĩ, ngĩkwĩra atĩrĩ, “Tũũra muoyo!” ⁷ Nĩndatũmire ũkũre o ta mūtĩ wa mũgũnda. Nawe ũgĩkũra, ũkĩneneha, o na ũgĩtuĩka ithaga ithaka mũno

gũkĩra marĩa mangĩ. Nyondo ciaku nacio ikĩhaanda, na njuĩrĩ yaku igĩkũra, o wee ũrĩa warĩ njaga na ũkaaga nguo.

⁸ “Thuutha ũcio nĩndahitũkiire hau, na rĩrĩa ndaakũrorire ngĩona atĩ warĩ mũgima wa kwendeka, ngĩgũtambũrũkĩria gĩcũrĩ kĩa nguo yakwa, ngĩhumbĩra njaga yaku. Na niĩ ngĩkwĩhitĩra mwĩhitwa mũrũmu, na tũkigĩa kĩrĩkanĩro nawe, ũgĩtuĩka wakwa, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

⁹ “Nĩndagũthambirie na maaĩ, ngĩkũgirie thakame, na ngĩkũhaka maguta. ¹⁰ Nĩndakũhumbire nguo ng’emie na ngĩgwĩkĩra nyamũga cia rũũa. Nĩndakũhumbire nguo njega ya gatani na ngĩkũhumba nguo cia goro. ¹¹ Nĩndakũgemirie na mathaga: ngĩgwĩkĩra bangiri moko, na mũgathĩ ngingo, ¹² ngĩcooka ngĩgwĩkĩra gĩcũhĩ iniũrũ, na icũhĩ matũ, na tanji thaka mũtwe. ¹³ Nĩ ũndũ ũcio ũkĩgemio na thahabu na betha: nacio nguo ciaku ciarĩ cia gatani ĩrĩa njega, na itambaya cia goro, na nguo ng’emie. Irio ciaku ciarĩ mũtu mũhinyu, na ũũkĩ, na maguta ma mũtamaiyũ. Wee nawe ũgĩthakara mũno na ũkĩambatĩrio ũgĩtuĩka mũthamaki-mũndũ-wa-nja. ¹⁴ Nayo ngumo yaku igĩtheerema ndũrĩrĩ-inĩ nĩ ũndũ wa ũthaka waku, nĩ ũndũ riiri ũrĩa ndaagwĩkĩrĩte nĩwatũmire ũthaka waku wagĩrĩre kũna, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

¹⁵ “No rĩrĩ, wee nĩwehokire ũthaka waku, na ũkĩhũthĩra ngumo yaku igĩtũma ũtuĩke mũmaraya. Nĩwahũũrĩre ũmaraya na mwĩhitũkĩri o wotho, naguo ũthaka waku ũgĩtuĩka wake. ¹⁶ Woire nguo imwe ciaku, ũkĩgemia mahooero ma kũndũ gũtũũgĩru kũrĩa wahũũragĩra ũmaraya. Maũndũ ta macio matiagĩrĩrwo nĩ gwĩkĩka, kana magĩe kuo o na rĩ. ¹⁷ Ningĩ ũgĩcooka ũkĩoya mathaga macio mega ndaakũheire, o mathaga macio mathondeketwo na thahabu yakwa na betha yakwa, ũgĩthondekera mĩhianano ya arũme, ũgĩcooka

ũkĩhũũra ũmaraya nayo. ¹⁸ Ningĩ ũkĩoya nguo icio ciaku ciarĩ ng'emie, ũgĩcĩhumba mĩhianano ĩyo, ũgĩcooka ũkĩmĩrutĩra maguta makwa na ũbumba. ¹⁹ O nacio irio iria ndaakũheete ũrĩe, nacio nĩ mũtu mũhinyu, na maguta ma mũtamaĩyũ, na ũũkĩ, wacirutĩire mĩhianano ĩyo ĩtuĩke ũbumba ũrĩ na mũtararĩko mwega. Ũguo nĩguo gwekĩkire, Mwathani Jehova nĩwe ugĩte ũguo.

²⁰ “Na rĩrĩ, woire ariũ na aarĩ aku arĩa wanjarĩire, ũkĩmaruta igongona matuĩke ta irio cia mĩhianano ĩyo. Ũhũũri waku wa ũmaraya-rĩ, kaĩ ũtaarĩ mũiganu? ²¹ Nĩwathĩnjire ciana ciakwa ũgĩciruta igongona harĩ mĩhianano ĩyo. ²² Mĩtugo-inĩ yaku yothe ĩrĩ magigi ĩrĩa wekire, na ũhũũri-inĩ waku wa ũmaraya, ndwaririkanire matukũ ma ũnini waku, rĩrĩa warĩ njaga na ũtaarĩ na nguo, o rĩrĩa wegaragaragia thakame-inĩ yaku.

²³ “Hĩ, kaĩ ũrĩ na haaro-ĩ! ũguo nĩguo Jehova ekuuga. O na wĩkĩte mawaganu macio mangĩ mothe, ²⁴ nĩweyakĩire kĩhumbu, na ũgiaka ihooero itũũgĩru handũ harĩa hothe haarĩ na kĩaaro gĩa kũgomanagwo. ²⁵ Gĩturi-inĩ kĩa o njĩra nĩweyakĩire mahooero matũũgĩru, na ũkĩagithia ũthaka waku gĩtĩio, ũgakĩrĩrĩria kũneana mwĩrĩ waku kũrĩ mwĩhĩtũkĩri o wothe atharie nawe. ²⁶ Nĩwahũũrĩre ũmaraya na andũ a Misiri arĩa mwariganĩtie nao, o acio maiyũrĩtwo nĩ merĩrĩria ma mwĩrĩ, ũgĩtũma ndakare nĩ ũndũ waku gũkĩrĩrĩria gũtharia. ²⁷ Nĩ ũndũ ũcio ngĩgũtambũrũkĩria guoko ngĩgũũkĩrĩra, ngĩnyiihia bũrũri waku; nĩndakũneanire moko-inĩ ma thũ ciaku, o acio airĩtu a Afilisti, arĩa maamakĩrio nĩ mĩtugo yaku ya ũũra-thoni. ²⁸ Nĩwahũũrĩre ũmaraya na andũ a Ashuri o nao, nĩ ũndũ ndũngĩaganĩrie; o na thuutha ũcio-rĩ, ndwaiganĩrie. ²⁹ Ningĩ ũgĩkĩrĩrĩria gũtharia o nginya ũgĩkinya Babuloni, bũrũri wa onjoria, no-o na weka ũguo ndwaiganĩrie.

³⁰ “‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ, Hĩ! Kaĩ wee ũrĩ wa ngoro hũthũ-ĩ! Wĩkaga maũndũ macio mothe, o ta mũmaraya ũtarĩ thoni! ³¹ Rĩrĩa weyakĩire ihumbu gĩturi-inĩ kĩa o njĩra, na ũkĩĩakĩra mahooero matũũgĩru harĩa hothe haarĩ kĩaaro gĩa kũgomanwo-rĩ, we wetuire ta ũtarĩ mũmaraya, nĩ ũndũ nĩwaregire irĩhi.

³² “‘Wee mũtumia ũyũ mũtharia! Wee wendaga ageni handũ ha mũthuuriguo! ³³ Mũmaraya o wothe nĩamũk-agĩra irĩhi, no wee-rĩ, nĩwe ũheaga endwa aku othe iheo, ũkamahaka nĩguo mokage kũrĩ we kuuma kũndũ guothe nĩguo megwatĩre ikeno ciaku itaagĩrĩire. ³⁴ Nĩ ũndũ ũcio wee ndũtariĩ ta arĩa angĩ ũmaraya-inĩ waku; gũtirĩ mũndũ ũkwĩringagĩrĩria ũmwĩtikĩre. Wee-rĩ, ũrĩ na ũtiganu mũno na arĩa angĩ, nĩgũkorwo wee nĩwe ũrĩhanaga, no gũtirĩ kĩndũ ũrĩhagwo.

³⁵ “‘Nĩ ũndũ ũcio, wee mũmaraya ũyũ, igua kiugo kĩa Jehova! ³⁶ Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Tondũ nĩwai-tangire ũtonga waku, na ũkĩguĩria njaga yaku ũgĩtharia na endwa aku, o na tondũ wa mĩhianano ĩyo yothe yaku ĩrĩ magigi, na tondũ nĩwamaheire thakame ya ciana ciaku, ³⁷ nĩ ũndũ ũcio nĩngũcokanĩrĩria endwa aku othe arĩa wanekenia nao, arĩa wendete o na arĩa ũthũire. Nĩngũ-macookanĩrĩria magũũkĩrĩre kuuma mĩena yothe, na nĩ ngũguĩrie nguo mbere yao, nao mone njaga yaku yothe. ³⁸ Nĩngagũtuĩra ciira o ta ũrĩa andũ-a-nja arĩa matharagia na arĩa maitithagia thakame matuuagĩrwo; na ndũme ũkorwo nĩ mang’ũrĩ makwa na ũiguĩrwo ũiru nĩguo ũcookererwo nĩ thakame ĩyo. ³⁹ Nĩngĩ nĩngakũneana moko-inĩ ma endwa aku, nao nĩmakaharagania ihumbu icio ciaku, na manange mahooero macio maku matũũgĩru. Nao nĩmagakũruta nguo, na moe mathaga maku ma goro, magũtĩge njaga na ũrĩ ũtheri. ⁴⁰ Nĩmakarehe kĩrĩndĩ gĩgũũkĩrĩre, nao nĩmagakũhũũra na mahiga nyuguto,

na magūtinangie na hiũ ciao cia njora. ⁴¹ Nĩmagacina nyũmba ciaku na makũherithie wĩroreirwo nĩ andũ-a-nja aingĩ. Nĩngakinyia ũmaraya waku mũthia, nawe ndũgacooka kũrĩha endwa acio aku. ⁴² Hĩndĩ iyo mathũgũta makwa ma gũgũũkĩrĩra nĩmakahũahũa, namo marakara makwa maiyũrĩtwo nĩ ũiru makweherere. Nĩngahoorera na ndigacooka kũrakara.

⁴³ “Na tondũ ndwaririkanire matukũ ma ũnini waku, no kũndakaria wandakaririe na maũndũ macio mothe-rĩ, ti-itherũ nĩngatũma ũcookererwo nĩ ũrĩa wĩkĩte, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. Githĩ nduongereire ũura-thoni harĩ maũndũ marĩa mangĩ wĩkaga marĩ magigi?

⁴⁴ “Mũndũ o wotho waragia na thimo-rĩ, nĩagakuuna thimo ĩno, oige atĩrĩ: “O ta ũrĩa nyina ahaana, no taguo mwarĩ ahaana.” ⁴⁵ Wee ũrĩ mwarĩ wa nyũkwa kũna, ũrĩa wanyararire mũthuriwe na ciana ciake; na ũrĩ wa nyina kũna na aarĩ a maitũguo, arĩa maanyararire athuuri ao na ciana ciao. Maitũguo aarĩ Mũhiti, nake thoguo aarĩ Mũamori. ⁴⁶ Mwarĩ wa nyũkwa ũrĩa mũkũrũ aarĩ Samaria ũrĩa watũũraga mwena waku wa gathigathini marĩ na airĩtu ake; nake mwarĩ wa nyũkwa ũrĩa mũnini aarĩ Sodomu, ũrĩa watũũraga mwena waku wa gũthini hamwe na airĩtu ake. ⁴⁷ Wee-rĩ, to gũthĩ wathiire na mĩthĩire yao na ũkĩrũmĩrĩra mĩtugo yao ĩrĩ magigi, no mĩthĩire-inĩ yaku yotho nĩwahiũhire gũthũka kũmakĩra. ⁴⁸ Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ti-itherũ o ta ũrĩa Nĩ ndũũraga muoyo-rĩ, mwarĩ wa nyũkwa Sodomu na airĩtu ake matiekire ta ũrĩa wee na airĩtu aku mwĩkĩte.

⁴⁹ “Maya nĩmo maarĩ mehia ma mwarĩ wa nyũkwa Sodomu: We marĩ na airĩtu ake maarĩ andũ etĩĩ, a kwĩhũũnĩrĩria, na matiarũmbũyagia ũhoro wa andũ arĩa angĩ; matiateithirie andũ arĩa athĩĩni o na arĩa abatari. ⁵⁰ Nĩmeĩkĩrĩire na magĩka maũndũ marĩ magigi maitho-

inĩ makwa. Nĩ ũndũ ũcio nĩndamaingatire, o ta ũguo muonete. ⁵¹ Samaria ndehirie nuthu ya mehia marĩa wee wehirie. Wee wĩkĩte maũndũ marĩ magigi maingĩ kũmakĩra, na nĩūtũmĩte aarĩ a maitũguo moneke ta marĩ athingu nĩ ũndũ wa maũndũ macio mothe wĩkĩte. ⁵² Ũrokĩrĩrĩria gũconorithio, nĩgũkorwo nĩūtũmĩte aarĩ a maitũguo moneke ta marĩ athingu. Tondũ mehia maku maarĩ mooru gũkĩra mao, o mekuoneka marĩ athingu gũgũkĩra. Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, igua thoni na ũconoke, nĩgũkorwo nĩūtũmĩte aarĩ a nyũkwa moneke marĩ athingu.

⁵³ “‘No rĩrĩ, nĩngacookeria Sodomu ũgaacĩru wake marĩ na airĩtu ake, o na Samaria marĩ na airĩtu ake, na nĩngagũcokeria ũgaacĩru waku o hamwe nao, ⁵⁴ nĩguo ũigue thoni na ũconoke nĩ ũndũ wa maũndũ macio mothe wekire nĩ ũndũ wa kũmahe ũhurũko. ⁵⁵ Nao aarĩ acio a maitũguo, Sodomu marĩ na airĩtu ake, na Samaria marĩ na airĩtu ake-rĩ, nĩmagacooka o ta ũrĩa maarĩ mbere; nawe ũrĩ na airĩtu aku nĩmũgacooka o ta ũrĩa mwarĩ mbere. ⁵⁶ O na ndũngĩagwetire rĩitwa rĩa mwarĩ wa nyũkwa Sodomu mũthenya ũcio wetĩaga, ⁵⁷ mbere ya waganu waku kũguũrio. O na kũrĩ ũguo-rĩ, rĩu ũrĩ mũnyarare nĩ airĩtu a Edomu, marĩ hamwe na andũ othe arĩa mariganĩtie nao, o na nĩ airĩtu a Afilisti, acio othe magũthũire na magakũrigiicĩria na mĩena yothe. ⁵⁸ Wee nĩwe ũgaacookerwo nĩ maciaro ma ũũra-thoni waku, na ma maũndũ marĩa wĩkaga marĩ magigi, ũguo nĩguo Jehova ekuuga.

⁵⁹ “‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Nĩngagwĩka o ta ũrĩa wagĩrĩire nĩ gwĩkwo, tondũ nĩũmenete mwĩhitwa wakwa na ũndũ wa gũthũkia kĩrĩkanĩro kĩu. ⁶⁰ No rĩrĩ, nĩngaririkana kĩrĩkanĩro kĩrĩa ndarĩkanĩire nawe matukũ-inĩ ma ũnini waku, na nĩngahaanda kĩrĩkanĩro giitũ nawe gĩa gũtũũra. ⁶¹ Hĩndĩ ĩyo nĩũkaririkana mĩthĩire yaku,

nawe ũconoke rĩrĩa ũkaamũkĩra aarĩ a maitũguo arĩa akũrũ gũgũkĩra na arĩa anini gũgũkĩra. Nĩngamaneana kũrĩ we marĩ ta aarĩ aku, no ti kũringana na kĩrĩkanĩro giitũ nawe. ⁶² Nĩ ũndũ ũcio nĩngahaanda kĩrĩkanĩro giitũ nawe, na nĩũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Jehova. ⁶³ Ningĩ rĩrĩa ngaakũhoroheria nĩ ũndũ wa maũndũ mothe marĩa wĩkĩte-rĩ, nĩũkaririkana na ũconoke, na ndũgacooka gũtumũra kanua gaku rĩngĩ nĩ ũndũ wa ũrĩa ũconorithĩtio, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

17

Nderi Igĩrĩ na Mũthabibũ

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ, ² “Mũrũ wa mũndũ, gwatania ndaĩ na warĩrie andũ a nyũmba ya Isiraeli na ngerekano. ³ Meere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Nderi nene ĩrĩ na mathagu marĩ hinya, na njoya ndaaya, na macoya ma marangi maingĩ nĩyokire Lebanoni. Īkĩnyiita gacũmbĩrĩ ka mũtarakwa, ⁴ ĩkiuna thuuna ya gacũmbĩrĩ kau, na ĩkĩmĩtwara bũrũri wa onjoria, nayo ĩkĩmĩhaanda thĩinĩ wa itũũra inene rĩa onjoria.

⁵ “Īgĩcooka ĩgĩkuua mbeũ imwe cia bũrũri wanyu, na ĩgĩcihaanda tĩiri-inĩ mũnoru. Īgĩcihaanda ta mũtĩ ũrĩa ũkũraga hakuhi na maaĩ maingĩ, ⁶ naguo ũkĩringũra, ũgĩtuĩka mũthabibũ mũkuhi ũtheeremete. Honge ciaguo ikĩmĩhũgũkĩra, no mĩri yaguo ĩgĩkorwo ĩthĩite na thĩrungu rwayo. Nĩ ũndũ ũcio ũgĩtuĩka mũthabibũ, ũkĩruta honge ĩrĩ na tũhwang’a tũrĩ na mathangũ.

⁷ “‘No nĩ kwarĩ na nderi ĩngĩ nene yarĩ na mathagu maarĩ na hinya, na maiyũrite njoya. Hĩndĩ ĩyo mũthabibũ ũcio ũgĩtwara mĩri yaguo yerekeire na kũrĩ nderi ĩyo uumĩte hau wahaandĩtwo, naguo ũgĩtambũrũkia honge

ciaguo harĩ yo nĩguo wone maaĩ. ⁸ Nĩwahaandĩtwo tĩiri-inĩ mwega handũ harĩ na maaĩ maingĩ nĩguo ũrute honge, na ũciare maciaro, na ũtuĩke mũthabibũ ũrĩ na riiri.’

⁹ “Meere atĩrĩ, ‘Ŭũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Hihi nĩũgatheerema? Githĩ ndũkamunywo, na maciaro maguo mahũrũrwo nĩguo ũhoohe? Mathangũ maguo mothe ma mũringũrano nĩmakahooha. Ndũkabataraguoko kũrĩ na hinya, kana andũ aingĩ a kũũmunya na mĩri. ¹⁰ O na ũngĩmunywo, ũhaandwo handũ hangĩ-rĩ, hihi nĩũgatheerema? Githĩ ndũkahooha biũ rĩrĩa rũhuho rwa mwena wa irathĩro* rũkaũhuruta, naguo ũhoohere o hau wakũrĩre?’”

¹¹ Hĩndĩ ĩyo kiugo kĩa Jehova gĩkinginyĩrĩra, ngĩrwo atĩrĩ, ¹² “Ŭria andũ a nyũmba ĩno ya ũremi atĩrĩ, ‘Mũti-ramenya gĩtũmi kĩa maũndũ macio?’ Meere atĩrĩ, ‘Mũthamaki wa Babuloni nĩathiire Jerusalemu, agĩtaha mũthamaki wakuo na andũ arĩa maarĩ igweta akuo, akĩmatwara nginya Babuloni. ¹³ Ningĩ akĩoya mũndũ ũmwe wa nyũmba ya ũthamaki akĩrĩkanĩra kĩrĩkanĩro nake, na akĩmwĩhĩtithia. Ningĩ agĩcooka akĩoya atongoria a bũrũri ũcio agĩthĩ nao, ¹⁴ nĩguo ũthamaki ũcio wagithio hinya, ndũkanehaande rĩngĩ, no ũtũũragio nĩ gwathĩkĩra kĩrĩkanĩro kũ gĩake. ¹⁵ No rĩrĩ, mũthamaki ũcio akĩmũremera na ũndũ wa gũtũma abarũthi ake mathĩ bũrũri wa Misiri makamũrehere mbarathi na mbũtũ nene ya ita. Hihi nĩekũhootana? Mũndũ ũrĩa wĩkaga ciĩko ta ĩcio no ehonokie? Mũndũ ũcio aakĩhota gũthũkia kĩrĩkanĩro na acooke ehonokie?

¹⁶ “‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, mũndũ ũcio agaakuĩra kũu Babu-

* 17:10 Rũrũ rwarĩ rũhuho rwa mwena wa irathĩro, na rwakoragwo rũrĩ rũhiũ; nĩruomagia irio irĩ mĩgũnda na ruoĩkaine ta “Kahamsini”. Maandiko-inĩ rwarũgamĩrĩre mbũtũ cia Babuloni.

loni, bŭrŭri wa mŭthamaki ũcio wamũikarĩirie gĩtĩ kĩa ũthamaki, ũcio aanyararire mwĩhĩtwa wake na agĩthũkia kĩrĩkanĩro gĩake. ¹⁷ Firaũni hamwe na mbŭtũ yake ya hinya ya ita o na kĩrĩndĩ kĩingĩ, matikamũteithia mbaara-inĩ, rĩrĩa ihumbu ĩgaakwo na gũthiũrũrũkĩrio na rũirigo nĩguo mĩoyo mĩingĩ ĩniinwo. ¹⁸ Nĩanyararire mwĩhĩtwa ũcio na ũndũ wa gũthũkia kĩrĩkanĩro kũ. Tondũ nĩanyi-itanĩire na kĩrĩkanĩro kũ, no agĩcooka gwĩka maũndũ macio mothe-rĩ, ndakahonoka.

¹⁹ “Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Titherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, nĩngatũma acooker-erwo nĩ mwĩhĩtwa ũcio wakwa aanyararire o na kĩrĩkanĩro gĩakwa kũ aathũkirie. ²⁰ Nĩngamũtambũrũkĩria wabu wakwa, nake agwatio nĩ mũtego wakwa. Nĩngamũrehe Babuloni ndĩmũciirithĩrie kuo, tondũ nĩagire kwĩhokeka harĩ nĩ. ²¹ Nacio mbŭtũ ciake cia thigari ciothe iria ikoora nĩikoaragwo na rũhiũ rwa njora, namo matigari mao mahurunjĩrwo huho-inĩ ciothe. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ Jehova nĩ nĩ njarĩtie.

²² “Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Nĩ mwene nĩngatua karũhonge kuuma gacũmbĩrĩ ka mũtarakwa ndĩka-haande. Ngaatua karũhonge koororo ka mũthunano ku-uma gacũmbĩrĩ kaguo, na ndĩkahaande kĩrĩma-inĩ kĩraihi na gĩtũũgĩru na igũrũ. ²³ Kũu kĩrĩma-igũrũ gĩa Isiraeli nĩkuo ngakahaanda; nĩgakaruta honge na gaciare maci-aro, naguo nĩũgatuĩka mũtarakwa ũrĩ na riiri. Nyoni cia mĩthemba yothe nĩgaaka itara ciacio honge-inĩ ciaguo; nĩngatũũra kĩiruru-inĩ kĩa honge ciaguo. ²⁴ Mĩtĩ yothe ya mũgũnda nĩkamenya atĩ nĩ Jehova nĩ nĩ nyiihagia mũtĩ ũrĩa mũraihi na ngatũma mũtĩ ũrĩa mũkuhĩ ũkũre ũraihe. Nĩnyũmagia mũtĩ ũrĩa mũruru, naguo mũtĩ ũrĩa mũũmũ ngatũma ũrure.

“Nĩ Jehova nĩ nĩ njarĩtie, na nĩngwĩka ũguo.’”

18

Roho Ūrĩa Wĩhagia Nĩũgakua

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩũrio atĩrĩ:

² “Inyuĩ andũ aya, mũkoragwo mũkiuga atĩa rĩrĩa mũk-waria thimo ĩno igũrũ rĩa bũrũri wa Isiraeli:

“Maithe ma ciana marĩaga thabibũ ngagatu,
namo magego ma ciana makaigua thithi”?

³ “Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ti-itherũ o ta ūrĩa nĩ ndũũraga muoyo-rĩ, mũtigacooka kũgweta thimo ĩno thĩinĩ wa Isiraeli. ⁴ Nĩgũkorwo roho o wotho ūrĩ muoyo nĩ wakwa; roho wa ithe nĩ wakwa o na wa mũriũ no wakwa. Roho ūrĩa wĩhagia nĩguo ũgaakua.

⁵ “Mũndũ aahota gũkorwo nĩ mũthingu,
na ekaga maũndũ ma kĩhoto na marũngĩrũ.

⁶ We ndarĩaga irio iria irutagĩrwo mahooero-inĩ marĩa marĩ irĩma igũrũ,
kana agatiĩrĩra maitho mĩhianano ya andũ a nyũmba ya Isiraeli.

We ndathaahagia mũtumia wa mũndũ ūrĩa ũngĩ,
kana agakoma na mũndũ-wa-nja rĩrĩa arĩ na ihinda rĩa mweri.

⁷ Ndahinyagĩrĩra mũndũ o na ūrĩkũ,
no nĩacookagĩria mũndũ ūrĩa marĩ thĩirĩ nake
kĩrĩa ooete kĩrĩ gĩa kũrũgamĩrĩra thĩirĩ.

We ndatunyanaga indo,
no arĩa ahũtu nĩamaheaga irio ciake,
na arĩa marĩ njaga akamahe nguo.

⁸ Ningĩ ndakombanagĩra nĩguo etie uumithio ũtarĩ wa kĩhoto,
kana agetia uumithio mũkĩru.

We nĩagiragia guoko gwake gũtigeeke ũũru,
na nĩatuithanagia ciira na kĩhoto gatagatĩ ka mũndũ na ūrĩa ũngĩ.

9 Mündũ ũcio nĩarũmagĩrĩra watho wakwa wa
kũrũmĩrĩrwo,
na akahingia watho wakwa na wĩhokeku.

Mündũ ũcio nĩ mũthingu;
ti-itherũ nĩagatũũra muoyo,
ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

10 “Mündũ ũcio angĩkorwo arĩ na mwanake mũtunyani,
mũitithia wa thakame kana wĩkaga ũndũ o na ũmwe wa
maũndũ macio mangĩ mooru ¹¹ (o na harĩa ithe atekire
ũndũ o na ũmwe wa mo):

“We nĩarĩĩaga irio iria irutĩirwo mahooero-inĩ marĩa marĩ
irĩma-igũrũ.

Nĩathũkagia mũtumia wa mündũ ũrĩa ũngĩ.

12 Nĩahinyagĩrĩria mũthĩini na mũbatari.

Nĩatunyanaga indo.

Ndacookagia kĩrĩa oete gĩa kũrũgamĩrĩra thiirĩ.

Nĩatiiragĩra mĩhianano maitho.

Nĩekaga maũndũ marĩa marĩ magigi.

13 We nĩakombanagĩra nĩguo etie uumithio ũtarĩ wa
kĩhoo, na agetia uumithio mũkĩru.

Mündũ ta ũcio-rĩ, nĩagatũũra muoyo? Ndangĩtũũra
muoyo! Nĩ ũndũ nĩekĩte maũndũ macio mothe marĩ
magigi-rĩ, ti-itherũ no nginya akooragwo na thakame
yake ĩmũcookerere we mwene.

14 “No rĩrĩ, mũriũ ũcio angĩkorwo arĩ na mwana ũrĩa
wonaga mehia macio mothe ithe ekaga, na o na gũtuĩka
nĩamoonaga, we ndekaga maũndũ macio mooru:

15 “We ndarĩĩaga irio iria irutĩirwo mahooero-inĩ marĩa
marĩ irĩma igũrũ,
kana agatiirĩra maitho mĩhianano ya andũ a nyũmba
ya Isiraeli.

Ndathaahagia mũtumia wa mündũ ũrĩa ũngĩ.

16 Ndahinyagĩrĩria mündũ o na ũrĩkũ,

na ndeetagia kīndū gĩa kūrūgamĩrĩra thiirĩ.
Ndatunyanaga indo,
no irio ciake aciheaga arĩa ahũtu,
na akahe arĩa marĩ njaga nguo.

¹⁷ Nĩarigagĩrĩria guoko gwake gũtikehie,
na ndakombanagĩra nĩguo etie uumithio ũtarĩ wa
kĩhooito, kana etie uumithio mũkĩru.

Nĩahingagia watho wakwa, na akarũmĩrĩra watho wakwa
wa kūrũmĩrĩrwo.

Ūcio-rĩ, ndagakua nĩ ũndũ wa mehia ma ithe; ti-itherũ
nĩagatũũra muoyo. ¹⁸ No rĩrĩ, ithe nĩagaakua nĩ ũndũ
wa mehia make mwene, tondũ we nĩekire maũndũ ma
ũrĩa-ng'ũũrũ, na agĩtunya mũrũ wa ithe indo, na agĩka
maũndũ marĩa mooru gatagatĩ-inĩ ka andũ ao.

¹⁹ “No inyuĩ mũũragia atĩrĩ, ‘Nĩ kĩ gĩkũgĩria mũriũ
agae mahĩtia ma ithe?’ Kuona atĩ mũriũ ūcio nĩekĩte
maũndũ marĩa marĩ kĩhooito na magĩrĩru, na akameny-
erera watho wakwa wa kūrũmĩrĩrwo, na akaũhingia-
rĩ, ti-itherũ nĩegũtũũra muoyo. ²⁰ Roho ūrĩa wĩhagia
nĩguo ũgaakua. Mwana ndakagaya waganu wa ithe, kana
ithe agae waganu wa mwana. Ũthingu wa mũndũ ūrĩa
mũthingu nowe mwene ũgaacookerwo nĩguo, naguo
waganu wa mũndũ ūrĩa mwaganu nowe ũgaacookerwo
nĩguo.

²¹ “No rĩrĩ, mũndũ mwaganu angĩgarũrũka atigane na
mehia mothe marĩa ekĩte, na arũmie watho wakwa wa
kūrũmĩrĩrwo, na ekage maũndũ ma kĩhooito na marĩa
magĩrĩre, ti-itherũ nĩegũtũũra muoyo; we ndagakua.
²² Gũtirĩ ihĩtia o na rĩmwe rĩa marĩa aaneka rĩgaacooka
kũririkanwo. Tondũ wa maũndũ ma ũthingu marĩa ekĩte-
rĩ, nĩegũtũũra muoyo. ²³ Mwathani Jehova ekũũria atĩrĩ:
Anga nĩ nĩngenagio nĩ gĩkuũ kĩa andũ arĩa aaganu? Githĩ

ti kwenda ingienda magarūrūke matigane na mīthiire ĩyo yao nĩguo matũũre muoyo?

²⁴ “No angĩkorwo mũndũ mũthingu no agarūrūke atigane na ũthingu wake, na ehie na eke maũndũ marĩ magigi ta marĩa mekagwo nĩ mũndũ mwaganu-rĩ, anga nĩagagĩtũũra muoyo? Hatirĩ ũndũ o na ũmwe wa maũndũ ma ũthingu marĩa aaneka ũkaaririkanwo. Tondũ wa mahĩtia ma kwaga kwĩhokeka na tondũ wa mehia marĩa ekĩte-rĩ, no agaakua.

²⁵ “No inyuĩ muugaga atĩrĩ, ‘Njĩra ya Mwathani ti ya kĩhoto.’ Ta thikĩrĩriai inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli: Njĩra yakwa-rĩ, ti ya kĩhoto? Atĩrĩrĩ, githĩ njĩra cianyu ticio itarĩ cia kĩhoto? ²⁶ Mũndũ mũthingu angĩgarūrūka atigane na ũthingu wake ehie, agaakua nĩ ũndũ wa mehia make; agaakua nĩ ũndũ wa mehia macio ekĩte. ²⁷ No mũndũ mwaganu angĩgarūrūka atigane na waganu ũrĩa ekĩte, na eke maũndũ ma kĩhoto na marĩa magĩrĩire-rĩ, we nĩakahonokia muoyo wake. ²⁸ Nĩ ũndũ nĩeciiragia ũhoru wa mahĩtia make mothe marĩa aneeka, na akagarūrūka agatigana namo-rĩ, ti-itherũ nĩagatũũra muoyo; we ndagakua. ²⁹ No andũ a nyũmba ĩno ya Isiraeli mekuuga atĩrĩ, ‘Njĩra ya Mwathani ti ya kĩhoto.’ Anga njĩra ciakwa ti cia kĩhoto, inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli? Githĩ njĩra cianyu ticio itarĩ cia kĩhoto?

³⁰ “Nĩ ũndũ ũcio, inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli, nĩngũmũtuĩra ciira, o mũndũ o mũndũ kũringana na mīthiire yake, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. Mwĩrĩrei! Tiganai na mahĩtia manyu mothe; namo mehia manyu matigatũma mwanangwo. ³¹ Tiganai na waganu wothe ũrĩa mwĩkĩte, mũgĩe na ngoro njerũ na roho mwerũ. Nĩ kĩĩ gĩgũtũma mũkue, inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli? ³² Nĩgũkorwo ndikenagio nĩ gĩkuũ kĩa mũndũ o

na ũrĩkũ, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. Mwĩreirei mĩtũũre muoyo!

19

Macakaya nĩ ũndũ wa Athamaki a Isiraeli

¹ “Ningĩ ambĩrĩria macakaya* makoniĩ athamaki a Isiraeli, ² ũmeere atĩrĩ:

“Atĩrĩrĩ, maitũguo ahaanaga ta mūrũũthi wa mũgoma arĩ gatagatĩ ka mūrũũthi ĩrĩa ĩngĩ!

Wakomire kĩmamo-inĩ kĩa mūrũũthi mĩĩthĩ,
na ũkĩrera ciana ciaguo.

³ Warerire kĩaana kĩmwe kĩaguo,
gĩgĩtuĩka mūrũũthi ũrĩ hinya.

Mūrũũthi ũcio ũkĩmenyera gũtambuura kĩa wanyita,
na ũkarĩaga andũ.

⁴ Nacio ndũrĩrĩ ikĩigua ũhoru wago,
naguo ũkĩgwatĩrio irima-inĩ rĩao.

Ũgĩtwarwo bũrũri wa Misiri
ũguucĩtio na icũhĩ cia maniũrũ.

⁵ “Na rĩrĩa nyina ya mūrũũthi ũcio yoonire mwĩhoko wayo ndũnahinga,

na itanya rĩayo nĩrĩatuĩka rĩa tũhũ-rĩ,
ĩkĩoya kĩaana kĩngĩ kĩayo,
ĩgĩgĩtua mūrũũthi ũrĩ hinya.

⁶ Naguo ũgĩcangacanga gatagatĩ ka mūrũũthi ĩrĩa ĩngĩ,
nĩgũkorwo nĩwatuĩkĩte mūrũũthi ũrĩ hinya.

Mūrũũthi ũcio ũkĩmenyera gũtambuura kĩa wanyita,
na ũkarĩaga andũ.

* 19:1 Icakaya rĩrĩ rĩatungawo na rĩkainwo hĩndĩ ya mathiko ma mĩton-goria (2Sam 1:17-27).

⁷ Nīwamomorire ciīhitho ciao iria nūmu,
na ūkīananga matūūra mao.

Būrūri ūcio na andū arīa othe maatūūruga kuo,
makīiyūrwo nī guoya wa mūraramo wago.

⁸ Hīndī īyo, ndūrīrī ikīūūkīrīra,
ndūrīrī iria cioimīte ng’ongo iria
ciagūthiūrūrūkīirie.

Ikīwambīra mūtego,
nagu mūrūūthi ūcio ūkīgwatīrio irima-inī rīao.

⁹ Makīūguucūrūria na icūhī cia maniūrū, makīūingīria
kīaga-ini,
makīūtwarīra mūthamaki wa Babuloni.

Makīūikia njeera,
na nī ūndū ūcio mūraramo wago ndwacookire
kūiguuo
kūu irīma-inī cia Isiraeli rīngī.

¹⁰ “Maitūguo aatarī ta mūthabibū
ūhaandītwo thīinī wa mūgūnda waku wa mīthabibū
hakuhī na maaī;
nīwaciarīte mūno, na ūkagīa na honge nyingī
tondū wa maaī kūingīha.

¹¹ Honge ciaguo ciarī hinya,
igakīagīrīra gūtūuo mūthīgi wa mūthamaki.
Mūthabibū ūcio ūkīraiha na igūrū,
ūgīkīra mahuti marīa matumanu,
na nīwonekaga wega nī ūndū wa ūrīa waraihīte na igūrū,
na nī ūndū wa honge ciaguo nyingī.

¹² No nīwamunyirwo na mīri yaguo nī ūndū wa marakara,
na ūgīkanio thī.
Naruo rūhuho rūrīa ruumaga mwena wa irathīro
rūgītūma ūhoohe,
na maciaro maguo makīhūrūrwo;

honge ciaguo iria ciarĩ hinya ikĩũma,
ikĩhĩa nĩ mwaki, ũgĩciniina.

¹³ Na rĩrĩ, rĩu ũhaandĩtwo werũ-inĩ wa mũthanga,
bũrũri ũrĩa mũũmũ, ũrĩ nyoota.

¹⁴ Mwaki woimire rũhonge-inĩ rũmwe rwa iria nene,
ũgĩcina maciaro maguo, magĩthira.

Gũtirĩ rũhonge rũrĩ hinya rũtigaire harĩ guo
rũngĩtuuo mũthĩgi wa mũthamaki.’

Maya nĩ macakaya, na nĩmo maũndũ marĩa marĩ-
cakayanagĩrwo namo.”

20

Isiraeli Kũrema

¹ Mwaka-inĩ wa mũgwanja, mũthenya wa ikũmi wa mw-
eri wa gatano, athuuri amwe a Isiraeli magĩũka gũtuĩria
ũhoru harĩ Jehova, nao magĩikara thĩ hau mbere yakwa.

² Hĩndĩ iyo kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩa ngĩrwo atĩrĩ:

³ “Mũrũ wa mũndũ, arĩria athuuri a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ,
‘Mwathani Jehova ekũũria atĩrĩ: Anga mũũkĩte gũtuĩria
ũhoru harĩ nĩ? Ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo-rĩ,
ndĩngĩreka mũtuĩrie ũhoru harĩ nĩ, ũguo nĩguo Mwathani
Jehova ekuuga.’

⁴ “Nĩũkũmatuĩra ciira? Nĩũkũmatuĩra ciira, wee
mũrũ wa mũndũ? Nĩ ũndũ ũcio marũithie, ũmeere
maũndũ marĩ magigi marĩa meekagwo nĩ maithe mao,

⁵ ũmeere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Mũthenya
ũrĩa ndethuurĩre Isiraeli-rĩ, nĩndehĩtire harĩ njaro cia
andũ a nyũmba ya Jakubu njoete guoko na igũrũ,
na ngĩmeguũrĩria kũu bũrũri wa Misiri. Ngĩmeera
njoete guoko na igũrũ atĩrĩ, “Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai
wanyu.” ⁶ Mũthenya ũcio ndehĩtire ngĩmeera atĩ nĩnga-
maruta bũrũri wa Misiri, ndĩmatware bũrũri ũrĩa nĩ
ndĩmacarĩrie, bũrũri ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ, bũrũri
mũthaka gũkira mabũrũri mothe. ⁷ Na nĩ ngĩmeera

atĩrĩ, “O ũmwe wanyu-rĩ, nĩatigane na mĩhiano ĩyo mĩũru mũikaraga mũcũthĩrĩrie, na mũtĩge gwithaahia na mĩhianano ĩyo ya bũrũri wa Misiri. Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.”

⁸ “‘No rĩrĩ, nĩmanemeire, makĩaga gũũthikĩrĩria; matiatiganire na mĩhiano ĩyo mĩũru ĩrĩa maikaraga macũthĩrĩrie, o na matiatiganire na mĩhianano ĩyo ya bũrũri wa Misiri. Nĩ ũndũ ũcio ngiuga nĩngũmaitĩrĩria mang’ũrĩ makwa, na ndĩrute marakara nao marĩ o kũu bũrũri wa Misiri. ⁹ No ngĩka ũndũ, nĩ ũndũ wa rĩitwa rĩakwa nĩguo rĩtigathaahio maitho-inĩ ma ndũrĩrĩ icio maatũũranagia nacio, o icio cionire ngĩonithania kũrĩ andũ a Isiraeli na ũndũ wa kũmaruta bũrũri wa Misiri. ¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio ndaamatongoririe ngĩmaruta bũrũri wa Misiri, ngĩmarehe werũ-inĩ. ¹¹ Nĩndamaheire kĩrĩra kĩa watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo na ngĩmamenyithia mawatho makwa, nĩgũkorwo mũndũ ũrĩa ũrĩmaathĩk-agĩra nĩagatũũrio nĩmo. ¹² Ngĩcooka ngĩmahe Thabatũ ciakwa irĩ kĩmenyithia gatagatĩ gakwa nao, nĩgeetha mamenyage atĩ nĩ Jehova nĩndamatuire atheru.

¹³ “‘No rĩrĩ, andũ acio a Isiraeli nĩmanemeire kũu werũ-inĩ. Matiarũmĩrĩre kĩrĩra kĩa watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo, na nĩmaregire mawatho makwa, o na gũtuĩka mũndũ ũrĩa ũmathĩkagĩra nĩagatũũrio nĩmo, na magĩthaahia Thabatũ ciakwa biũ. Nĩ ũndũ ũcio nĩ na nĩ ngiuga atĩrĩ, nĩngũmaitĩrĩria mang’ũrĩ makwa, ndĩmanĩnĩre kũu werũ-inĩ. ¹⁴ No ngĩka ũndũ nĩ ũndũ wa rĩitwa rĩakwa, nĩguo rĩtigathaahio maitho-inĩ ma ndũrĩrĩ icio cieyoneire na maitho ngĩmaruta kuo. ¹⁵ Ningĩ nĩndehĩtĩre njoete guoko na igũrũ o kũu werũ-inĩ, ngiuga ndikamakinyia bũrũri ũrĩa ndaamaheete, bũrũri ũrĩ bũthi wa iria na ũũkĩ, na bũrũri ũrĩa mwega gũkĩra mabũrũri mothe; ¹⁶ Ndeekire ũguo tondũ nĩmaregire mawatho

makwa, na matiarũmĩrĩire watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo, na nĩmathaahirie Thabatũ ciakwa. Nĩgũkorwo ngoro ciao nĩcieheanĩte kũrĩ mĩhianano iyo yao. ¹⁷ No rĩrĩ, nĩndamaiguĩrĩire tha, ngĩaga kũmaananga kana kũmaniinĩra kũu werũ-inĩ. ¹⁸ Nĩnderire ciana ciao irĩ kũu werũ-inĩ atĩrĩ, “Tigai kũrũmĩrĩra irĩra cia watho wa maithe manyu, kana mũrũmĩrĩre mawatho mao, kana mwĩthaahie na mĩhianano yao. ¹⁹ Nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu; rũmagĩrĩrai kĩrĩra kĩa watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo, na mũmenyagĩrĩre mawatho makwa. ²⁰ Ikaragiai Thabatũ ciakwa irĩ theru, nĩguo ituĩke kĩmenyithia gatagatĩ gakwa na inyuĩ. Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wanyu.”

²¹ “No rĩrĩ, ciana icio nĩcianemeire: Itiarũmĩrĩire kĩrĩra kĩa watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo, o na kana ikĩmenyerera kũrũmia mawatho makwa, o na gwakorwo mũndũ ũrĩa ũmathĩkagĩra nĩagatũũrio nĩmo, nĩciathaahirie Thabatũ ciakwa. Nĩ ũndũ ũcio ngiuga nĩngũciitĩrĩria mang’ũrĩ makwa, na ndũme marakara makwa maciũkĩrĩre kũu werũ-inĩ. ²² No nĩndagirĩrĩire guoko gwakwa, na ngĩka ũndũ, nĩ ũndũ wa rĩitwa rĩakwa nĩguo rĩtigathaahio maitho-inĩ ma ndũrĩrĩ icio cieyoneire ngĩmaruta kuo. ²³ Ningĩ nĩndehĩtire harĩo njoete guoko na igũrũ kũu werũ-inĩ, ngiuga atĩ nĩngamahurunjĩra ndũrĩrĩ-inĩ, na ndĩmaharaganĩrie mabũrũri-inĩ, ²⁴ tondũ matiathĩkĩire mawatho makwa, no nĩ kũrega maaregire kĩrĩra kĩa watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo na magĩthaahia Thabatũ ciakwa, namo maitho mao makĩrĩrĩria mĩhianano ya maithe mao. ²⁵ Ngĩcooka ngĩmarekereria irĩra-inĩ iria itaari njega, na mawatho marĩa matangĩmatũũria; ²⁶ nĩndarekire mathaahio nĩ ũndũ wa iheo ciao, irĩ igongona rĩa mwana o wothe wa irigithathi, nĩguo ndũme maiyũrwo nĩ guoya mũnene, na mamenye atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.’

²⁷ “Nĩ ũndũ ũcio, wee mũrũ wa mũndũ, arĩria andũ

a Isiraeli, ũmeere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Thĩĩnĩ wa ũndũ ũyũ o nague, maithe manyu nĩmanumire na ũndũ wa kũndirika: ²⁸ Rĩrĩa ndaamareehire bũrũri ũrĩa ndeehitire atĩ nĩngamahe, rĩrĩa moonire kĩrĩma o gĩothe kĩraihu kana mũtĩ o wotho warĩ na mathangũ, hau nĩho maarutĩire magongona mao, makĩruta magongona marĩa maatũmire ndakare, na makĩruta ũbumba wao ũrĩa mũnungi wega, o na magĩitanga maruta mao ma kũnyuuo. ²⁹ Hĩndĩ iyo ngĩmooria atĩrĩ: Gĩtũmi gĩa kũndũ kũu gũtũũgĩru mũthiiaga nĩ kĩĩ?” (Nakuo gwĩtagwo Bama* nginya ũmũthĩ.)

Gũtuĩrwo Ciira na Gũcookererio

³⁰ “Nĩ ũndũ ũcio ĩra andũ a nyũmba ya Isiraeli atĩrĩ: ‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Anga nĩmũgwĩthaahia o ta ũrĩa maithe manyu meekire, na makĩĩrĩrĩa mĩhiano yao mĩũru? ³¹ Rĩrĩa mũkũruta iheo cianyu, mũkaruta igongona rĩa kũhitũkithĩria ariũ anyu mwaki-inĩ-rĩ, mũthiiaga na mbere na gwĩthaahia na mĩhianano yanyu yotho o nginya ũmũthĩ. Nĩ no ndĩmwĩtikĩrie mũtuĩrie ũhoru harĩ nĩ, inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli? Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, ndingĩmwĩtikĩria mũtuĩrie ũhoru harĩ nĩ.

³² “Inyuĩ mugaga atĩrĩ, “Ithuĩ tũkwenda gũtuĩka ta andũ a ndũrĩrĩ, ta kĩrĩndĩ kĩa mabũrũri ma gũkũ thĩ, arĩa matungatagĩra mĩtĩ na mahiga.” No maũndũ marĩa mwĩciirĩtie gũtĩrĩ hĩndĩ makaahinga. ³³ Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, ngaamwathaga na guoko kũrĩ hinya, na guoko gũtam-bũrũkĩtio, na mang’ũrĩ maitanĩĩrio. ³⁴ Nĩngamũruta ndũrĩrĩ-inĩ na guoko kũrĩ hinya, na guoko gũtambũrũkĩtio, o na mang’ũrĩ maitanĩĩrio, ndĩmũcookererie kuuma

* ^{20:29} Bama nĩ kuuga kũndũ kũrĩa gũtũũgĩru.

mabūrūri-inĩ marĩa mwahurunjirwo. ³⁵ Nĩngamũrehe werū-inĩ wa ndūrĩrĩ, na kũu nĩkuo ngaamũtuĩra ciira tũkĩonanaga ũthiũ kwa ũthiũ. ³⁶ O ta ũrĩa ndaatuĩrĩre maithe manyu ciira kũu werū-inĩ wa būrūri wa Misiri-rĩ, ũguo noguo ngaamũtuĩra ciira, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ³⁷ Nĩngamūrũmbũiya ngĩmũhĩtũkĩria rungu rwa rūthanju rwakwa, na nĩngamũrehe ndĩmuohanie na kĩrĩkanĩro gĩakwa. ³⁸ Nĩngamũtheria, ndĩmwehererie andũ arĩa aremi na arĩa manjũkagĩrĩra. O na gũtuĩka nĩngamaruta būrūri ũrĩa matũũraga-rĩ, matigatoonya būrūri wa Isiraeli. Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

³⁹ “No inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli-rĩ, ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Thiĩ mũndũ o mũndũ mũgatungatĩre mĩhianano yanyu! Ti-itherũ thuutha ũcio, nĩmũgathikĩrĩria na mũtigacooka gũthaahia rĩitwa rĩakwa itheru na iheo cianyu na mĩhianano yanyu. ⁴⁰ ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Nĩgũkorwo kĩrĩma-inĩ gĩakwa gĩtheru, kĩrĩma kĩrĩa kĩraihu gĩa Isiraeli, kũu būrūri ũcio nĩkuo andũ a nyũmba yothe ya Isiraeli† makaandun-gatagĩra, na kũu nĩkuo ngaametĩkĩrĩra. Kũu nĩkuo ngaa-batario nĩ maruta manyu na iheo cianyu iria njega, o hamwe na magongona manyu mothe marĩa maamũre. ⁴¹ Nĩngamwĩtikĩra ta mūrĩ ũbumba ũrĩ na mũtararĩko mwega, rĩrĩa ngamũruta ndūrĩrĩ-inĩ, ndĩmũcookererie kuuma mabūrūri-inĩ marĩa mwahurunjirwo, na nĩngeyonania atĩ ndĩ mũtheru gatagatĩ kanyu maitho-inĩ na ndūrĩrĩ. ⁴² Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngaamũcookia būrūri wa Isiraeli, būrūri ũrĩa ndehĩtĩre njoete guoko na igūrũ atĩ nĩngaũhe maithe manyu. ⁴³ Mūrĩ kũu nĩmũkaririkana mĩtugo yanyu na ciĩko ciothe

† 20:40 Nyũmba yothe ya Isiraeli yarũgamĩrĩre Ũthamaki wa Gũthini hamwe na wa Gathigathini.

iria mwĩthaahĩtie nacio, na inyuĩ nĩmũkeemena nĩ ũndũ wa ũũru ũrĩa wotho mwaneeke. ⁴⁴ Nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngaamwĩka maũndũ macio nĩ ũndũ wa rĩtwa rĩakwa, no ti kũringana na mĩthiire yanyu mĩũru, na mĩtugo yanyu mĩũru, na maũndũ manyu mooru marĩa mwĩkaga, inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

Ũrathi wa Gũũkĩrĩra Gũthini

⁴⁵ Ningĩ kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩra, ngĩrwo atĩrĩ, ⁴⁶ “Mũrũ wa mũndũ, roria ũthiũ waku mwena wa gũthini; hunjia ũhoru wa gũũkĩrĩra mwena wa gũthini, na ũrathe ũhoru wa gũũkĩrĩra mĩtitũ wa bũrũri ũcio wa mwena wa gũthini. ⁴⁷ Īra mĩtitũ ũcio wa mwena wa gũthini atĩrĩ: ‘Igua kiugo kĩa Jehova. Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Ndĩ hakuhĩ gwakia mwaki thĩinĩ waku, naguo nĩũkaniina mĩti yaku yotho, ĩrĩa mĩgũ nginya ĩrĩa mĩũmũ. Rũrĩrĩmbĩ rũu rũtikahoreka, na ũthiũ o wotho kuuma mwena wa gũthini nginya mwena wa gathigathini nĩũgaacinwo nĩruo. ⁴⁸ Mũndũ o wotho nĩakoona atĩ nĩ Jehova nĩ nĩ ndĩwakĩtie; ndũkahoreka.’”

⁴⁹ Hĩndĩ ĩyo ngiuga atĩrĩ, “Hĩ! Mwathani Jehova. Maraaria ũhoru wakwa, makoiga atĩrĩ, ‘Githĩ to kwaria araaria na ngerekano?’”

21

Babuloni, Rũhiũ rwa Njora rwa Ngai rwa Gũtuanĩra Ciira

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mũndũ, roria ũthiũ waku Jerusalemu, na ũhunje ũhoru wa gũũkĩrĩrwo kwa handũ-harĩa-haamũre. Ratha ũhoru wa gũũkĩrĩrwo kwa bũrũri ũcio wa Isiraeli, ³ ũwĩre atĩrĩ, ‘Jehova ekuuga ũũ: Nĩngũgũũkĩrĩra. Nĩngũcomora rũhiũ rwakwa rwa njora kuuma njora-inĩ, na

ngwehererie andũ arĩa athingu na arĩa aaganu. ⁴ Tondũ nĩngũkwehereria andũ arĩa athingu na arĩa aaganu-rĩ, rūhiũ rwakwa rwa njora nĩrũgacomorerwo mũndũ o wothe kuuma mwena wa gũthini nginya mwena wa gathigathini. ⁵ Hĩndĩ ĩyo, andũ othe nĩmakamenya atĩ nĩ Jehova nĩ nĩ njomorete rūhiũ rwakwa rwa njora kuuma njora-inĩ; rũtigacookio rĩngĩ njora-inĩ.’

⁶ “Nĩ ũndũ ũcio, wee mũrũ wa mũndũ caaya! Caaĩra mbere yao, ũrĩ mũthĩnĩku ngoro na ũrĩ na kĩa kĩnene. ⁷ Na rĩrĩa magaakũũria atĩrĩ, ‘Ūracaaya nĩkĩ?’ ũkameera atĩrĩ, ‘Nĩ ũndũ wa ũhoru ũrĩa ũroka. Ngoro o yothe nĩkaringĩka, na guoko o guothe kwage hinya; roho o wothe nĩkaringĩka na iru o rĩothe nĩrĩkaregera o ta ũrĩa maaĩ mereeraga.’ Ūhoru ũcio nĩũrooka! Ti-itherũ, ũhoru ũcio nĩũgekĩka, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

⁸ Nakĩo kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩra, ngĩrwo atĩrĩ: ⁹ “Mũrũ wa mũndũ, ratha ũhoru, uuge atĩrĩ, ‘Mwathani ekuuga ũũ:

“‘Harĩ rūhiũ rwa njora, harĩ rūhiũ rwa njora,
rũnooretwo rũkohĩga, na rũgathũũo rũkahenia,

¹⁰ rũnooretwo rũrĩ rwa kũũragana,
na rũgathũũo nĩguo rũhenagie ta rũheni!

“‘Anga nĩtũgagĩkenera mũthĩgi wa ũthamaki wa mũrũ wakwa Juda? Rũhiũ rũu rwa njora nĩrũiraga mũthĩgi o wothe ta ũcio.

¹¹ “‘Rũhiũ rũu rwa njora rũthuurĩtwo nĩguo rũthũũo,
nĩguo rũnyitagwo na guoko;
nĩrũnoore na rũgathũũo,
na nĩrũhaarĩrĩrio nĩguo rũneanwo guoko-inĩ kwa mũũragani.

¹² Rĩra na ũgirĩke, wee mũrũ wa mũndũ,
nĩgũkorwo nĩrũũkĩrĩire andũ akwa,
o na rũgookĩrĩra athamaki othe a Isiraeli.

Nĩmaneanĩtwo rūhiũ-inĩ rwa njora
marĩ hamwe na andũ akwa.
Nĩ ũndũ ũcio wĩhũũre gĩthũri.

¹³ “Ti-itherũ kũgeranio nĩgũgooka. Gũgaagĩkara atĩa
angĩkorwo mũthĩgi ũcio wa ũthamaki wa Juda, ũrĩa ũi-
ragwo nĩ rūhiũ rūu rwa njora ndũgathiĩ na mbere? Ũguo
nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’

¹⁴ “Nĩ ũndũ ũcio, wee mūrũ wa mũndũ-rĩ,
ratha ũhoru, na ũhũũre hĩ.
Naruo rūhiũ rūu rwa njora ũreke rūringe maita meerĩ,
o na nĩrũringe maita matatũ.

Nĩ rūhiũ rwa njora rwa kũũragana,
nĩ rūhiũ rwa njora rwa kũũragana kũnene,
rũramahatĩrĩria na mĩena yothe.

¹⁵ Nĩgeetha ngoro iringĩke,
nao arĩa magwĩte maingĩhe,
nĩnjigĩte rūhiũ rwa njora rwa kũũragana
ihingo-inĩ ciao ciothe.

Hĩ! Rũthondeketwo rūhenagie ta rūheni,
rũnyiitĩtwo nĩguo rūũragane.

¹⁶ Wee rūhiũ rwa njora, temanga mwena wa ũrĩu,
na ningĩ ũtemange mwena wa ũmotho,
na ũtemange kũrĩa guothe ũũgĩ waku ũngĩerekerio.

¹⁷ Nĩĩ o na nĩĩ-rĩ, nĩngahũũra hĩ,
namo mang’ũrĩ makwa mahũahũe.

Nĩ nĩĩ Jehova njugĩte ũguo.”

¹⁸ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ,

¹⁹ “Mūrũ wa mũndũ, tema njĩra igĩrĩ cia kũgererwo
nĩ rūhiũ rwa njora rwa mũthamaki wa Babuloni,
cierĩ ciumĩte bũrũri o ũmwe. Haanda rūũri harĩa
njĩra yahũkĩire ĩrorete itũũra inene. ²⁰ Tema njĩra
ĩmwe ĩrĩa rūhiũ rūu rwa njora rūkaagerera rūgĩthĩĩ
gũũkĩrĩra Raba kũu kwa Aamoni, na ĩngĩ ya kũgerwo

nĩruo rūgĩthĩ gũũkĩrĩra Juda hamwe na Jerusalemu kũu kũirĩgĩre. ²¹ Nĩgũkorwo mũthamaki wa Babuloni akaarũgama maahũkanĩro ma njĩra iyo, harĩa njĩra icio cieri ciahũkanĩre, nĩguo aragũrie: Akaahũthĩra mĩguĩ agĩcuuka mĩtĩ, na ahooe kĩrĩra harĩ mĩhianano yake, na arorithie ini. ²² Guoko-inĩ gwake kwa ũrĩo, mũtĩ nĩũkagwĩra Jerusalemu, kũrĩa akaigithia mĩgogo ya kũmomora rūirigo, na arute watho wa kũũraganwo, na kuugĩrĩrio mbugĩrĩrio ya mbaara, nayo mĩgogo ya kũmomora iigwo ihingĩrĩrie ihingo, na aigithie kĩhumbu, na gwakwo ngathĩ ndaaya cia mbaara cia gũteithia gũtharĩkĩra itũũra. ²³ Ũndũ ũcio nĩũkoneka ta ũtarĩ wa ma kũrĩ andũ arĩa mehĩtĩte atĩ nĩmarĩmwathĩkagĩra, nowe nĩakamaririkania mahĩtia mao, acooke amanyĩite mĩgwate.

²⁴ “Nĩ ũndũ ũcio, Mwathani Jehova ekuuga ũũ: ‘Tondũ inyuĩ andũ aya nĩmũtũmĩte mahĩtia manyu maririkanwo nĩ ũndũ wa ũrĩa ũremi wanyu wonekanĩte, ũkaguũria mehia manyu makoneka maũndũ-inĩ mothe marĩa mwĩkaga; nĩ ũndũ nĩmwĩkĩte ũguo-rĩ, nĩmũkanyĩitwo mĩgwate.

²⁵ “Wee mũthamaki ũyũ wa Isiraeli, o wee mwaganu na ndũrĩka, mũthenya waku nĩmũkinyu, na ihinda riaku rĩa kũherithio rĩgakinya mũthia. ²⁶ Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ruta kĩremba, na weherie tanji. Maũndũ matigacooka gũikara ta ũrĩa maatariĩ: Arĩa anini nĩmagatũũgĩrio, nao arĩa atũũgĩrie nĩmakanyĩihio. ²⁷ Nĩ mwanangĩko! Īĩ nĩ mwanangĩko! Nĩngarĩanangithia! Rĩtigacookererio nginya hĩndĩ irĩa ũcio mwene rĩo agooka; ũcio nĩwe ngaarĩneana kũrĩ we.’

²⁸ “Nawe mũrũ wa mũndũ, ratha ũhoru, uuge atĩrĩ, ‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga ũhoru-inĩ ũkoniĩ Aamoni na irumi ciao:

“‘Harĩ rūhiũ rwa njora, harĩ rūhiũ rwa njora,

rūcomoretwo rūūragane,
 na rūthūūtwo rūrī rwa kūniinana,
 na rwakūhenia ta rūheni!
 29 O na gūkorwo nī kūrī cioneki cia maheeni igūkonīī,
 na ūragūri wa maheeni ūgūkonīī-rī,
 nīrūkaigīrīrwo ngingo
 cia arīa aaganu, arīa marī a kūūragwo,
 arīa mūthenya wao ūkinyīte,
 o acio ihinda rīao rīa kūherithio rīkinyīte mūthia.
 30 Cookia rūhiū njora thīnī.
 Ūrī kūu wee wombīrwo,
 o kūu būrūri-inī ūcio wa maithe manyu,
 nīkuo ngaagūtūira ciira.
 31 Nīngagūtīrīria mang'ūrī makwa,
 na ngūūkīrīre na mīhūmū ya marakara makwa
 mahiū;
 nīngakūneana moko-inī ma andū matarī tha,
 andū ohīgīrīru na kūniinana.
 32 Wee ūgaatuīka ngū cia gwakia mwaki ūcio,
 nayo thakame yaku īgaitīrwo kūu būrūri waku,
 ndūgacooka kūririkanwo;
 nīgūkorwo nīi Jehova nī nīi njarītie.'”

22

Mehia ma Jerusalemu

1 Kiugo kīa Jehova nīkīanginyīrīire, ngīrwo atīrī:
 2 “Mūrū wa mūdū, nīūkūrītūira ciira? Nīūgūtūira ciira
 itūūra rīrī inene rītithagia thakame? Nī ūndū ūcio
 rīonie maūdū marīa mothe rīkaga marī magigi, 3 ūrīire
 atīrī, ‘Mwathani Jehova ekuuga atīrī: Wee itūūra inene
 rīrīa rīrehithagīria mūtino nī ūndū wa gūtithia thakame
 kūu thīnī warīo, na rīgethaahia nī ūndū wa gūthondeka
 mīhianano, 4 nīūhītītie nī ūndū wa thakame īrīa ūitīte, na

nĩũthaahĩtio nĩ mĩhianano ĩrĩa ũthondekete. Nĩũtũmĩte matukũ maku makinye mũthia, o naguo mũthia wa mĩaka yaku nĩmũkinyu. Nĩ ũndũ ũcio nĩngatũma ũtuĩke kĩndũ kĩmeneku harĩ ndũrĩrĩ, na kĩndũ gĩa gũthekererwo nĩ mabũrũri macio mothe. ⁵ Andũ arĩa marĩ gũkuhĩ na arĩa marĩ kũraya nĩmagakũnyũrũragia, wee itũũra rĩrĩ inene ũrĩ ngumo njũru, na ũkaiyũra ngũĩ.

⁶ “Ta rora ũrĩa o ũmwe wa athamaki* a Isiraeli arĩa marĩ thĩinĩ waku ahũthagĩra hinya wake ũũru agĩtithia thakame. ⁷ Nĩmagithĩtie ithe wa ciana o na nyina gĩtĩio marĩ kũu thĩinĩ waku; na marĩ thĩinĩ waku nĩmahinyĩrĩrie agenĩ na makanyariira mwana ũrĩa ũkuĩrĩrwo nĩ ithe, o na mũtumia wa ndigwa. ⁸ Wee-rĩ, nĩũnyararĩte indo ciakwa iria nyamũre, o na ũgathaahia Thabatũ ciakwa. ⁹ Kũu thĩinĩ waku nĩ kũrĩ andũ maiganagĩrĩra igenyo, na mendete ũiti wa thakame; na thĩinĩ waku nĩ kũrĩ andũ marĩĩaga irio mahooero ma irĩma-igũrũ, na mageeka ciiko cia ũũra-thoni. ¹⁰ Nĩ kũrĩ andũ thĩinĩ waku mataheaga ũrĩrĩ wa maithe mao gĩtĩio; na thĩinĩ waku nĩ kũrĩ andũ mathũkagia atumia nĩ ũndũ wa gũthiĩ nao mahinda-inĩ mao ma mweri, ihinda-inĩ rĩrĩa marĩ na thaahu. ¹¹ Kũu thĩinĩ waku nĩ kũrĩ mũndũ wĩkaga maũndũ marĩ magigi na mũtumia wa mũndũ ũrĩa ũngĩ, nake ũngĩ ndangĩconoka agĩthũkia mũtumia wa mũriũ, ũngĩ nake agathũkagia mwarĩ wa nyina, o ũcio mwarĩ wa ithe. ¹² Andũ maamũk-agĩra mahaki marĩ thĩinĩ waku nĩguo maite thakame; wee ũrĩ mũrĩa-ng’ũũrũ, na nĩwamũkagĩra uumithio mũkĩru, na ũkoona uumithio ũtarĩ kĩhoo to kuuma kũrĩ andũ arĩa angĩ na njĩra ya ũhahanyi. Wee nĩũriganĩrwo nĩ nĩĩ, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

¹³ “Ti-itherũ nĩngahũũra hĩ nĩ ũndũ wa uumithio ũcio wonete ũtarĩ wa kĩhoo to, na nĩ ũndũ wa thakame

* 22:6 Aya maarĩ atongoria thĩinĩ wa Isiraeli, no ti athamaki ta thĩinĩ wa 19:1; na 21:12.

ĩrĩa ũitithĩtie kũu thĩinĩ waku. ¹⁴ Mũthenya ũrĩa ngaakũherithia-rĩ ũmĩrĩru waku nĩũgetiiria, kana moko maku magĩe na hinya? Nĩĩ Jehova nĩ nĩĩ njarĩtie ũhoru ũcio, na nĩ nĩĩ ngaawĩka. ¹⁵ Nĩngakũharaganĩria ndũrĩrĩ-inĩ, na ngũhurunjĩre mabũrũri-inĩ; na nĩngakinyia thaahu waku mũthia. ¹⁶ Hĩndĩ ĩrĩa wee ũgaakorwo ũthaahĩte maitho-inĩ ma ndũrĩrĩ, nĩũkamenya atĩ nĩĩ nĩ nĩĩ Jehova.’”

¹⁷ Ningĩ kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩa, ngĩrwo atĩrĩ: ¹⁸ “Mũrũ wa mũndũ, harĩ nĩ-rĩ, andũ a nyũmba ĩno ya Isiraeli matuĩkĩte o ta gĩko kĩrĩa gĩtigaraga rĩrĩa cuuma ĩratherio na mwaki wa ũturi; acio othe matuĩkĩte o ta gĩcango, na ibati, na kĩgera, o na ngocorai marĩ mwaki-inĩ wa ũturi. O no ta gĩko kĩrĩa gĩtigaraga rĩrĩa betha ĩratherio na mwaki wa ũturi. ¹⁹ Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: ‘Tondũ inyuothe nĩmũtuĩkĩte gĩko kĩrĩa gĩtigaraga rĩrĩa cuuma ĩratherio na mwaki wa ũturi, nĩngamũcookanĩrĩa kũu Jerusalemu. ²⁰ O ta ũrĩa andũ macookanagĩrĩa betha, na gĩcango, na kĩgera, na ngocorai, o na ibati icua-inĩ rĩa mwaki nĩguo itwekio na mwaki mũhiũ-rĩ, ũguo nĩguo o na nĩĩ ngaamũcookanĩrĩa ndĩ na marakara na mang’ũrĩ, na ndĩmũikie kũu thĩinĩ wa itũũra inene ndĩmũtwekerie kuo. ²¹ Nĩngamũcookanĩrĩa na ndĩmũhurutĩre na mang’ũrĩ makwa mahiũ, na inyuĩ nĩmũgatwekerio o kũu thĩinĩ warĩo. ²² O ta ũrĩa betha ĩtwekagĩrio icua-inĩ rĩa mwaki, ũguo noguo o na inyuĩ mũgaatwekerio kũu thĩinĩ warĩo, na inyuĩ nĩmũkamenya atĩ nĩĩ Jehova nĩ nĩĩ ndĩmũitĩrĩrie mang’ũrĩ makwa.’”

²³ O rĩngĩ kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ: ²⁴ “Mũrũ wa mũndũ, ĩra bũrũri ũcio atĩrĩ, ‘Wee-rĩ, ũrĩ bũrũri ũkoretwo wagĩte mbura kana rũthuthuũ, mũthenya ũrĩa wa mang’ũrĩ.’ ²⁵ Nĩ kũrĩ na ndundu ya gũũkanĩrĩa ya anene akuo marĩ thĩinĩ wago, nao matariĩ ta mũrũũthi ũkũrarama ũgĩtambuura kĩrĩa ũnyi-

itĩte; marĩaga andũ, na magakuua mĩthithũ na indo cia goro, na magatũma kũgĩe na atumia aingĩ a ndigwa thĩĩnĩ waguo. ²⁶ Athĩnjĩri-Ngai akuo mahũthagĩra hinya makiuna watho wakwa, na magathaahia indo ciakwa iria nyamũre; matikũũranaga indo iria nyamũre na iria itarĩ nyamũre; marutanaga atĩ gũtirĩ ngũũrani ya indo irĩ thaahu na iria itarĩ thaahu; na mahingaga maitho matika-menyerere Thabatũ ciakwa, nĩguo ngarumagwo gatagatĩ-inĩ kao. ²⁷ Anene akuo arĩa marĩ kuo matarĩĩ ta njũũĩ igĩ-tambuura kĩrĩa inyiitĩte; maitaga thakame na makoorage andũ, nĩguo megwatĩre uumithio ũrĩa ũtagĩrĩire. ²⁸ Anabii akuo mamahakagĩra ciĩko icio coka mwerũ, na njĩra ya kũmoonera cioneki cia maheeni, na ũragũri wa maheeni. Moigaga atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ’, o rĩrĩa Jehova atarĩ ũndũ oigĩte. ²⁹ Andũ a bũrũri ũcio mahũthagĩra ũhahanyi na ũtunyani; mahinyagĩrĩria athĩĩni na abatari, na makanyariira andũ a kũngĩ, makamaagithia kĩhooto.

³⁰ “Ndaacaririe mũndũ thĩĩnĩ wao ũngĩaka rũthingo na arũgame mbere yakwa mwanya-inĩ, agitĩre bũrũri ũcio, nĩguo ndikaũniine o kũũniina, no ndiigana kuona o na ũmwe. ³¹ Nĩ ũndũ ũcio nĩngamaitĩrĩria mang’ũrĩ makwa, na ndĩmaniine na marakara makwa mahiũ, na ndĩma-cookererie maũndũ marĩa mothe mekĩte, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

23

Airĩtu Eerĩ a Nyina Ũmwe Itharia

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mũndũ, nĩ kwarĩ na andũ-a-nja eerĩ, airĩtu a nyina ũmwe. ³ Nĩmatuĩkire ahũũri maraya kũu bũrũri wa Misiri, makĩambĩrĩria ũmaraya kuuma marĩ ethĩ. Marĩ kũu bũrũri-inĩ ũcio nĩmahutagio nyondo, na makahambatwo ithũri cia ũirĩtu wao. ⁴ ũrĩa mũkũrũ eetagwo Ohola,

nake mwarĩ wa nyina eetagwo Oholiba. Maarĩ akwa, nao magĩciara aanake na airĩtu. Ohola nĩwe Samaria, nake Oholiba nĩwe Jerusalemu.

⁵ “Ohola nĩahũũraga ũmaraya o na arĩ wakwa; nake nĩeriragĩria endwa ake, na nĩo andũ a Ashuri, o acio maarĩ njamba cia ita ⁶ mehumbĩte nguo cia rangi wa bururu, na aathani na anene a ita, acio othe maarĩ andũ ethĩ ciĩrorerwa, o arĩa maathiiaga mahaicĩte mbarathi. ⁷ Nĩeneanire ta mũmaraya harĩ andũ othe arĩa atĩku thĩinĩ wa Ashuri, na agĩthaahia na mĩhianano yothe ya mũndũ o wotho ũrĩa eeriragĩria. ⁸ Ndaatiganire na ũmaraya ũcio aambĩrĩrie arĩ bũrũri wa Misiri, rĩrĩa andũ maakomaga nake arĩ mwĩthĩ na makahambataga gĩthũri kĩa ũirĩtu wake, o na magĩkĩrĩrĩa kũhũũra ũmaraya nake.

⁹ “Nĩ ũndũ ũcio ngĩmũneana harĩ endwa ake, nĩo andũ a Ashuri o acio eeriragĩria. ¹⁰ Nĩmamũrutire nguo, makĩmũtunya ariũ na aarĩ ake, na makĩmũũraga na rũhiũ rwa njora. Nĩatuĩkire wa kuunagwo thimo gatagati-inĩ ka andũ-a-nja, nake nĩ aaherithirio.

¹¹ “Mwarĩ wa nyina Oholiba nĩeyoneire maũndũ macio, no merirĩria-inĩ make o na ũmaraya-inĩ wake nĩeekire mĩtugo mĩaganu gũkĩra mwarĩ wa nyina. ¹² O nake nĩeriragĩria andũ a Ashuri, arĩa maarĩ aathani na anene a ita, na njamba cia ita ciĩhumbĩte nguo irĩ riiri, o arĩa maathiiaga mahaicĩte mbarathi, acio othe maarĩ andũ ethĩ ciĩrorerwa. ¹³ Nĩndonire atĩ o nake nĩethaahĩtie; eerĩ maathiiaga na mĩthĩire ihaanaine.

¹⁴ “No rĩrĩ, we nĩakĩrĩrĩrie kũhũũra ũmaraya. Nĩoonire arũme makururĩtwo rũthingo-inĩ, nayo yarĩ mĩhiano ya Akalidei ikururĩtwo na rangi mĩtune, ¹⁵ meeohete mĩcibi njohero na iremba mĩtwe icunjuurĩte; othe mon-ekaga mahaana ta atwarithia a ngaari cia mbarathi cia ita a Babuloni, andũ a gũciarĩtwo Kalidei. ¹⁶ O rĩrĩa

aamoonire, nĩamerirĩirie, akĩmatũmĩra andũ kũu Kalidei. ¹⁷ Ningĩ andũ a Babuloni magĩũka kũrĩ we, kũu kĩrĩrĩ-inĩ kĩa wendo, nao makĩmũthaahia nĩ ũndũ wa merirĩria mao. Thuutha wa gũthaahio nĩo, agĩtigana nao, akĩira ngoro nĩo. ¹⁸ Rĩrĩa aathiire na mbere na ũmaraya wake atekũhitha, na akĩguũria njaga yake, nĩ na nĩ nĩndatiganire nake ngĩmũmena, ngĩtigana nake o ta ũrĩa ndaatiganire na mwarĩ wa nyina. ¹⁹ No rĩrĩ, we aakĩrĩrĩirie kũhũũra ũmaraya aaririkana matukũ marĩa aarĩ mwĩthĩ, rĩrĩa aarĩ mũmaraya kũu bũrũri wa Misiri. ²⁰ Arĩ kũu, akĩrĩrĩria endwa ake, arĩa ciĩga ciao ciatarĩ ta cia ndigiri, na hinya wao wa ũndũrũme woimaga ta wa mbarathi. ²¹ Nĩ ũndũ ũcio ũkĩrĩrĩria ũũra-thoni wa wĩthĩ waku, rĩrĩa wahambatagwo gĩthũri na ũkahutio nyondo ciaku cia ũirĩtu ũrĩ kũu bũrũri wa Misiri.

²² “Nĩ ũndũ ũcio, wee Oholiba, Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩngarahũra endwa aku magũũkĩrĩre, acio watiganire nao ũkĩmamena, ndĩmarehe magũũkĩrĩre kuuma mĩena yothe, ²³ andũ a Babuloni na Akalidei othe, na andũ a kuuma Pekodi, na Shoa, na Koa, marĩ hamwe na andũ a Ashuri othe, aanake arĩa ciĩrorerwa, arĩa othe matuĩtwo abarũthi na anene a ita, na anene a ngaari cia mbarathi cia ita na andũ arĩa marĩ igweta inene, nao othe mathi-iaga mahaicĩte mbarathi. ²⁴ Nĩmagagũũkĩrĩra marĩ na matharaita, na ngaari cia mbarathi cia ita, na makaari, na marĩ na kĩrĩndĩ kĩingĩ; nao mabange magũũkĩrĩre kuuma mĩena yothe, marĩ na ngo iria nene na iria nini, na mekĩrĩte ngũbia cia kĩgera mĩtwe. Nĩngakũneana kũrĩ o ũherithio, nao nĩmagakũherithia kũringana na ũrĩa matuuanagĩra ciira. ²⁵ Nĩngerekeria marakara makwa ndĩ na ũiru ngũũkĩrĩre, nao nĩmagakũherithia marĩ na marakara manene. Nĩmagagũtinia maniũrũ na matũ, nao andũ anyu arĩa magaatigara nĩmakaniinwo na rũhiũ rwa njora. Magaataha ariũ anyu na aarĩ anyu, nao arĩa anyu

magaatigara nĩmakaniinwo na mwaki. ²⁶ Ningĩ nĩmagakũruta nguo na makuue mathaga maku marĩa mega. ²⁷ Nĩ ũndũ ũcio nĩnganiina ũũra-thoni na ũmaraya ũrĩa wee waambĩrĩrie ũrĩ kũu bũrũri wa Misiri. Ndũkarora maũndũ macio ũmerirĩrie, kana ũiririkane bũrũri wa Misiri rĩngĩ.

²⁸ “Nĩgũkorwo Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ndĩ hakuhi gũkũneana kũrĩ acio ũthũire, ngũneane kũrĩ acio wamenire ũkĩmahutatĩra. ²⁹ Magaakũherithia marĩ na rũthũũro, na magũtunye indo ciaku ciothe iria ũnogeire. Magaagũtiga njaga, ũrĩ ũtheri, nacio thoni cia ũmaraya waku nĩikaguũrio. Naguo ũũra-thoni na ũmaraya waku. ³⁰ nĩcio ikũreheire maũndũ macio, nĩgũkorwo nĩwerirĩrie ndũrĩrĩ icio, na ũgĩthaahia na mĩhianano yacio. ³¹ Wee ũrũmĩrĩire mĩthĩire ya mwarĩ wa nyũkwa; nĩ ũndũ ũcio nĩngakũnengera gĩkombe gĩake ũkĩnyiite na guoko gwaku.

³² “Mwathani Jehova ekuuga ũũ:
“Wee ũkaanyũira gĩkombe kĩa mwarĩ wa nyũkwa,
gĩkombe kĩnene na kĩriku;
nĩgĩkarehe kĩnyararo na itheko,
nĩgũkorwo nĩkĩyũrĩrũ mũno.

³³ Wee nĩũkaiyũrwo nĩ ũrĩũ na kĩa,ha,
gĩkombe kũ kĩa mwanangĩko na ihooru,
gĩkombe kũ kĩa mwarĩ wa nyũkwa Samaria.

³⁴ ũgaakĩnyũira na ũkĩinĩkĩrĩre;
ũgaakĩringithia thĩ, kĩenyũkange icere,
na wĩtarũrange nyondo.

Nĩ nĩ njarĩtie ũhoru ũcio, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

³⁵ “Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Kuona atĩ wee nĩũriganĩrwo nĩ nĩ na ũkanjikia na thuutha waku, no

nginya ũcookererwo nĩ maciaro ma ũūra-thoni waku na ũmaraya waku.”

³⁶ Jehova aanjĩĩre atĩrĩ: Mũrũ wa mũndũ, nĩũgũtuĩra Ohola na Oholiba ciira? Nĩ ũndũ ũcio marũithie nĩ ũndũ wa mĩtugo yao ĩrĩ magigi, ³⁷ nĩgũkorwo nĩmatharĩtie, namo moko mao maiyũrite thakame. Matharĩtie na mĩhianano yao; o na makamĩrutĩra ciana ciao magongona, iria manjariĩre, ituĩke irio ciayo. ³⁸ O na ningĩ ũndũ ũngĩ manjĩkĩte nĩ ũyũ: Ihinda o rĩu nĩmathaahirie handũ-hakwa-harĩa-haamũre, na magĩthũkia Thabatũ ciakwa. ³⁹ Mũthenya o ro ũcio maarutire ciana ciao igongona kũrĩ mĩhianano yao-rĩ, noguo maatoonyire handũ-hakwa-harĩa-haamũre na makĩhathaahia. Ũguo nĩguo meekire thĩinĩ wa nyũmba yakwa.

⁴⁰ “O na ningĩ magĩtũmanĩra arũme arĩa mookire kuuma kũraya, na hĩndĩ ĩrĩa maakinyire, mũgĩthamba nĩ ũndũ wao, na mũkĩthaka rangi maitho, na mũkĩgemia na mathaga. ⁴¹ Ningĩ mũgĩkarĩra ũrĩrĩ warĩtwo na ũk-agemio mũno, na hau mbere yaguo hakaigwo metha ĩrĩa mwaigagĩrĩra ũbumba na maguta marĩa maarĩ makwa.

⁴² “Nake nĩarigiĩĩrio nĩ kĩrĩndĩ kĩingĩ kĩaengenaga gĩtekũmaka; andũ a Sabea* makĩrehwo kuuma werũ-inĩ, marĩ hamwe na gĩkundi kĩa andũ matarĩ igweta, nao magĩkĩra mĩtumia ũcio na mwarĩ wa nyina bangiri moko, na makĩmekĩra tanji thaka mĩtwe. ⁴³ Ningĩ ngĩaria ũhoru wa ũcio waniinĩtwo hinya nĩ ũtharia, ngiuga atĩrĩ, ‘Rĩu nĩmarekwo mamũhũthĩre ta mũmaraya, nĩgũkorwo ũguo nĩguo atariĩ.’ ⁴⁴ Nao magĩkoma nake. O ta ũrĩa arũme makomaga na mũmaraya, ũguo nĩguo maakomire na andũ-a-nja acio maagĩte thoni, nao nĩo Ohola na Oholiba. ⁴⁵ No andũ arĩa athingu nĩmakamaherithia na iherithia

* 23:42 Andũ a Sabea maatũũraga bũrũri wa Arabia na maarĩ onjoria (Ayub 6:19).

rĩa andũ-a-nja arĩa matharagia na magaitithia thakame, tondũ nĩmatharagia, na moko mao maiyũrite thakame.

⁴⁶ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Mareherei kĩrĩndĩ kĩmookĩrĩre, na mũmaneane maguoyohithio na matahwo.

⁴⁷ Kĩrĩndĩ kũ nĩgĩkamahũũra na mahiga nyuguto na kĩ-matemange na hiũ ciao cia njora; gĩkooraga aanake na airĩtu ao, na gĩcine nyũmba ciao.

⁴⁸ “Nĩ ũndũ ũcio nĩnganiina ũũra-thoni kũu bũrũri ũcio nĩguo andũ-a-nja othe makaanio, matikaneke maũndũ ma ũtharia ta inyuĩ. ⁴⁹ Inyuĩ nĩmũkaherithio nĩ ũndũ wa ũũra-thoni wanyu, na mũcookererwo nĩ maciaro ma mehia manyu ma kũhooya mĩhianano. Na inyuĩ hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ niĩ nĩ Mwathani Jehova.”

24

Nyũngũ ya Kũruga

¹ Mwaka-inĩ wa kenda, mũthenya wa ikũmi wa mweri wa ikũmi, kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ:

² “Mũrũ wa mũndũ, andĩka mũthenya wa ũmũthĩ nĩ tarĩki ciigana, o ũyũ wa ũmũthĩ, tondũ mũthenya ũyũ wa ũmũthĩ mũthamaki wa Babuloni nĩarigiiciĩrie Jerusalemu.

³ Arĩria andũ aya a nyũmba ĩno nemi na ngerekano, ũmeere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ:

“‘Hagĩra nyũngũ ya kũruga;
mĩhagĩre na ũmĩitĩrĩre maaĩ.

⁴ Īkĩra icunjĩ cia nyama thĩinĩ wayo,
icunjĩ ciothe iria njega, ta cia kũgũrũ na guoko.

Mĩiyũrie na mahĩndĩ marĩa mega mũno;

⁵ oya nyamũ ĩrĩa njega mũno rũũru-inĩ.

Igĩrĩra ngũ rungu rwayo nĩ ũndũ wa mahĩndĩ;

reke ĩtherũke,
namo mahĩndĩ mahĩire o kũu thĩinĩ wayo.

⁶ “‘Nĩgũkorwo Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ:

“Kaĩ itũũra rĩu inene rĩitithagia thakame rĩrĩ na haro-ĩ,
o na nyũngũ ĩyo ĩrĩ na mũcura,
ĩria gĩkũrĩ kĩayo gĩtangĩthira!
Mĩonorie kĩrung’o, o kĩrung’o,
itegũcuukĩrwo mĩtĩ.

7 “Nĩgũkorwo thakame ĩria rĩitithĩtie ĩrĩ o thĩinĩ warĩo:
Rĩamĩitire o kũu rwaro-inĩ rwa ihiga itheri;
rĩtiamĩitire tĩiri-inĩ,
harĩa rũkũngũ rũngĩamĩthikire.

8 Nĩgeetha njarahũre mang’ũrĩ na ndĩrĩhĩrie-rĩ,
ndaitire thakame yarĩo rwaro-inĩ rwa ihiga itheri,
nĩguo ndĩgathikwo.

9 “Nĩ ũndũ ũcio, ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga:
“Kaĩ itũũra rĩu inene rĩitithagia thakame rĩrĩ na haaro-ĩ!
O na nĩ nĩngacookanĩrĩria ngũ hĩba ndaaya na igũrũ.

10 Nĩ ũndũ ũcio iganĩrĩra ngũ,
na wakie mwaki.

Ruga nyama icio wega,
na ũtukanie na indo cia gũcamia wega;
namo mahĩndĩ ũreke macure.

11 Ningĩ ũhagĩre nyũngũ ĩyo theri makara-inĩ,
nginya ĩhiũhe na gĩcango kĩayo gĩtunĩhe,
nĩguo gĩko kĩayo gĩtweke,
na gĩkũrĩ kĩayo gĩcinwo, gĩthire.

12 Nĩkĩremete njĩra ciothe;
gĩkũrĩ kũu kĩayo ti kĩrute,
o na gĩacinwo na mwaki.

13 “Rĩu-rĩ, gĩko gĩaku nĩ ũũra-thoni. Tondũ
ngeretie gũgũtheria, no wee ndũngĩthera gĩko gĩaku,
wee ndũngĩthera rĩngĩ nginya mang’ũrĩ makwa ma
gũgũũkĩrĩra makahũahũa.

¹⁴ “Niĩ Jehova nĩjarĩtie. Ihinda nĩikinyu njike ũndũ. Ndikerigĩrĩria; na ndikaiguanĩra tha kana ndĩiricũkwo. Ũgaatuĩrwo ciira kũringana na mitugo yaku, na ciiko ciaku, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

Mũtumia wa Ezekieli Gũkua

¹⁵ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩĩrwo atĩrĩ: ¹⁶ “Mũrũ wa mũndũ, atĩrĩ, ndĩ hakuhi gũkwehereria kĩrĩa gĩkenagia maitho maku mũno na igũtha o rĩmwe. No rĩrĩ, ndũgacakae kana ũrĩre, o na kana ũite maithori. ¹⁷ Caaya ũkirĩte; tiga kũrĩrĩra ũcio ũkuĩte. Ikara wĩohete kiremba mĩtwe na wĩkĩrĩte iraatũ magũrũ; ndũkehumbĩre kanua kana ũrĩe irio cia mĩtugo wa hĩndĩ ya macakaya.”

¹⁸ Nĩ ũndũ ũcio ngĩrooka kwarĩria andũ rũciinĩ, na hwaĩ-inĩ ũcio mũtumia wakwa agĩkua. Rũciinĩ rũrũ rũngĩ ngĩĩka o ta ũrĩa ndaathĩtwo njike.

¹⁹ Nao andũ acio makĩnjũũria atĩrĩ, “Kaĩ ũtangĩtwĩra ũhoru wa maũndũ maya na ũrĩa matũkonĩ?”

²⁰ Nĩ ũndũ ũcio ngĩmeera atĩrĩ, “Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩĩrwo atĩrĩ: ²¹ Īra andũ a nyũmba ya Isiraeli atĩrĩ, ‘Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Ngirie gũthaahia handũ-hakwa-harĩa-haamũre, hau gĩikaro kĩa hinya kĩrĩa mwĩtĩaga nakĩo, o kĩu gĩkenagia maitho manyu, kĩrĩa mwendete. Ariũ na aarĩ anyu arĩa mwatigire na thuutha makaaniinwo na rũhiũ rwa njora. ²² Na inyuĩ nĩmũgeeka o ta ũguo nĩ njikĩte. Mũtikehumbĩra kanua kana mũrĩe irio cia mĩtugo wa hĩndĩ ya macakaya. ²³ Nĩmũgaikara mwĩohete iremba mĩtwe na mwĩkĩrĩte iraatũ magũrũ. Mũtigacakaya kana mũrĩre, no nĩmũkahwererekera tondũ wa mehia manyu na mũcaayage thĩinĩ wanyu. ²⁴ Ezekieli agaatuĩka rũũri harĩ inyuĩ; mũgeeka o ta ũguo we ekĩte. Hĩndĩ ĩrĩa maũndũ macio mageekĩka-rĩ, nĩrĩo mũkaamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Mwathani Jehova.’”

²⁵ “Nawe mūrũ wa mündũ, mũthenya ũrĩa ngeheria gĩkaro kĩa kĩa hinya, gĩkeno kĩa na riiri wao, na kındũ kĩrĩa gĩkenagia maitho mao, na wendi wa ngoro ciao, na aanake na airĩtu ao o nao, ²⁶ mũthenya ũcio mündũ ũūrĩte kwao nĩagakũrehera ũhoru. ²⁷ Hĩndĩ iyo kanua gaku nĩgagatumũka; nĩũkaria nake, na ndũgacooka gũkira. Nĩ ũndũ ũcio wee ũgaatuĩka rũuri harĩ, nao nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ Jehova.”

25

Ũrathi wa Gũũkĩrĩa Amoni

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre ngĩrwo atĩrĩ:
² “Mūrũ wa mündũ, erekeria ũthiũ waku harĩ Aamoni, na ũmarathĩre ũhoru wa kũmookĩrĩa. ³ Meere atĩrĩ, ‘Iguai kiugo kĩa Mwathani Jehova. Ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Tondũ nĩmuoigire, “Aha!” Igũrũ rĩa harĩa-hakwa-haamũre hĩndĩ irĩa haathaahirio, o na igũrũ rĩa bũrũri wa Isiraeli rĩrĩa wanangirwo, na ningĩ igũrũ rĩa andũ a Juda hĩndĩ irĩa maatahirwo-rĩ, ⁴ nĩ ũndũ ũcio nĩngũmũneana kũrĩ andũ a kũu irathĩro mũtuĩke kındũ kĩa. Nĩmagaaka kambĩ ciikaro ciao na mambe hema ciao, thĩinĩ wanyu; nĩmakaarĩa matunda manyu, na manyue iria rĩanyu. ⁵ Nĩngagarũra Raba gũtuĩke ũrĩthio wa ngamĩra, nakuo Amoni gũtuĩke gwa kwarahwo nĩ ng’ondũ. Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ Jehova. ⁶ Nĩgũkorwo ũũ nĩguo Mwathani Jehova ekuuga: Tondũ inyui nĩmũhũrĩte hĩ na mũkaringithia makinya manyu thĩ, mũgĩkenagĩrĩa bũrũri wa Isiraeli mũrĩ na rũmena ruothe rwa ngoro cianyu, ⁷ nĩ ũndũ ũcio nĩngamũtam-bũrũkĩria guoko gwakwa, ndĩmũũkĩrĩre na ndĩmũneane mũtahwo nĩ ndũrĩrĩ. Nĩngamweherania na ndũrĩrĩ, na ndĩmũniine mabũrũri-inĩ. Nĩngamwananga, na inyui nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ Jehova.’”

Ũrathi wa Gũũkĩrĩra Moabi

⁸ “Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: ‘Tondũ Moabi na Seiru moigire atĩrĩ, “Ta rora, nyũmba ya Juda ĩtuĩkĩte o ta ndũrĩrĩ iria ingĩ ciothe,” ⁹ nĩ ũndũ ũcio nĩngaguũria rūbaru rwa Moabi, nyambĩrĩirie na matũũra makuo ma mĩhaka-inĩ, na nĩmo Bethi-Jeshimothu, na Baali-Meoni, na Kiriathaimu, na nĩmo monagwo marĩ riiri wa bũrũri ũcio. ¹⁰ Nĩnganeana Moabi hamwe na Aamoni moko-inĩ ma andũ a Irathĩro matuĩke indo ciao, nĩgeetha Aamoni acio matikanaririkanwo ndũrĩrĩ-inĩ; ¹¹ na nĩ nĩngaherithia Moabi. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.’”

Ũrathi wa Gũũkĩrĩra Edomu

¹² “Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: ‘Tondũ Edomu nĩerĩhĩrie harĩ nyũmba ya Juda na agĩtuĩka mũhĩtia mũno nĩ ũndũ wa gwĩka ũguo-rĩ, ¹³ nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Nĩngatambũrũkia guoko gwakwa njũkĩrĩre Edomu na njũrage andũ akuo na mahiũ mao. Nĩngakwananga, na kuuma Timani nginya Dedani, nĩmakooragwo na rūhiũ rwa njora. ¹⁴ Nĩngerĩhĩria harĩ Edomu na guoko kwa andũ akwa Isiraeli, nao nĩmageeka Edomu kũringana na marakara makwa na mang’ũrĩ makwa; nĩmakamenya kwĩrĩhĩria gwakwa, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

Ũrathi wa Gũũkĩrĩra Filistia

¹⁵ “Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ; ‘Tondũ Afilisti nĩmekire maũndũ ma kwĩrĩhĩria, na makĩrĩhĩria marĩ na rūmena ngoro-inĩ ciao na marĩ na muku wa matukũ maingĩ magĩtua atĩ nĩmekwananga Juda, ¹⁶ nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ngirie gũtambũrũkia guoko gwakwa njũkĩrĩre Afilisti, na nĩngeheria Akereithi na nyanange arĩa matigaire ndwere-inĩ cia iria. ¹⁷ Nĩngerĩhĩria harĩ na rĩrĩhĩria inene na ndĩmaherithie

ndĩ na mang'ũrĩ. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova, hĩndĩ ĩrĩa ngeerĩhĩria harĩo.'”

26

Ũrathi wa Gũũkĩrĩra Turo

¹ Mwaka-inĩ wa ikũmi na ũmwe, mũthenya wa mbere wa mweri, kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ:

² “Mũrũ wa mündũ, tondũ Turo* riugĩte atĩrĩ ũhoru wa Jerusalemu, ‘Aha! Kĩhingo gĩa gũtoonya kwa ndũrĩrĩ nĩki-unange, na nĩ ngahingũrĩrwo mĩrango yarĩo; rĩu tondũ nĩ kwanangĩtwo-rĩ, nĩngũgaacĩra,’ ³ nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova oigĩte ũũ: Nĩngũgũũkĩrĩra wee Turo, na nĩngarehe ndũrĩrĩ nyingĩ igũũkĩrĩre, ta iria rĩgĩkia makũmbĩ marĩo na igũrũ. ⁴ Nĩmakananga thingo cia Turo, na mamomore mĩthiringo yarĩo ĩrĩa mĩraihi na igũrũ; nĩngate kagoto karĩo na ndĩgũtue rwaro rwa ihiga itheri. ⁵ Kũu iria-inĩ gũgaatuĩka kũndũ gwa gũtambũrũkĩria nga cia gũtega thamaki, nĩgũkorwo ũhoru ũcio nĩ nĩ njarĩtie, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. Narĩo itũũra rĩu rĩgaatuĩka rĩa gũtahwo nĩ ndũrĩrĩ, ⁶ nakuo kũndũ kwarĩo kũria gũtũũragwo kũu bũrũri-thĩinĩ nĩgũkaniinwo na rũhiũ rwa njora. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

⁷ “Nĩgũkorwo Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ku-uma mwena wa gathigathini nĩngarehe Nebukadinezaru, mũthamaki wa Babuloni, mũthamaki wa athamaki, okĩrĩre Turo arĩ na mbarathi, na ngaari cia ita, na ahaici a mbarathi, na mbũtũ nene ya ita. ⁸ Nĩakananga kũndũ gwaku gwa gũtũũrwo kũu bũrũri-inĩ na rũhiũ rwa njora, na arute wĩra wa gũkũrigiicĩria, agũũkĩrĩre, aakithie ihumbu nginya thingo-inĩ ciaku, na ambararie ngo ciake

* 26:2 Turo rĩarĩ itũũra inene rĩa gĩcigĩrĩra kĩa Foinike; Ezekieli aarathire ũhoru wa gũũkĩrĩra Turo gũkĩra mũnabii ũngĩ o wothe.

agũũkĩrĩre. ⁹ Nĩakoonereria nditi ya mĩgogo amomore thingo ciaku, na amomore mĩthiringo yaku ĩrĩa mĩraihi na igũrũ na indo ciake cia mbaara. ¹⁰ Mbarathi ciake igaakorwo irĩ nyingĩ ũũ atĩ nĩigagũthika na rũkũngũ. Thingo ciaku nĩikainaina nĩ ũndũ wa inegene rĩa mbarathi cia mbaara, na makaari, na ngaari cia ita hĩndĩ ĩrĩa agaatoonyera ihingo-inĩ ciaku ta ũrĩa andũ matoonyaga itũũra inene rĩrĩa thingo imomoretwo. ¹¹ Mahũngũ ma mbarathi ciake nĩmakaranga njĩra ciaku ciothe; nĩakoor-aga andũ aku na rũhiũ rwa njora, nacio itugĩ ciaku cia hinya nĩikaagũa thĩ. ¹² Nĩmagagũtaha ũtonga waku na magũtunye indo ciaku cia wonjoria; nĩmakamomora thingo ciaku na matharie nyũmba ciaku iria njega, na maikie mahiga maku, na mbaũ, o na kagoto iria-inĩ. ¹³ Nĩngakinyia inegene rĩa nyĩmbo ciaku mũthia, na mũgambo wa inanda ciaku cia mũgeeto ndũkaiguuwo rĩngĩ. ¹⁴ Nĩngatũma ũtũike rwaro rwa ihiga itheri, na nĩũgatuĩka handũ ha gũtambũrũkĩrio nga cia gũtega thamaki. Ndũ-gacooka gwakwo rĩngĩ, nĩ ũndũ niĩ Jehova nĩ niĩ njarĩtie ũhoro ũcio, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

¹⁵ “Mwathani Jehova ekwĩra Turo atĩrĩ: Mabũrũri marĩa marĩ ndwere-inĩ cia iria githĩ matikainaina nĩ mũrurumo wa kũgũa gwaku, hĩndĩ ĩrĩa arĩa magurarĩtio magaacaaya, nayo njũragano yũraganwo thĩinĩ waku? ¹⁶ Nĩngĩ anene othe arĩa marĩ ndwere-inĩ cia iria nĩmakehera itĩ-inĩ ciao cia ũnene, na marute nguo ciao iria ndaaya, na marute nguo ciao iria ng’emie. Mahumbĩtwo kĩmako, magaikara thĩ makĩinainaga mahinda mothe, maguoyohetio nĩwe. ¹⁷ Hĩndĩ ĩyo nĩmakoerera icakaya rĩgũkonĩ, makwĩre atĩrĩ: “Kaĩ ũrĩ mwanange-ĩ, o wee itũũra rĩrĩ igweta, o wee watũũragwo nĩ andũ arĩa maathiiaga iria-inĩ-ĩ! Wee nĩwe warĩ na ũhoti kũu iria-inĩ, wee na atũũri aku;

nīwatūmaga arīa othe maatūūruga kuo
manyiitwo nī guoya.

¹⁸ Rīu-rī, mabūrūri marīa marī ndwere-inī cia iria
nīmakainaina mūthenya wa kūgūa gwaku;

icigīrīra cia iria-inī

nīikamakio nī kūmomoka gwaku.’

¹⁹ “Mwathani Jehova ekuuga atīrī: Hīndī īrīa ngaatūma
ūtūike itūūra inene rītiganīrio, ūhaane ta matūūra
manene marīa matatūūrագwo, na hīndī īrīa ngaareka
ūriku wa iria ūkūhumbīre, nague ūingī wa maaī marīo
ūgūthike-rī, ²⁰ hīndī īyo nīguo ngaagūikūrūkia hamwe na
arīa maikūrūkagio irima-inī harī andū arīa a tene. Nīn-
gatūma ūtūūre mūhuro wa thī, ta kūdū kūrīa gūtūūrīte
gūkirīte ihooru o kuuma tene, hamwe na arīa maikūrūka-
gio irima-inī, nawe ndūgacooka kana ūikare gūkū būrūri-
inī wa arīa marī muoyo. ²¹ Nīngatūma ūrīkīrīrie na kīmake
kīnene, nawe ndūgacooka kuonwo rīngī. Ūgaacaragio
na ndūgacooka kuoneka, ūguo nīguo Mwathani Jehova
ekuuga.”

27

Gūcakaīra Turo

¹ Kiugo kīa Jehova nīkīanginyīrīre, ngīrwo atīrī,
² “Mūrū wa mūdū, cakaya nī ūndū wa Turo. ³ Īra Turo,
itūūra rīu rīrī itoonyero-inī rīa iria, rīu rīonjoranagia na
andū a ndwere-inī nyingī cia iria atīrī, ‘Mwathani Jehova
ekuuga ūū:

“‘Ugaga atīrī, wee Turo,

“Nī thakarīte ngarīkia.”

⁴ Wathani waku warī o kūu iria gatagatī;

aaki aku nīo maatūmire ūthaka waku ūkinyanīre.

⁵ Maagūthondekeire mbaū ciaku ciothe

- na mīkarakaba kuuma Seniru;*
 nīmooire mītarakwa ya kuuma Lebanoni
 nīguo magūthondekere mūtī wa kībebero.
- ⁶ Nayo mītī ya gūtwarithia marikabu
 makīmīthondeka na mīgandi kuuma Bashani;
 nacio mbaū cia mīthithinda cioimīte ndwere-inī cia iria
 rīa Kitimu,
 magīgwakīra nacio marikabu thīinī, igemetio na
 mīguongo.
- ⁷ Taama mwega wa gatani ūrīa mūgemie wa kuuma būrūri
 wa Mīsiri
 nīguo warī gītama gīaku gīa gūtware marikabu,
 na noguo warī bendera yaku;
 ciandarūa ciaku cia kūhumbīra igūrū na cio
 ciarī cia rangi wa bururu na wa ndathi,
 kuuma ndwere-inī cia iria mwena wa Elisha.†
- ⁸ Andū a Sidoni‡ na Arivadi nīo maatwarithagia marikabu
 ciaku;
 nao andū aku arīa oogī, wee Turo, nīo maarutaga
 wīra marikabu-inī.
- ⁹ Mabundi arīa akūrū a Gebali
 nīo maarutaga wīra wa gūthinga mīanya kūu
 marikabu-inī.
 Marikabu ciothe cia iria-inī na atwarithia a cio
 mookīte kūu nīguo mūthogorane nao indo ciaku.
- ¹⁰ “Andū a Perisia, na Ludu, na Putu
 nīo maatungataga marī thigari mbūtū-inī ciaku cia
 ita.
 Maacuuragia ngo na ngūbia ciao cia kīgera thingo-inī
 ciaku,
 igakūrehagīra riiri.

* 27:5 Na norīo itūūra rīa Herimoni. † 27:7 Elisha rīarī itūūra inene
 mwena wa irathīro wa Kuporo. ‡ 27:8 Sidoni rīarī itūūra rīa gīcukīro kīa
 marikabu kilomita 40 mwena wa gathigathini wa Turo.

¹¹ Andũ a Arivadi na Heleki
 nĩ maarangagĩra thingo ciaku mĩena yothe;
 nao andũ a Gamadi
 nĩ maakoragwo marĩ mĩthiringo-inĩ yaku ĩrĩa
 mĩraihi na igũrũ.

Maacuuragia ngo ciao gũthiũrũrũkĩria thingo ciaku;
 magĩtũma ũthaka waku ũkinyanĩre.

¹² “Andũ a Tarishishi[§] nĩmarutithanirie wĩra wa wonjoria nawe nĩ ũndũ wa ũrĩa warĩ na ũtonga mũnene wa indo; nĩmakũũranagia indo ciaku cia wonjoria na betha, na kĩgera, na mabati, na ngocorai.

¹³ “Nĩngĩ andũ a Javani, na Tubali, na Mesheki nĩmoonjorithanagia nawe; maakũũranagia indo ciaku na ngombo, na indo ciao cia gĩcango.

¹⁴ “Andũ a Bethi-Togarima nĩmakũũranagia indo ciaku cia wonjoria na mbarathi cia wĩra, na mbarathi cia ita, o na nyũmbũ ciao.

¹⁵ “Nĩngĩ andũ a Dedani nĩmoonjorithanagia nawe, na mabũrũri maingĩ ma ndwere-inĩ cia iria maarĩ agũri a indo ciaku; maakũrĩhaga na mĩguongo na mĩbĩngũ.

¹⁶ “Nĩngĩ andũ a Suriata nĩmarutithanirie wĩra wa wonjoria nawe tondũ wa indo ciaku kũingĩha; nĩmakũũranirie indo ciaku cia wonjoria na tũhiga twa thumarati, na mataama ma rangi wa ndathi, na nguo iria ng’emie, na gatani ĩrĩa njega, na maricani, o na tũhiga twa goro tũrĩa tũtune.

¹⁷ “Juda na Isiraeli nĩmoonjorithanagia nawe; magĩkũũranania indo ciaku cia wonjoria na ngano ya kuuma Minithu, na theremende, na ũũkĩ, na maguta, na ũbani.

¹⁸ “Nĩngĩ andũ a Dameski,^{*} tondũ wa indo ciaku nyingĩ

[§] 27:12 Tarishishi rĩarĩ itũũra rĩarĩ ndwere-inĩ cia iria mwena wa gũthini wa Sipania (1Ath 10:22; Jon 1:3). ^{*} 27:18 Dameski rĩarĩ itũũra inene rĩa Suriata.

na ũtonga waku mŭnene wa indo, nĩmarutithanirie wĩra wa kwonjorithia nawe wa wendia wa ndibei ya kuuma Helibona, na guoya wa ng'ondũ wa kuuma Zaharu.

¹⁹ “Ningĩ andũ a Avedani, na Ajavani moimĩte Uzali nĩmagũraga indo ciaku cia wonjoria; nĩmakũũranagia indo ciaku cia wonjoria na igeria iria ndure, na mahuti marĩa manungi wega, o na mũtarathini.

²⁰ “Ningĩ andũ a Dedani nĩo mwonjorithanagia nao matandĩko ma mbarathi.

²¹ “Ningĩ andũ a Arabia na anene othe a Kedari maarĩ agũri a indo ciaku; nĩmarutithanirie wĩra wa wonjoria nawe wa tũgondũ, na ndũrũme, na mbũri.

²² “Nao onjoria a kuuma Sheba na Rama nĩmoonjorithanagia nawe; nĩ ũndũ indo ciaku cia wonjoria maacikũũranagia na indo iria njega mũno cia mĩthemba yothe ya mahuti manungi wega, na tũhiga twa goro, na thahabu.

²³ “Ningĩ andũ a Harani,[†] na Kane, na Edeni, marĩ hamwe na onjoria a Sheba, na Ashuri, na Kilimadi nĩmoonjorithanagia nawe. ²⁴ Kũu ndũnyũ-inĩ yaku-rĩ, nĩmoonjorithanagia nawe nguo iria thaka, na itambaya cia bururu, na nguo iria ng'emie, na mĩgeka ya marangi maingĩ itumĩtwo na ndigi njogotha ikundikĩtwo ikanyi-itio.

²⁵ “Marikabu cia Tarishishi nĩcio igũkuuagĩra indo ciaku cia wonjoria.

Ūiyũrĩrĩrio mĩrigo mĩritũ
o kũu iria gatagatĩ.

²⁶ Andũ aku arĩa matwarithagia marikabu
magũtwaraga maria-inĩ gatagatĩ.

No rĩrĩ, rũhuho rwa mwena wa irathĩro

[†] 27:23 Harani rĩarĩ itũũra inene rĩa Karikemishi, na rĩarĩ na ngumo ũhoro-inĩ wa wonjoria na ũhooi wa ngai ya mweri.

nīrūgakuunanga ūtuĩkange icunjĩ
ūrĩ kũu iria gatagatĩ.

27 Ūtonga waku, na indo ciaku cia wonjoria, na cia wendia,
na thigari ciaku cia iria-inĩ, na arĩa marutaga wĩra
marikabu-inĩ,
na arĩa marutaga wĩra wa gũthinga,
na onjorithia aku, na thigari ciaku ciothe,
na mũndũ ũngĩ o wothe ūrĩ marikabu-inĩ,
nĩmagatoonyerera iria gatagatĩ
mũthenya ūrĩa marikabu yaku ikoinĩkanga.

28 Mabūrūri marĩa mariganĩtie na iria nĩmagathingitha
hĩndĩ ĩrĩa aruti wĩra aku a marikabu-inĩ magaakaya.

29 Arĩa othe mahutanagia na mĩiko ya gũtwarithia marik-
abu
nĩmagatiganĩria marikabu ciao;
thigari cia iria-inĩ na arĩa othe marutaga wĩra marikabu-
inĩ
makaarūgama hũgūrūrũ-inĩ cia iria.

30 Makaanĩrĩra, makūrĩrĩre marĩ na ruo;
makeitĩrĩria rũkũngũ mĩtwe, na megaragarie mũhu-
inĩ.

31 Makenja mĩtwe yao nĩ ũndũ waku,
na mehumbe nguo cia makũnia.
Nĩmagakūrĩrĩra marĩ na ruo rwa ngoro,
na macakae nĩ kĩa.

32 Na hĩndĩ ĩyo maragirĩka magĩgũcakayagĩra-rĩ,
nĩmakambĩrĩria macakaya magũkoniĩ, makiugaga
atĩrĩ:

“Nũũ ūrĩ wakirio ta Turo,
athiūrūrũkĩrĩrio nĩ irĩa?”

33 Hĩndĩ ĩrĩa indo ciaku cia wonjoria ciatwaragwo iria-inĩ-
rĩ,
nĩwaiganithirie mabataro ma ndūrĩrĩ nyingĩ;
nĩ ũndũ wa ūtonga waku mũnene,
na ũngĩ wa indo ciaku cia wonjoria,

ũgĩtongia athamaki a thĩ.

³⁴ Rũ nĩwanangĩtwo nĩ iria

o kũu maaĩ-inĩ marĩa mariku;
nĩũtoonyereire hamwe na indo ciaku cia wonjoria,
o na arĩa othe mĩtwaranaga nao.

³⁵ Arĩa othe matũũraga mabũrũri-inĩ marĩa marĩ ndwere-
inĩ cia iria

nĩmamakĩte nĩ ũndũ waku;
athamaki ao mainainaga nĩ kũmaka,
na magathita ithiithi nĩ guoya.

³⁶ Nao onjoria marĩ gatagatĩ ka ndũrĩrĩ nĩmarakũnyũrũria;
nĩũkinyĩte mũthia wa kũguoyohithania,
nawe ndũgacooka kuonwo rĩngĩ.”

28

Ūrathi wa Gũũkĩrĩra Mũthamaki wa Turo

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ:

² “Mũrũ wa mũndũ, ĩra mũnene wa Turo atĩrĩ, ‘Mwathani
Jehova oigĩte ũũ:

“Nĩ ũndũ ngoro yaku nĩyambararĩtie,
uugaga atĩrĩ, “Nĩ ndĩ ngai;
njikaragĩra gĩtĩ gĩa ũthamaki kĩa ngai
kũu iria gatagatĩ.”

No wee ũrĩ mũndũ na ndũrĩ ngai,
o na watũika wĩciiragia atĩ ũrĩ mũũgĩ o ta ngai.

³ Wee-rĩ, ũkĩrĩ mũũgĩ gũkĩra Danieli?

Anga gũtirĩ hitho ũngĩhithwo?

⁴ Tondũ wa ũũgĩ waku na ũmenyo waku,
nĩwĩgĩrĩire na ũtonga,
na ũkehaĩra thahabu na betha
mĩthiithũ-inĩ yaku.

⁵ Tondũ wa ũmenyi waku mũnene wa wonjoria,
nĩwĩongereire ũtonga,
na nĩ tondũ wa ũtonga waku,

ngoro yaku nĩgĩite na mwĩtĩio.

⁶ “Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ:

“Tondũ wĩciiragia ũrĩ mũũgĩ,
ũkohĩga o ta ngai-rĩ,

⁷ nĩngũkũrehithĩria andũ a kũngĩ magũũkĩrĩre,
nacio nĩ ndũrĩrĩ iria itarĩ tha o na hanini;
nĩigacomora hiũ ciacio cia njora ciũkĩrĩre ũthaka waku na
ũũgĩ waku,

na itheecange riiri waku mũcangararu.

⁸ Nĩmagagũikũrũkia magũukinyie irima-inĩ,
na nĩũgaakua gĩkuũ kĩa ũhinya kũu gatagatĩ ka iria.

⁹ Hĩndĩ iyo nĩũkoiga atĩ, “Nĩ ndĩ ngai,”
ũrĩ mbere ya acio magaakũũraga?

Ũgaakorwo ũrĩ o mũndũ, no ti ngai,
ũrĩ moko-inĩ ma acio magaakũũraga.

¹⁰ Ũgaakua gĩkuũ ta kĩa andũ arĩa mataruaga,
moko-inĩ ma andũ a kũngĩ.

Nĩ nĩ njugĩte ũguo, ũguo nĩguo Mwathani Jehova eku-
uga.’”

¹¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩĩrwo atĩrĩ:

¹² “Mũrũ wa mũndũ, ambĩrĩria macakaya makoniĩ
mũthamaki wa Turo, ũmwĩre atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova
ekuuga ũũ:

“Wee warĩ kĩonereria kĩa ũkinyanĩru,
ũkaiyũrwo nĩ ũũgĩ, na ũgathakara o biũ.

¹³ Wee watũũrĩte Edeni,
mũgũnda wa Ngai;

wagemetio na kahiga gothe ka goro ta:

wakiki ĩrĩa ndune, na yakuti ĩrĩa ya rangi wa
ngoikoni, na arimathi,
na thumarati ĩrĩa theru, na onigithi, na njathibi,

na yakuti ĩrĩa ya rangi wa bururu, na thumarati ĩrĩa nduru, na baregethu.

Magemio maku maathondeketwo na thahabu;
mũthenya ũrĩa wee wombirwo noguo maahaarĩrio.

¹⁴ Waitĩrĩrio maguta ũtuĩke ta kerubi mũgitanĩri,
na nĩkĩo ndaakwamũrire.

Wee warĩ kĩrĩma-igũrũ kĩrĩa gĩtheru kĩa Ngai;
waceeragĩra mahiga-inĩ ma mwaki.

¹⁵ Ndwarĩ na ũcuuke mĩthiĩre-inĩ yaku,
kuuma mũthenya ũrĩa wombirwo,
nginya rĩrĩa waganu wonekire thĩinĩ waku.

¹⁶ Tondũ wa wonjoria waku kũingĩha, nawe ũkĩĩhia.

Nĩ ũndũ ũcio ngĩkũrutũrũra kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai
ũnyararĩkite,
na wee kerubi, wee ũgitanagĩra,
ngĩkũingata wehere mahiga-inĩ macio ma mwaki.

¹⁷ Ngoro yaku nĩyanyitirwo nĩ mwĩtĩio
nĩ ũndũ wa ũthaka waku,

nawe ũgĩthũkia ũũgĩ waku
nĩ ũndũ wa riiri waku.

Nĩ ũndũ ũcio ngĩgũikia thĩ;
ndaagũtuire kĩnyararo ũrĩ mbere ya athamaki.

¹⁸ Nĩ ũndũ wa mehia maku maingĩ na wonjoria ũtarĩ wa
ma,
nĩũthaahĩtie kũndũ gwaku kũrĩa-gũtheru.

Nĩ ũndũ ũcio ngĩtũma mwaki uume thĩinĩ waku,
naguo ũgĩkũniina,

na ngĩgũtua mũhu hau thĩ,
maitho-inĩ ma arĩa meeroragĩra.

¹⁹ Ndũrĩrĩ ciothe iria ciakũũ,
nĩcigegetio nĩwe;

nĩũkinyĩte mũthia wa kũguoyohithia,
nawe ndũgacooka kuonwo rĩngĩ.’”

Ūrathi wa Gũũkĩrĩra Sidoni

²⁰ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ:
²¹ “Mũrũ wa mũndũ, erekeria ũthiũ waku Sidoni; rĩrathĩre
ũhoro wa kũrĩũkĩrĩra, ²² ũrĩre atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova
ekuuga ũũ:

“‘Wee Sidoni, nĩngũgũũkĩrĩra,
na nĩngegĩra na riiri thĩinĩ waku.
Nao nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova,
hĩndĩ ĩrĩa ngaarĩhere iherithia,
na ndĩonanie atĩ ndĩ mũtheru thĩinĩ warĩo.

²³ Nĩngarĩrehithĩria mũthiro,
na ndũme thakame ĩtherere njĩra-inĩ ciarĩo.
Arĩa oorage nĩmakaagũa thĩinĩ warĩo,
naruo rūhiũ rwa njora rūrĩũkĩrĩre mĩena yothe.
Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

²⁴ “‘Gũtirĩ hĩndĩ ĩngĩ andũ a Isiraeli makaagĩa na thũ
mariganĩtie nacio, nĩguo ituĩke cong’e ũrĩ ruo, na mĩgua
mĩũgĩ. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Mwathani
Jehova.

²⁵ “‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Hĩndĩ ĩrĩa ngaa-
cookanĩrĩria andũ a Isiraeli moime ndũrĩrĩ-inĩ kũrĩa
maahurunjirwo, hĩndĩ ĩyo nĩngonania maitho-inĩ ma
ndũrĩrĩ atĩ ndĩ mũtheru ndĩ thĩinĩ wao. Hĩndĩ ĩyo nĩ-
magatũũra bũrũri wao kĩũmbe ũrĩa ndaaheire ndungata
yakwa Jakubu. ²⁶ Magaatũũra kuo marĩ agitĩre, na nĩ-
magaka nyũmba, na mahaande mĩgũnda ya mĩthabibũ;
nao magaatũũra marĩ agitĩre rĩrĩa ngaarehe iherithia kũrĩ
andũ arĩa othe mariganĩtie nao arĩa maamacambagia.
Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wao.’”

29

Ūrathi wa Gũũkĩrĩra Misiri

¹ Na rĩrĩ, mwaka-inĩ wa ikũmi, mweri wa ikũmi,
mũthenya wa ikũmi na ĩrĩ wa mweri wa ikũmi, kiugo kĩa

Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mũndũ, erekeria ũthiũ waku kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, ũmũũkĩrĩre, na ũmũrathĩre ũhoru wa kũmũũkĩrĩra na wa gũũkĩrĩra bũrũri wothe wa Misiri. ³ Mwarĩrie ũmwĩre atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ:

“Nĩngũgũũkĩrĩra, wee Firaũni mũthamaki wa Misiri,
o wee nyamũ ĩno nene ũkomete tũrũũ-inĩ twaku.

Uugaga atĩrĩ, “Nili nĩ rũũ rwakwa;
nĩ nĩ ndarũthondekire nĩ ũndũ wakwa.”

⁴ No nĩngagwĩkĩra ndwano thĩa-inĩ ciaku,
na ndũme thamaki cia tũrũũ twaku ciĩgwatĩrĩre
ngũcĩ-inĩ ciaku.

Nĩngakũguucia ngũrute tũrũũ-inĩ twaku,
hamwe na thamaki ciothe iria ciĩgwatĩrĩre ngũcĩ-inĩ
ciaku.

⁵ Nĩngagũtiga werũ-inĩ,
wee, hamwe na thamaki ciothe cia tũrũũ twaku.
Nĩũkagũa kũu werũ-inĩ,
na ndũkoererwo kana ũnganio.

Ngaakũneana ũtuĩke irio
cia nyamũ cia gĩthaka, na nyoni cia rĩera-inĩ.

⁶ Hĩndĩ ĩyo arĩa othe matũũraga bũrũri wa Misiri nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

“Wee ũkoretwo ũrĩ mũthĩgi wa kamũrangi wa gũti-ira nyũmba ya Isiraeli. ⁷ Hĩndĩ ĩrĩa maakũnyiitire na moko mao-rĩ, nĩwatũkangire, na ũgĩtarũranga ciande ciao; hĩndĩ ĩrĩa meetiiranirie nawe-rĩ, nĩwoinĩkangire, nayo mĩgongo yao ikĩgonyoka.

⁸ “Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩngakũrehithĩria rũhiũ rwa njora rũgũũkĩrĩre na rũũrage andũ aku na mahiũ mao. ⁹ Misiri gũgaatuĩka bũrũri mũtiganĩrie, ũgakira ihooru. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

“Tondũ wee woigire atĩrĩ, “Rũũĩ rwa Nili nĩ rwakwa; nĩ nĩ ndarũthondekire,” ¹⁰ nĩ ũndũ ũcio nĩngũgũũkĩrĩra na njũkĩrĩre tũrũũĩ twaku, na nĩngatũma bũrũri wa Misiri wanangĩke na ũkire ihooru, kuuma Migidoli nginya Aswani, o na nginya mũhaka-inĩ wa Kushi. ¹¹ Gũtirĩ ikinya rĩa mũndũ kana rĩa nyamũ rĩgaatuĩkanĩria kuo; gũtirĩ mũndũ ũgaatũũra kuo ihinda rĩa mĩaka mĩrongo ĩna.* ¹² Nĩngatũma bũrũri wa Misiri ũkire ihooru gatagatĩ-inĩ ka mabũrũri marĩa manangĩku, na matũũra maguo manene matiganĩrio mĩaka mĩrongo ĩna gatagatĩ ka matũũra manene marĩa manangĩku. Na nĩngahurunjĩra andũ a Misiri ndũrĩrĩ-inĩ, na ndĩmaharaganĩrie mabũrũri-inĩ.

¹³ “No rĩrĩ, Mwathani Jehova oigĩte atĩrĩ: Mĩaka mĩrongo ĩna yathira-rĩ, nĩngacookanĩrĩria andũ a Misiri moime ndũrĩrĩ-inĩ iria maahurunjirwo. ¹⁴ Nao andũ arĩa maatahĩtwo a Misiri nĩngamacookia bũrũri wa Pathi-roso, bũrũri ũria wa maithe mao. Marĩ kũu magaatuĩka ũthamaki wĩnyiihĩtie. ¹⁵ Ūgaakorwo wĩnyiihĩtie gũkĩra mothamaki mothe, na ndũgacooka rĩngĩ gwĩtũũgĩria igũrũ rĩa ndũrĩrĩ iria ingĩ. Nĩ nĩ ngaawagithia hinya ũũ atĩ ndũrĩ hĩndĩ ingĩ ũgaatha ndũrĩrĩ. ¹⁶ Bũrũri wa Misiri ndũgacooka gũtuĩka mwĩhoko wa andũ a Isiraeli, no ũgaatũka kĩririkania kĩa mehia mao ma gũcaria ũteithio kuo. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Mwathani Jehova.’”

¹⁷ Mwaka-inĩ wa mĩrongo ĩrĩ na mũgwanja, mũthenya wa mbere wa mweri wa mbere, kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ¹⁸ “Mũrũ wa mũndũ, Nebukadinezaru, mũthamaki wa Babuloni, nĩatũmire mbũtũ ciake cia ita ciũkĩrĩre Turo na ihũũra inene; o

* ^{29:11} Ihinda rĩa mĩaka mĩrongo ĩna rĩmwe rĩonanagia ihinda iraihu na iritũ (4:6).

mūtwe nīwamunyirwo njuĩrĩ, na o kīande gīgĩcũnũrwo. No rĩrĩ, we mwene o na ita rĩake matiarĩhirwo kīndũ nĩ ũndũ wa mbaara ĩyo aarũithirie ya gũũkĩrĩra Turo.

¹⁹ Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩngũneana bũrũri wa Misiri harĩ Nebukadinezaru mũthamaki wa Babuloni, na nĩagakuua ũtonga wakuo. Agaatunyana na atahe indo cia bũrũri ũcio, ituĩke cia kũrĩha mbũtũ ciake cia ita. ²⁰ Nĩndĩmũheete bũrũri wa Misiri ũtuĩke kĩheo gĩa kĩyo gĩaake, tondũ we na mbũtũ ciake cia ita meekire ũguo nĩ ũndũ wakwa, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

²¹ “Mũthenya ũcio, nĩngatũma nyũmba ya Isiraeli ĩmerie rũhĩa, na ndumũre kanua gaku thĩinĩ wao. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.”

30

Gũcakaĩra Misiri

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ
² “Mũrũ wa mũndũ, ratha ũhoru, uuge atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ:

“‘Gĩrĩkai, muuge atĩrĩ,

“Kaĩ mũthenya ũcio ũrĩ na haaro-ĩ!”

³ Nĩgũkorwo mũthenya ũcio nĩũkuhĩrĩirie,
mũthenya wa Jehova nĩũkuhĩrĩirie,
mũthenya ũrĩ na matu,

mũthenya ũrĩ na mũthiro harĩ ndũrĩrĩ.

⁴ Rũhiũ rwa njora nĩrũgookĩrĩra bũrũri wa Misiri,
naruo ruo rwa ngoro rũkinyĩrĩre Kushi.

Rĩrĩa arĩa moragĩtwo makaagũa kũu bũrũri wa Misiri,
ũtonga wakuo nĩũgakuuo,
nayo mĩthingi yakuo ĩmomorwo.

⁵ Andũ a Kushi na Putu, na Ludu, na Arabia guothe, na Lubia, na andũ a bũrũri wa kĩrĩkanĩro, makoora gwo na rũhiũ rwa njora marĩ hamwe na andũ a Misiri.

⁶ “‘Jehova ekuuga ũũ:
“‘Arata a Misiri nĩmakooragwo,
naguo hinya wake ũrĩa etĩaga naguo nĩũgaathira.
Kuuma Migidoli o nginya Aswani,
makooragĩrwo kuo thĩinĩ na rūhiũ rwa njora,
ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

⁷ “‘Nĩmagakira ihooru,
marĩ gatagatĩ-inĩ ka mabūrũri marĩa manangĩtwo,
magakira ihooru,
namo matũũra mao manene magaakorwo
marĩ thĩinĩ wa matũũra manene marĩa manangĩku.

⁸ Hĩndĩ iyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova,
rĩrĩa ngaacina būrũri wa Misiri na mwaki,
nao arĩa othe maamateithagia mahehenjwo.

⁹ “‘Mũthenya ũcio-rĩ, nĩngatũma andũ moime harĩ nĩ
marĩ na marikabu, mathiĩ makahahũre andũ a Kushi,
moime mwĩcaaro-inĩ wao. Nĩmakanyiitwo nĩ ruo rwa
ngoro mũthenya ũcio būrũri wa Misiri ũkaaniinwo,
nĩgũkorwo ti-itherũ nĩũgakinya.

¹⁰ “‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ:
“‘Nĩnganiina kĩrĩndĩ kĩa Misiri,
hũthĩrĩte guoko kwa Nebukadinezaru, mũthamaki
wa Babuloni.

¹¹ We na mbūtũ ciake cia ita,
o mbūtũ icio ikĩrĩtie ndūrĩrĩ iria ingĩ ciothe kwaga
tha,
nĩcio ikaarehwo, iniine būrũri ũcio.
Nĩĩgacomora hiũ ciao cia njora, ciũkĩrĩre būrũri wa Misiri
na ciyũrie būrũri ũcio andũ arĩa moragĩtwo.

¹² Nĩngatũma tũrũũ tuothe twa Rũũ rwa Nili tũhwe,
naguo būrũri ũcio ndĩwenderie andũ aaganu;
ngaawananga na moko ma andũ a kũngĩ,

guo mwene, o hamwe na kīrĩa gĩothe kīrĩ kuo.
Nĩĩ Jehova nĩ nĩĩ njarĩtie.

- 13 “‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ:
“‘Nĩngathũkangia ngai cia mĩhianano
na niine mĩhiano ĩrĩa ĩrĩ Nofu.
Gũtigacooka kũgĩa mũthamaki kũu bũrũri wa Misiri,
na nĩngaiyũria bũrũri ũcio wothe guoya.
- 14 O nakuo Pathirosi nĩngakwananga,
na ngwatie mwaki kũu Zoani,
o na herithanie kũu Thebesi.
- 15 O nakuo Pelusiumu nĩngagũitĩrĩa mang’ũrĩ makwa,
o kũu kĩgĩtĩro kĩa hinya kĩa bũrũri wa Misiri,
na njeherie kĩrĩndĩ gĩa kũu Thebesi.
- 16 Nĩngagwatia mwaki kũu bũrũri wa Misiri,
nakuo Pelusiumu nĩgũkeehũũrithania nĩ ruo.
Thebesi nĩgũgatharĩkĩrwo.
Nofu nĩgũgakorwo na mĩnyamaro ĩtegũtigithĩria.
- 17 Aanake a Heliopoli* na a Bubasiti
makooragwo na rũhiũ rwa njora,
nao andũ a matũũra macio manene matahwo.
- 18 Mũthenya nĩũkagĩa nduma† kũu Tehafunehasu
rĩrĩa ngoinanga icooki rĩa Misiri;
kũu nĩkuo hinya wake ũcio etĩaga nague ũgaathirĩa.
Nĩakahumbĩrwo nĩ matu,
namo matũũra make nĩmagatahwo.
- 19 Nĩ ũndũ ũcio nĩngaherithia bũrũri wa Misiri,
nao nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.’”
- 20 Mwaka-inĩ wa ikũmi na ũmwe, mũthenya wa
mũgwanja wa mweri wa mbere, kiugo kĩa Jehova

* 30:17 Heliopoli nĩ rĩĩtwa rĩa Kĩyunani na rĩgĩtaũrwo nĩ kuuga itũũra inene
rĩa ngai ya riũa. † 30:18 Nduma rĩngĩ yonanagia kũnũhwo, mwanangĩko
kana gĩkuũ.

nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ²¹ “Mũrũ wa mündũ, nĩnyunĩte guoko kwa Firaũni, mũthamaki wa Misiri. Gũtiohetwo na taama ũrĩ na ndawa nĩguo kũhone, kana gũkoohanio na mĩtĩ nĩguo kũgwate kũgĩe na hinya wa kuoya rūhiũ rwa njora. ²² Nĩ ũndũ ũcio, Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩ nĩngũũkĩrĩra Firaũni mũthamaki wa bũrũri wa Misiri. Nĩngũmuuna moko meerĩ, kũrĩa kũgima na kũrĩa kuunĩku, na ndũme rūhiũ rwa njora ruume guoko-inĩ gwake rūgwe thĩ. ²³ Nĩngahurunja andũ a Misiri ndũrĩrĩ-inĩ, na ndĩmaharaganĩrie mabũrũri-inĩ. ²⁴ Nĩngekĩra moko ma mũthamaki wa Babuloni hinya, na ndĩmũnengere rūhiũ rwakwa rwa njora arũnyiite na guoko, no nĩngoina moko ma Firaũni, nake acaaĩre hau mbere yake, o ta mündũ ũgurarĩtio nguraro ya gĩkuũ. ²⁵ Nĩngekĩra moko ma mũthamaki wa Babuloni hinya, no moko ma Firaũni nĩmakaaga hinya. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngaanengera mũthamaki wa Babuloni rūhiũ rwakwa rwa njora arũnyiite na guoko, nake arũhiũrie okĩrĩre bũrũri wa Misiri. ²⁶ Nĩngahurunja andũ a Misiri ndũrĩrĩ-inĩ, na ndĩmaharaganĩrie mabũrũri-inĩ. Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.”

31

Mũtarakwa wa Lebanoni

¹ Na rĩrĩ, mwaka-inĩ wa ikũmi na ũmwe, mũthenya wa mbere wa mweri wa gatatũ, kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mündũ, arĩria Firaũni mũthamaki wa Misiri na kĩrĩndĩ gĩake, ũmeere atĩrĩ:

“Nũ ũngĩgerekanio nawe ũhoroinĩ ũkonĩ ũnene?

³ Cũrania ũhoroinĩ bũrũri wa Ashuri,
ũrĩa hĩndĩ ĩmwe warĩ mũtarakwa wa Lebanoni,
warĩ na hong'e thaka, ciahumbĩrĩte mũtitũ ũcio;

waraihĩte na igũrũ,
gacũmbĩrĩ kaguo gakagĩa igũrũ rĩa mathangũ marĩa
matumanu.

⁴ Wakũragio nĩ maaĩ,
ithima iria ndiku nĩciatũmaga ũraihe;
tũrũũĩ twa ithima icio twathereraga,
tũgathiũrũrũkĩria gĩtina kĩaguo mĩena yothe,
na tũgathereria maaĩ
mĩtĩ-inĩ yothe ya gĩthaka.

⁵ Nĩ ũndũ ũcio ũgĩkĩrĩrĩria kũraiha
gũkĩra mĩtĩ yothe ya gĩthaka;
mathĩgĩ maguo makĩongererereka,
na honge ciaguo ikĩraiha,
igĩtheerema nĩ ũndũ wa maaĩ kũingĩha.

⁶ Nyoni ciothe cia rĩera-inĩ
igĩaka itara mathĩgĩ-inĩ maguo,
nacio nyamũ ciothe cia gĩthaka
ciaciaragĩra rungu rwa honge ciaguo;
ndũrĩrĩ ciothe iria nene
ciatũũraga kĩiruru-inĩ kĩaguo.

⁷ Ŭthaka waguo warĩ mũkaru,
na mathĩgĩ maguo magatheerema,
nĩgũkorwo mĩri yaguo nĩyatoonyete thĩ tĩĩri-inĩ
kũrĩa kwarĩ na maaĩ maingĩ.

⁸ Mĩtarakwa ĩrĩa yarĩ mũgũnda wa Ngai
ndĩngĩaigananire naguo,
kana mĩthengera

ĩiganane na mathĩgĩ maguo,
o na kana mĩraraciĩ
ĩgerekanio na honge ciaguo,
gũtiarĩ mũtĩ thĩinĩ wa mũgũnda wa Ngai
ũngĩaigananire naguo gũthakara.

⁹ Nĩ nĩĩ ndaũthakarĩtie

na honge nyingĩ,
o nginya mĩtĩ yothe ya Edeni ĩrĩa yarĩ kũu mũgũnda wa
Ngai

ĩgĩtuĩka ya kũũiguĩra ũiru.

¹⁰ “Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Kuona atĩ nĩwaraihĩte na igũrũ, na ũkaraihia mũthia wago igũrũ rĩa mathangũ marĩa matumanu, na tondũ nĩwetĩagĩra kũraiha kwaguo-rĩ, ¹¹ nĩndaũneanire kũrĩ mwathi wa ndũrĩrĩ, nĩguo aũherithie kũringana na ũrĩa waganu wago watariĩ. Nĩndaũteanirie, ¹² naruo rũrĩrĩ rũtarĩ tha o na hanini, rũgakĩria iria ingĩ gũthũka, rũkĩũtema, rũkĩũtiga wagũa. Mathĩgĩ maguo makĩgũa irĩma-igũrũ na mĩkuru-inĩ guothe; nacio honge ciaguo ikĩgũa ciunĩkangĩire kũu ituamba-inĩ ciothe cia bũrũri. Ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ ikĩehera kĩruru-inĩ kĩaguo, igĩtigana nago. ¹³ Nyoni ciothe cia rĩera-inĩ igĩtũũra mũtĩ-inĩ ũcio wagwĩte, nacio nyamũ ciothe cia gĩthaka igĩtũũra kũu honge-inĩ ciaguo. ¹⁴ Nĩ ũndũ ũcio gũtirĩ mĩtĩ ĩngĩ ĩrĩ kũu gũkuhĩ na maaĩ ĩgaacooka gwĩtĩia nĩ ũndũ wa kũraiha na igũrũ, ĩraihie mĩthia yayo igũrũ rĩa mathangũ marĩa matumanu. Gũtirĩ mĩtĩ ĩngĩ ĩnyuĩte maaĩ wega ũguo ĩkaaraiha ta guo; yothe yorotereirio gĩkuũ-inĩ, kũndũ kũriku thĩ, kũrĩa andũ arĩa makuuaga matũũrĩte, o arĩa maikũrũkaga irima.

¹⁵ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Mũthenya ũrĩa mũtĩ ũcio waikũrũkirio mbĩrĩra-inĩ, nĩndahingire ithima iria ciarĩ ndiku nĩ ũndũ wa kũũcakaĩra; nĩndarũgamirie tũrũũĩ twakuo, namo maaĩ maingĩ makuo makĩhingĩrĩrio. Nĩ ũndũ wago ngĩhumba Lebanoni nduma, nayo mĩtĩ yothe ya gĩthaka ikĩhooha. ¹⁶ Nĩndatũmire ndũrĩrĩ ci-inainio nĩ mũrurumo wago ũkĩgũa rĩrĩa ndaũikũrũkirie mbĩrĩra-inĩ hamwe na arĩa maikũrũkaga kũu irima. Hĩndĩ ĩyo mĩtĩ yothe ya Edeni, o ĩrĩa mĩega mũno

gũkĩra ĩrĩa ĩngĩ ya Lebanoni, mĩtĩ yothe ĩrĩa yanyuithĩtio maaĩ wega, ĩkĩhoorerio ngoro ĩrĩ thĩ kũu kũriku.
¹⁷ Arĩa othe maatũũraga kĩruru-inĩ kĩaguo, arĩa maarĩ ngwatanĩro naguo gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ, o nao nĩ-maikũrũkitio mbĩrĩra-inĩ hamwe naguo, mageturanĩra na arĩa maanooragwo na rũhiũ rwa njora.

¹⁸ “Nĩ mũtĩ ũrĩkũ harĩ mĩtĩ ya Edeni ũngĩgerekanio nawe ũhoru-inĩ ũkoniĩ riiri na ũnene? No rĩrĩ, o nawe nĩũ-gaikũrũkio hamwe na mĩtĩ ya Edeni nginya kũu thĩ kũriku; ũgaakoma gatagatĩ ka andũ arĩa mataruaga, hamwe na arĩa mooragirwo na rũhiũ rwa njora.

“‘Ũcio nĩwe Firaũni na kĩrĩndĩ gĩake gĩothe, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

32

Gũcakaĩra Firaũni

¹ Mwaka-inĩ wa ikũmi na ĩĩrĩ, mũthenya wa mbere wa mweri wa ikũmi na ĩĩrĩ, kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mũndũ, ambĩrĩria gũcakaĩra Firaũni, mũthamaki wa Misiri, ũmwĩre atĩrĩ:

“‘Wee ũtariĩ ta mũrũũthi gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ;

ũtariĩ o ta nyamũ nene ya iria-inĩ,
 ũkĩhũũra maaĩ kũu tũrũũĩ-inĩ twaku,
 na ũkiunjuga maaĩ na makinya maku-rĩ,
 ũgekĩra tũrũũĩ tũu ndooro.

³ “‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ:

“‘Nĩngagũikĩria wabu wakwa,
 ndĩ hamwe na kĩrĩndĩ kĩingĩ,
 nakĩo nĩgĩgakũguucũrũria na wabu ũcio wakwa.

⁴ Nĩngagũikia kũu bũrũri-inĩ,
 ngũnyugute werũ-inĩ ũtarĩ kĩndũ.

Nĩngatũma nyoni ciothe cia rĩera-inĩ ikũũmbĩrĩre,
 nacio nyamũ ciothe cia gĩthaka ciĩhũũnĩrĩrie nawe.

- ⁵ Nĩngaragania nyama ciaku irĩma igũrũ,
namo matigari maku ndĩmaiyũrie mĩkuru-inĩ.
- ⁶ Nĩngaiyũria thĩ na thakame yaku iyo iratherera
o nginya irĩma-inĩ,
nayo mĩkuru iyyũre nyama ciaku.
- ⁷ Hĩndĩ irĩa ngaakũhuhũkia-rĩ, nĩngahumbĩra igũrũ,
nacio njata ndĩciĩkĩre nduma;
nĩngahumbĩra riũa na itu,
naguo mweri wage gũcooka kũruta ũtheri wago.
- ⁸ Motheri mothe marĩa maaraga marĩ igũrũ
nĩngatũma magũtuĩkĩre nduma;
nĩngaiyũria bũrũri waku nduma,
ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.
- ⁹ Nĩngathĩĩnia ngoro cia andũ aingĩ,
rĩrĩa ngaakũrehera wanangĩku ũrĩ kũu gatagatĩ-inĩ
ka ndũrĩrĩ,
o kũu mabũrũri-inĩ marĩa ũtooĩ.
- ¹⁰ Nĩngatũma ndũrĩrĩ nyingĩ imakio nĩwe,
nao athamaki a cio mainaine nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra nĩ
ũndũ waku,
rĩrĩa ngaamahiũrĩria rũhiũ rwa njora.
- Mũthenya ũrĩa ũkaagũa,
o mũndũ o mũndũ nĩakainaina
ategũtigithĩria gwĩtigĩra nĩ ũndũ wa muoyo wake.
- ¹¹ “Nĩgũkorwo Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ:
“Rũhiũ rwa njora rwa mũthamaki wa Babuloni
nĩrũgagũũkĩrĩa.
- ¹² Nĩngatũma kĩrĩndĩ gĩaku kĩũragwo
na hiũ cia njora cia andũ arĩa marĩ hinya,
o acio a rũrĩrĩ rũtarĩ tha gũkĩra ndũrĩrĩ iria ingĩ
ciothe.
- Nĩmakahehenja mwĩtĩño wa bũrũri wa Misiri,
nakĩo kĩrĩndĩ gĩakuo nĩgĩkang’auranio.
- ¹³ Nĩnganiina mahiũ mao mothe

marĩa marĩ ndwere-inĩ cia maaĩ maingĩ,
marĩa matagacooka kunjugwo nĩ kũgũrũ kwa mũndũ,
kana mekĩrwo ndooro nĩ mahũngũ ma mahiũ.

¹⁴ Hĩndĩ ĩyo nĩngatũma maaĩ makuo mahoorere,
na ndũme tũrũũĩ twakuo tũtherere ta maguta,
ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

¹⁵ Rĩrĩa ngaatũma bũrũri wa Misiri ũkire ihooru,
na njeherie kĩrĩa gĩothe kĩrĩ kũu bũrũri-inĩ,
na hũũre arĩa othe matũũraga kuo-rĩ,
hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ Jehova.’

¹⁶ “Macio nĩmo macakaya marĩa makaamũcakaĩra. O
nao airĩtu a ndũrĩrĩ magaacakaya o ũguo; ũguo nĩguo
magaacakaĩra bũrũri wa Misiri na kĩrĩndĩ gĩakuo, ũguo
nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

¹⁷ Mwaka-inĩ wa ikũmi na ĩrĩ, mũthenya wa ikũmi na
ĩtano wa mweri ũcio, kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire,
ngĩrwo atĩrĩ: ¹⁸ “Mũrũ wa mũndũ, girĩka nĩ ũndũ wa
kĩrĩndĩ kĩa bũrũri wa Misiri, na ũkĩharũrũkie kũu thĩ
kũriku, hamwe na airĩtu a ndũrĩrĩ irĩa irĩ hinya, o hamwe
na arĩa maikũrũkagio kũu irima-inĩ. ¹⁹ Moorie atĩrĩ:
‘Inyuĩ mũrĩ ende gũkĩra arĩa angĩ? Ikũrũkai mũgakomio
hamwe na arĩa mataruĩte.’ ²⁰ Nao makaagũa hamwe na
arĩa maanooragwo na rũhiũ rwa njora. Rũhiũ rwa njora
nĩrũcomore; rekei akururio arĩ hamwe na kĩrĩndĩ gĩake
gĩothe. ²¹ Kuuma kũu thĩinĩ wa mbĩrĩra, atongoria arĩa
marĩ hinya nĩmakaaragia ũhoru ũkonĩ bũrũri wa Misiri na
arĩa marĩ ngwatanĩro nague, moige atĩrĩ, ‘Nĩmaikũrũkĩtio,
na makometio hamwe na arĩa mataruĩte, o hamwe na arĩa
maanooragwo na rũhiũ rwa njora.’

²² “Ashuri arĩ kũu hamwe na mbũtũ ciake ciothe cia ita;
arigiiciĩrio nĩ mbĩrĩra cia arĩa ake othe maanooragwo, o
acio othe moragĩtwo na rũhiũ rwa njora. ²³ Mbĩrĩra ciao

irĩ irima kũrĩa kũriku, nacio mbũtũ ciake cia ita igũite irigiicĩirie mbĩrĩra yake. Arĩa othe maiyũritie guoya thĩinĩ wa bũrũri wa arĩa marĩ muoyo nĩmoragĩtwo, makoorangwo na rũhiũ rwa njora.

²⁴ “Elamu arĩ o kũu, na kĩrĩndĩ gĩake gĩothe kĩrigiicĩirie mbĩrĩra yake. Othe nĩmoragĩtwo, makoorangwo na rũhiũ rwa njora. Arĩa othe maiyũritie bũrũri wa arĩa marĩ muoyo guoya maaharũrũkirio thĩ kũrĩa kũriku matarĩ aruu. Maikaraga maconokete marĩ hamwe na arĩa maharũrũkĩtio irima. ²⁵ Nĩarĩirwo ũrĩrĩ gatagatĩ-inĩ ka arĩa maanakua, kĩrĩndĩ gĩake kĩrigiicĩirie mbĩrĩra yake. Acio othe ti aruu, na mooragirwo na rũhiũ rwa njora. Tondũ nĩo maaguoyohithanagia bũrũri wa arĩa marĩ muoyo, maikaraga maconokete marĩ hamwe na arĩa maharũrũkĩtio irima; magakomio hamwe na arĩa maanoorangwo.

²⁶ “Mesheki na Tubali marĩ kũu, nacio irĩndĩ ciao ciothe irigiicĩirie mbĩrĩra ciao. Acio othe matiruĩte, na mooragirwo na rũhiũ rwa njora tondũ nĩmayũritie bũrũri wa arĩa marĩ muoyo guoya. ²⁷ Githĩ matikomete hamwe na njamba iria ingĩ cia ita iria itaruĩte iria ikuĩte, iria ciaharũrũkirio mbĩrĩra-inĩ hamwe na matharaita ma cio, o icio hiũ ciacio cia njora ciakomeirio mĩtwe yacio? Iherithia rĩa mehia mao rĩacookereire mahĩndĩ mao, o na akorwo kũguoyohithania kwa njamba icio cia ita nĩ kwayũrite bũrũri wa arĩa marĩ muoyo.

²⁸ “O nawe Firaũni-rĩ, nĩũkoinangwo na ũkomio gatagatĩ-inĩ ka arĩa mataruĩte, o hamwe na arĩa maanoorangwo na rũhiũ rwa njora.

²⁹ “Edomu arĩ kũu, hamwe na athamaki ake, na anene ake othe; o na maarĩ na hinya-rĩ, makometio hamwe na arĩa maanoorangwo na rũhiũ rwa njora. Makomete hamwe na arĩa mataruĩte, o hamwe na arĩa maharũrũkagio irima.

³⁰ “Anene othe a gathigathini, na andũ othe a Sidoni marĩ kũu; maaharũrũkirio hamwe na arĩa maanooragwo maconokete, o na kwarĩ na kũguoyohania kwarehetwo nĩ ũhoti wao. Makometio matarĩ aruu, marĩ hamwe na arĩa maanooragwo na rũhiũ rwa njora, na maikaraga maconokete marĩ hamwe na arĩa maharũrũkagio irima.

³¹ “Firaũni, we hamwe na mbũtũ yake yothe ya ita rĩake, nĩakameyonera, nake ahoorerio ngoro nĩ ũndũ wa kĩrĩndĩ gĩake gĩothe kĩrĩa kĩaanooragwo na rũhiũ rwa njora, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ³² O na gũtuũka nĩ nĩ ndatũmire aiyũrie guoya bũrũri-inĩ wa arĩa marĩ muoyo-rĩ, Firaũni hamwe na kĩrĩndĩ gĩake gĩothe nĩmagakomio hamwe na arĩa matarĩ aruu, hamwe na arĩa maanooragwo na rũhiũ rwa njora, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

33

Ezekieli Mũrangĩri

¹ Ningĩ kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ:
² “Mũrũ wa mũndũ, arĩria andũ anyu, ũmeere atĩrĩ: ‘Hĩndĩ irĩa ngaarehithia rũhiũ rwa njora rũũkĩrĩre bũrũri, nao andũ a bũrũri ũcio methuurĩre mũndũ ũmwe wao mamũtue mũrangĩri wao, ³ nake one rũhiũ rwa njora rũgĩũka gũũkĩrĩra bũrũri ũcio, nake ahuhe karumbeta nĩgeetha amenyithie andũ mehũũge-rĩ, ⁴ hĩndĩ iyo mũndũ wotha ũrĩa ũkaigua karumbeta kau no aage kwĩhũga, naruo rũhiũ rũu rwa njora rũũke rũmũũrage-rĩ, nĩagacookererwo nĩ thakame yake mwene. ⁵ Kuona atĩ nĩaiguire mũgambo wa karumbeta na akĩaga kwĩhũga-rĩ, nĩagacookererwo nĩ thakame yake mwene. Korwo nĩehũũgire-rĩ, nĩangĩehonokirie we mwene. ⁶ No rĩrĩ, mũrangĩri ũcio angĩona rũhiũ rũu rwa njora rũgĩũka, na aage kũhuha karumbeta nĩgeetha andũ mehũũge, naruo

rũhiũ rũu rwa njora rũũke rũũrage ũmwe wao, mũndũ ũcio agaakua tondũ wa wĩhia wake, no nĩ-rĩ, nĩngooria mũrangĩri ũcio thakame ya mũndũ ũcio.’

⁷ “Mũrũ wa mũndũ, nĩngũtuĩte mũrangĩri wa andũ a nyũmba ya Isiraeli; nĩ ũndũ ũcio, igua kiugo kĩrĩa ngwaria na ũmahe ũhoru kuuma harĩ nĩ atĩ mehũũge. ⁸ Hĩndĩ ĩrĩa ndeera mũndũ mwaganu atĩrĩ, ‘Wee mũndũ ũyũ mwaganu, ti-itherũ nĩũgũkua,’ nawe wage kũmũringĩrĩa atigane na mĩthiĩre ĩyo yake-rĩ, mũndũ ũcio mwaganu nĩagaakua tondũ wa wĩhia wake, no wee nĩwe ngooria thakame yake. ⁹ No rĩrĩ, ũngĩra mũndũ ũcio mwaganu ehũũge atigane na mĩthiĩre ĩyo yake, nake aage gwĩka ũguo-rĩ, nĩagaakua nĩ ũndũ wa wĩhia wake, no wee nĩũka-honokia muoyo waku.

¹⁰ “Mũrũ wa mũndũ, ĩra andũ a nyũmba ya Isiraeli atĩrĩ, ‘Inyuĩ mũroiga atĩrĩ: “Mahĩtia na mehia maitũ nĩmatũritũhiĩre, na ithuĩ tũkahwererekera nĩ ũndũ wamo. Twakĩhota atĩa gũtũũra muoyo?”’ ¹¹ Meere ũũ, ‘Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo-rĩ, ndikenagio nĩ gĩkuũ kĩa andũ arĩa aaganu, no nĩ kaba magarũrũke matigane na mĩthiĩre ĩyo yao, nĩguo matũũre muoyo. Garũrũkai! Garũrũkai, mũtigane na mĩthiĩre ĩyo yanyu mĩũru! Mũgũgĩkua nĩkĩ, inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli?’

¹² “Nĩ ũndũ ũcio, wee mũrũ wa mũndũ, ĩra andũ anyu atĩrĩ, ‘Ũthingu wa mũndũ ũrĩa mũthingu ndũkamũhonokia rĩrĩa akaaga gwachĩka, nague waganu wa mũndũ ũrĩa mwaganu-rĩ, ndũgatũma agwe rĩrĩa akaagarũrũka atigane nague. Mũndũ ũrĩa mũthingu angĩũhia-rĩ, ndagetĩkĩrio atũũre muoyo nĩ ũndũ wa ũthingu ũrĩa ararĩ nague.’ ¹³ Ingĩra mũndũ ũrĩa mũthingu atĩ ti-itherũ nĩegũtũũra muoyo, no hĩndĩ ĩyo we mwene ehie ehokete ũthingu ũcio wake, gũtirĩ gũko kĩa ũthingu o

na kīmwe kĩa iria aneeka gĩkaaririkanwo; agaakua nĩ ūndũ wa ūũru ūcio ekĩte. ¹⁴ Ningĩ ingĩĩra mũndũ ũrĩa mwaganu atĩrĩ, ‘Ti-itherũ nĩũgũkua,’ nowe agarũrũke atigane na mehia make, eke maũndũ marĩa marĩ ma kĩhooto na magĩĩre, ¹⁵ angĩcookia kĩrĩa ooete gĩa kũrũgamĩĩra thĩĩrĩ, na acookie kĩrĩa aiyĩte, na arũmagĩĩre irĩra cia watho wa kũrũmĩrĩrwo iria iheanaga muoyo, na ndageke ūndũ mũũru-rĩ, ti-itherũ nĩagatũũra muoyo; ndagakua. ¹⁶ Gũtirĩ rĩĩhia o na rĩmwe ekĩte rĩgaacooka kũririkanwo nĩguo orio. Nĩekĩte maũndũ marĩa marĩ ma kĩhooto na magĩĩre; ti-itherũ nĩagatũũra muoyo.

¹⁷ “No andũ anyu moigaga atĩrĩ, ‘Njĩra ya Mwathani ti ya kĩhooto.’ No nĩ njĩra yao ĩtarĩ ya kĩhooto. ¹⁸ Mũndũ mũthingu angĩtigana na ũthingu wake eeke maũndũ mooru-rĩ, nĩagaakua nĩ ūndũ wamo. ¹⁹ Nake mũndũ mwaganu angĩgarũrũka atigane na waganu wake, eeke maũndũ marĩa marĩ ma kĩhooto na magĩĩre-rĩ, nĩagatũũra muoyo nĩ ūndũ wa gwĩka ũguo. ²⁰ No rĩrĩ, ĩnyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli, mugaga atĩrĩ, ‘Njĩra ya Mwathani ti ya kĩhooto.’ No rĩrĩ, nĩĩ ngaatuĩra o mũndũ wanyu ciira kũringana na mĩthĩire yake we mwene.”

Gũtaarĩra gwa Kũgũa kwa Jerusalemu

²¹ Mwaka-inĩ wa ikũmi na ĩĩrĩ kuuma twathaamio, mũthenya wa ĩtano wa mweri wa ikũmi-rĩ, mũndũ worĩte kuuma Jerusalemu agĩũka kũrĩ nĩĩ, akĩnjĩra atĩrĩ, “Itũũra rĩrĩa inene nĩrĩgwĩte!” ²² Na rĩrĩ, hwaĩ-wa-ira, mũndũ ūcio ataanakinya, guoko kwa Jehova kwarĩ igũrũ rĩakwa, nake akĩhingũra kanua gakwa, mũndũ ūcio atanooka kũrĩ nĩĩ rũciini. Nĩ ūndũ ūcio ngĩtumũrwo kanua, na ndiacookire gũkira.

²³ Ningĩ kiugo kĩa Jehova gĩkĩnginyĩrĩra, ngĩĩrwo atĩrĩ: ²⁴ “Mũrũ wa mũndũ, andũ acio matũũraga kũu

kwanangĩku bŭrŭri-inĩ wa Isiraeli maroiga atĩrĩ, ‘Ibura-hĩmu aarĩ o mŭndũ ũmwe, no nĩegwatĩre bŭrŭri ũyũ. No ithuĩ tŭrĩ aingĩ; ti-itherũ bŭrŭri ũyũ nĩ ithuĩ tũheetwo ũtuĩke igai riitũ.’ ²⁵ Nĩ ũndũ ũcio meere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Kuona atĩ inyuĩ mŭrĩaga nyama irĩ o na thakame, na mŭkainamĩrĩra mĩhianano yanyu, na mŭgaitithia thakame-rĩ, inyuĩ no mŭkĩngwatĩre bŭrŭri ũyũ ũtuĩke wanyu? ²⁶ Inyuĩ mwĩhokaga rŭhiũ rwanyu rwa njora, na mŭgeeka maũndũ marĩ magigi, na o mŭndũ wanyu agathaahia mŭtumia wa mŭndũ ũrĩa ũngĩ. Inyuĩ no mŭkĩngwatĩre bŭrŭri ũyũ ũtuĩke wanyu?’

²⁷ “Meere atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, acio matigaire kũu kwanangĩku makaaniinwo na rŭhiũ rwa njora, nao arĩa marĩ mĩgũnda-inĩ ngaamaneana kŭrĩ nyamũ cia gĩthaka imatambuura, nao arĩa marĩ ciĩhitho-inĩ nũmu na ngurunga-inĩ makoora gwo nĩ mũthiro. ²⁸ Nĩngatũma bŭrŭri ũcio wanangĩke ũkire ihooru, naguo hinya ũrĩa wĩtĩagĩra nĩũgaathira, na irĩma icio cia Isiraeli nĩgagikio ihooru, kwage mŭndũ ũngĩtuĩkanĩria kuo. ²⁹ Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngaananga bŭrŭri ũcio ũkire ihooru, nĩ ũndũ wa maũndũ marĩa mothe marĩ magigi maneeke.’

³⁰ “No wee mŭrũ wa mŭndũ-rĩ, andũ anyu maraaranĩria ũhoru waku marĩ thingo-inĩ, na mĩrango-inĩ ya nyũmba, makeerana atĩrĩ, ‘Ũkaai mũigue ndũmĩrĩri ĩrĩa yŭkĩte kuuma kŭrĩ Jehova.’ ³¹ Andũ akwa mokaga kŭrĩ we, o ta ũrĩa mamenyerete gwĩka, na magaikara thĩ mbere yaku mathikĩrĩrie ciugo ciaku, no rĩrĩ, matiikaga ũrĩa ciugĩte. Merutagĩra na tũnua twao, no ngoro ciao ikorokagĩra uumithio ũtarĩ wa kĩhooto. ³² Ti-itherũ harĩ o-rĩ, wee ũtuĩkĩte o ta mŭndũ ũrĩa ũinaga nyĩmbo cia wendo arĩ na mũgambo mwega, na akahũũra kĩnanda wega, nĩgũkorwo

nĩmaiguaga ciugo ciaku no matiĩkaga ũrĩa ciugĩte.

³³ “Hĩndĩ ĩrĩa maũndũ macio mothe makaahinga, na ti-itherũ nĩmakahinga, hĩndĩ iyo nĩmakamenya atĩ thĩĩnĩ wao nĩ kwarĩ na mũnabii.”

34

Arĩithi na Ng’ondũ

¹ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩĩre, ngĩĩrwo atĩrĩ:
² “Mũrũ wa mũndũ, ratha ũhoru wa gũũkĩrĩra arĩithi a Isiraeli; ratha ũhoru, ũmeere atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Kaĩ arĩithi a Isiraeli, o acio merĩithagia o ene, marĩ na haaro-ĩ! Githĩ arĩithi ti a kũrĩithagia rũũru?’
³ Inyuĩ mũrĩĩaga ng’ondũ iria noru, na mũkehumba nguo cia guoya wacio, na mũgathĩnja iria njega, no mũtirĩithagia rũũru rũu. ⁴ Inyuĩ mũtiĩkĩrĩte iria hinyaru hinya, kana mũkahonia iria ndwaru, o na kana mũkooha iria ndiihie. Mũtihũndũrĩte iria itururĩte, kana mũgacaria iria ciũrĩte. Mũciathĩte na hinya, o na mũtarĩ na tha. ⁵ Nĩ ũndũ ũcio ciahurunjũkire tondũ itiarĩ na mũrĩithi, na rĩrĩa ciahurunjũkire ĩgĩtuĩka irio cia nyamũ ciothe cia gĩthaka.
⁶ Ng’ondũ ciakwa ciorũĩrĩre kũu irĩma-inĩ guothe o na tũrĩma-igũrũ. Ciahurunjirwo thĩ yothe, na gũtirĩ mũndũ worĩĩrĩre kũrĩa irĩ, kana agĩcicaria.

⁷ “Nĩ ũndũ ũcio, inyuĩ arĩithi-rĩ, iguai kiugo kĩa Jehova: ⁸ Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Ti-itherũ o ta ũrĩa nĩ ndũũraga muoyo, tondũ rũũru rwakwa nĩ rwagĩte mũrĩithi, na nĩrũtahĩtwo rũgatuĩka irio cia nyamũ ciothe cia gĩthaka, na ningĩ tondũ arĩithi akwa matiigana gũcacia rũũru rwakwa, no nĩo ene meemenyereire handũ ha kũmenyerera rũũru rwakwa-rĩ, ⁹ nĩ ũndũ ũcio, inyuĩ arĩithi, iguai kiugo kĩa Jehova: ¹⁰ Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩngũũkĩrĩra arĩithi acio, na nĩo ngooria rũũru rwakwa. Nĩngameheria matige kũrĩithia rũũru rũu, nĩguo arĩithi

acio matigacooke kūrĩa ng'ondũ. Nĩngateithũra rūũru rwakwa kuuma tũnua-inĩ twao, nĩguo rūtigatuĩke irio cia kūrĩio nĩo.

¹¹ “Nĩgũkorwo Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Nĩ mwene, nĩ nĩ ngaacaria ng'ondũ ciakwa ndĩcirĩithagie. ¹² O ta ũrĩa mūrĩithi amenyagĩrĩa rūũru rwake rūrĩa rūhurunjũkĩte rĩrĩa arĩ hamwe naruo-rĩ, ũguo nĩguo o na nĩ ngaamenyagĩrĩa ng'ondũ ciakwa. Nĩngaciteithũra ndĩcirute kūrĩa guothe ciahurunjirwo mũthenya ũrĩa kwarĩ matu na nduma. ¹³ Nĩngaciruta ndũrĩrĩ-inĩ, na ndĩcicookanĩrĩrie kuuma mabũrũri-inĩ, na ndĩcirehe bũrũri ũrĩa ũrĩ wacio kĩũmbe. Nĩngacirĩithagia kũu irĩma-inĩ cia bũrũri wa Isiraeli, na tũmĩkuru-inĩ, o na kũu bũrũri-inĩ ũcio kūrĩa gũtũũragwo nĩ andũ. ¹⁴ Nĩngacirĩithagia kūrĩa kũrĩ na ũrĩithio mwega, na irĩma-inĩ cia bũrũri wa Isiraeli nĩkuo gũgaatuĩka bũrũri wacio wa ũrĩithio. Kũu nĩkuo ikaaraha, bũrũri ũrĩ ũrĩithio mwega, na irĩĩage ũrĩithio-inĩ mũnoru, kũu irĩma-inĩ cia bũrũri wa Isiraeli. ¹⁵ Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ, Nĩ mwene nĩ nĩ ngerĩithagĩria ng'ondũ ciakwa, na ndũme ciarahage kũu. ¹⁶ Nĩngacaria iria ciũrĩte, na njookie iria itururĩte. Nĩngooha iria ndĩihie nacio iria hinyaru ndĩcĩkĩre hinya, no iria noru na iria irĩ na hinya-rĩ, nĩkũniina ngaaciniina. Nĩngarĩithagia rūũru rūu na kĩhoo.

¹⁷ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: “Ha ũhoro wanyu inyuĩ rūũru rwakwa-rĩ, nĩngatuithania ciira gatagatĩ ka ng'ondũ ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ, na gatagatĩ ka ndũrũme na thenge. ¹⁸ Anga ti ũndũ mũiganu harĩ inyuĩ kūrĩa kũu ũrĩithio-inĩ ũcio mwega? Nĩngĩ no nginya mũrangĩrĩrie ũrĩithio ũcio ũngĩ wanyu na makinya? Anga ti ũndũ mũiganu harĩ inyuĩ kũnyua maaĩ makembu? No nginya mũcooke munjuge maaĩ macio mangĩ na makinya manyu? ¹⁹ No nginya rūũru rwakwa rūrĩĩage kĩrĩa mũrangĩrĩrie,

na rŭnyuuage kŭrŭa munjugŭte na makinya manyu?”

²⁰ “Nĩ ũndũ ũcio, Mwathani Jehova ekũmeera ũũ: Atĩrĩrĩ, nĩ mwene nĩ nĩ ngaatuithania ciira gatagatĩ ka ng’onde iria noru na iria hĩnju. ²¹ Tondũ mũcithinĩkana-gia na rwere, o na kĩande, nacio ng’onde iria itarĩ na hinya mũgacitiindĩka na hĩa cianyu o nginya mũgaciingata, ²² nĩngahonokia rũũru rwakwa, naruo rũtigaacooka gũtahwo rĩngĩ. Nĩngatuithania ciira gatagatĩ ka ng’onde ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ. ²³ Nĩngaciarahũrĩra mũrĩithi ũmwe, nake nĩ Daudi ndungata yakwa, na nĩwe ũgaacirĩithagia; agaacirĩithagia na atuĩke mũrĩithi wacio. ²⁴ Nĩ Jehova nĩ nĩ ngaatuĩka Ngai wacio, nake Daudi ndungata yakwa nĩngatuĩka mũthamaki gatagatĩ-inĩ ga cio. Nĩ Jehova nĩ nĩ njarĩtie ũhoru ũcio.

²⁵ “Nĩngathondeka kĩrĩkanĩro gĩa thayũ nacio, nacio nyamũ cia gĩthaka ndĩcieherie kũu bũrũri-inĩ ũcio, nĩgeetha itũũre werũ-inĩ na ikomage mĩtitũ-inĩ irĩ na thayũ. ²⁶ Nĩngacirathima na ndaathime kũrĩa gũthiũrũkĩirie kĩrĩma gĩakwa. Nĩngoiragia mbura hĩndĩ ya kĩmera yakinya; nĩgũkaagĩa mbura ya kĩrathimo. ²⁷ Mĩtĩ ya mũgũnda nĩngaciaraga maciaro mayo, nayo mĩgũnda ĩgĩe na magetha mayo; andũ nao nĩmagaikaraga na thayũ thĩinĩ wa bũrũri wao. Nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngoinanga mĩtĩ ya macooki kuuma ngingo-inĩ ciao, na ndĩmateithũre kuuma moko-inĩ ma arĩa maamatuire ngombo. ²⁸ Matigacooka gũtahwo nĩ ndũrĩrĩ, kana kũrĩio nĩ nyamũ cia gĩthaka. Magaatũũraga na thayũ, na gũtirĩ mũndũ ũkaamamakagia. ²⁹ Nĩngamahe bũrũri ũlkaine nĩ ũndũ wa kũgĩa magetha, nao matigacooka kũhũũta marĩ kũu bũrũri-inĩ ũcio kana maconorithio nĩ ndũrĩrĩ icio. ³⁰ Nao nĩmakamenya atĩ nĩ, Jehova Ngai wao, ndĩ hamwe nao, na atĩ nĩo andũ akwa, o andũ a nyũmba ya Israeli, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ³¹ Inyuĩ

ng'ondũ ciakwa, o inyuĩ ng'ondũ cia rūũru rwakwa-rĩ, inyuĩ mũrĩ andũ, na niĩ ndĩ Ngai wanyu, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.'”

35

Ūrathi wa Gũũkĩrĩra Edomu

¹ Ningĩ kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mündũ, erekeria ũthiũ waku Kĩrĩma gĩa Seiru: kĩrathĩre ũhoru wa gũgũkĩrĩra, ³ ũkĩire atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Wee Kĩrĩma gĩa Seiru, nĩngũgũkĩrĩra, na ngũtambũrũkĩrie guoko gwakwa nginya ndũme wanangĩke ũkire ihooru. ⁴ Nĩngatũma matũũra maku manangwo nawe nĩũgaakira ihooru. Hĩndĩ iyo nĩũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Jehova.

⁵ “‘Tondũ wee-rĩ, kuuma o matukũ ma tene nĩtũũrĩtie muku na andũ a Isiraeli na ũkĩmaneana mooragwo na rūhiũ rwa njora, rĩrĩa maarĩ na mūtino, o hĩndĩ ĩrĩa iherithia rĩa rĩehĩrĩire, ⁶ nĩ ũndũ ũcio, Mwathani Jehova oigĩte atĩrĩ, ti-itherũ o ta ũrĩa niĩ ndũũraga muoyo-rĩ, nĩngakũneana ũitwo thakame, nayo nĩgathingatana nawe. Kuona atĩ ndwamenire ũiti wa thakame-rĩ, ũiti wa thakame nĩũgaathingatana nawe. ⁷ Nakĩo Kĩrĩma gĩa Seiru nĩngatũma kĩanangwo gĩkire ihooru, na njũrage arĩa othe mokaga kuo na makoimagara. ⁸ Nĩngaiyũria irĩma ciaku na arĩa moragĩtwo; arĩa moragĩtwo na rūhiũ rwa njora makaagũa tũrĩma-inĩ twaku, na ituamba-inĩ ciaku, o na mĩkuru-inĩ yaku yothe. ⁹ Nĩngatũma ũtũũre ũkirĩte ihooru nginya tene, namo matũũra maku matigatũũrwo. Hĩndĩ iyo nĩũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Jehova.

¹⁰ “‘Tondũ uugĩte atĩrĩ, “Ndũrĩrĩ ici cieri na mabũrũri maya nĩigatuĩka ciitũ, na tũciĩgwatĩre,” o na gwatuĩka atĩ niĩ Jehova ndaari kuo, ¹¹ nĩ ũndũ ũcio, Mwathani Jehova oigĩte atĩrĩ, ti-itherũ o ta ũrĩa niĩ ndũũraga muoyo-rĩ,

nīngagwīka maūndū maringaine na marakara maku na ūiru waku, iria wonanirie ūrī na rūmena harīo, na nīngatūma menyeke gatagatī-inī kao hīndī īrīa ngaamūtūira ciira. ¹² Hīndī īyo nīūkamenya atī nīī Jehova nīnjiguīte maūndū mothe ma kīnyararo marīa warītīe ma gūūkīrīra irīma cia būrūrī wa Isiraeli. Woigire atīrī, “Nīcianangītwo na ikaneanwo kūrī ithuī tūcitambuure.” ¹³ Nīmwerahire na mūkīaria maūndū ma kūnjūkīrīra mūtekwīgīrīrīria na nīī ngīgua maūndū macio. ¹⁴ Mwathani Jehova ekuuga ūū: Rīrīa thī yothe īgaakorwo īgīcanjamūka, nīngatūma ūkire ihooru. ¹⁵ Tondū nīwakenire rīrīa igai rīa andū a nyūmba ya Isiraeli rīanangirwo rīgīkīra ihooru-rī, ūguo noguo ngagwīka o nawe. Wee Kīrīma gīa Seiru, nīūgakirio ihooru, wee mwene o na būrūrī wa Edomu wothe. Hīndī īyo nīmakamenya atī nīī nīī Jehova.’”

36

Ūrathi Ūkonīī Irīma cia Isiraeli

¹ “Atīrīrī, wee mūrū wa mūndū, ratha ūhorō ūkonīī irīma cia Isiraeli, ūciīre atīrī, ‘Inyuī irīma cia Isiraeli, iguai kiugo kīa Jehova. ² Mwathani Jehova ekuuga ūū: Thū nīyaaririe ūhorō waku, īkiuga atīrī, “Aha! Kūndū kūrīa gūtūūgīru gwa tene nīgūtūikīte gwitū gwa kwīgwatīra.”’ ³ Nī ūndū ūcio ratha ūhorō uuge atīrī, ‘Mwathani Jehova ekuuga ūū: Kuona atī nīmakwanangire na magīkūguīma na mīena yothe nīguo wīgwatīrwo nī ndūrīrī icio ingī ūtūike kīndū kīmene na gīa gūcambio nī andū-rī, ⁴ nī ūndū ūcio inyuī irīma cia Isiraeli, iguai kiugo kīa Mwathani Jehova: Mwathani Jehova ekwīra irīma na tūrīma, na mīkuru na ituamba, na kūndū kūrīa kwanangītwo gūgākīra ihooru, na matūūra marīa mathaamītwo, na matūūra marīa matahītwo indo na makanyararwo nī ndūrīrī icio ingī iria imūthiūrūrūkīrie atīrī, ⁵ Mwathani

Jehova ekuuga ũũ: Nĩjarĩtie ũhoro wa gũũkĩrĩra ndũrĩrĩ icio ingĩ ndĩ na kĩyo kĩnene gĩakanĩte ta mwaki, na ngaaria ũhoro wa gũũkĩrĩra bũrũri wa Edomu wothē, nĩgũkorwo nĩmegwatiire bũrũri wakwa ũtuĩke wao, makĩngenagĩrĩra na marĩ na rūmena ngoro-inĩ ciao, nĩguo matunyane ũrĩithio wakuo.’⁶ Nĩ ũndũ ũcio ratha ũhoro ũkonĩ bũrũri wa Isiraeli, na wĩre irĩma na tũrĩma, na mĩkuru na ituamba, atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ngwaria ndĩ na mang’ũrĩ marĩ na ũiru tondũ nĩũnyararĩtwo nĩ ndũrĩrĩ icio.’⁷ Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ndehĩta njoete guoko na igũrũ ndoiga atĩ ndũrĩrĩ icio imũthiũrũrũkĩrie o nacio nĩkanyararwo.

⁸ “‘No rĩrĩ, inyuĩ irĩma cia Isiraeli nĩmũkaruta honge, na mũciarĩre andũ akwa a Isiraeli maciaro,* nĩgũkorwo marĩ hakuhĩ kũinũka. ⁹ Nĩndĩrarũmbũiya ũhoro wanyu na nĩngũmũkinyĩria wega wakwa; nĩmũgacimbwo na mũhaandwo, ¹⁰ na nĩngamũingĩhĩria andũ, o acio a nyũmba ya Isiraeli yothē. Matũũra nĩmagatũũrwo, nakuo kũria kwanange nĩgũgacookererio. ¹¹ Nĩngamũingĩhĩria andũ na mahiũ, nao nĩmagaciarana na maingĩhe. Nĩngatũma mũtũũrwo nĩ andũ ta ũrĩa mwatũũrĩtwo mbere, na ndũme mũgaacĩre gũkĩra mbere. Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova. ¹² Nĩngatũma andũ, o acio andũ akwa a Isiraeli magere igũrũ rĩaku. Nĩmakamwĩg-watĩra, na inyuĩ nĩmũgatuĩka igai rĩao; mũtigacooka kũmatunya ciana ciao rĩngĩ.

¹³ “‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Tondũ andũ maramwĩra atĩrĩ, “Inyuĩ mũniinũkagia andũ, na mũgatunya rũrĩrĩ rwanyu ciana ciaruo,” ¹⁴ nĩ ũndũ ũcio mũtigacooka kũniina andũ, kana gũtũma rũrĩrĩ rwanyu rwage ciana, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

* 36:8 Ūyũ warĩ ũndũ wa kuonania maciaro maingĩ (17:8, 23), o hamwe na ũtugi wa Ngai.

¹⁵ Ndigacooka gūtūma mūigue kinyūrūri kĩa ndūrīrī, o na kana mūcooke kūnyararwo nī kīrīndī, kana ndūme rūrīrī rwanyu rūgwe, ūguo nīguo Mwathani Jehova ekuuga.’”

¹⁶ Ningī kiugo kĩa Jehova nīkīanginyīrīre, ngīrwo atīrī:

¹⁷ “Mūrū wa mūdū, hīndī īrīa andū a Isiraeli maatūūraga būrūri wao kīūmbe-rī, nīmaūthaahirie na mītugo yao na ciiko ciao. Mītugo yao yatariī ta thaahu wa mūdū-wa-nja wa o mweri maitho-inī makwa. ¹⁸ Nī ūndū ūcio nīndamaitīrīrie mang’ūrī makwa, tondū nīmaitithītie thakame kūu būrūri ūcio na tondū nīmaūthaahītie na mīhianano yao. ¹⁹ Nīndamahurunjire ndūrīrī-inī, na makīharaganīrio mabūrūri-inī; ndaamatuīrīrie ciira kūringana na mītugo yao na ciiko ciao. ²⁰ Na kūrīa guothe maathiire ndūrīrī-inī nīmathaahirie rīitwa rīakwa itheru, nīgūkorwo kweragwo atīrī igūrū rīao, ‘Aya nī andū a Jehova, no no nginya maangēherire būrūri wake.’ ²¹ Nīndarūmbūyagia ūhoru wa rīitwa rīakwa itheru, rīrīa rīathaahirio nī nyūmba ya Isiraeli ndūrīrī-inī kūrīa maathiite.

²² “Nī ūndū ūcio īra andū a nyūmba ya Isiraeli atīrī, ‘Mwathani Jehova ekuuga ūū: Ndigwīka maūdū macio nī ūndū wanyu, inyuī andū a nyūmba ya Isiraeli, no ngūmeeka nī ūndū wa rīitwa rīakwa itheru, rīrīa mūthaahītie ndūrīrī-inī kūrīa mūthiite. ²³ Nīngonania ūtheru wa rīitwa rīakwa inene, rīrīa rīthaahītio ndūrīrī-inī icio, rīitwa rīu inyuī mūthaahītie gatagatī-inī ga cio. Hīndī īyo ndūrīrī icio nīikamenya atī nī nī nī Jehova, hīndī īrīa ngeyonania atī ndī mūtheru maitho-inī mao kūhītūkīra harī inyuī, ūguo nīguo Mwathani Jehova ekuuga.

²⁴ “Nīgūkorwo nīngamūruta ndūrīrī-inī icio; nīngamū-cookanīrīria kuuma mabūrūri macio mothe, na ndīmū-cookie būrūri wanyu kīūmbe. ²⁵ Nīngamūminjaminjīria maaī matheru, na inyuī nīmūgathera; nī nī ngaamūtheria

mũthirwo nĩ thaahu wanyu wothe, na ndĩmũtherie kuuma kũrĩ mĩhianano yanyu yothe. ²⁶ Nĩngamũhe ngoro njerũ, na njikĩre roho mwerũ thĩinĩ wanyu; nĩngamwehereria ngoro yanyu ya ihiga, ndĩmũhe ngoro ya nyama. ²⁷ Na nĩngekĩra Roho wakwa thĩinĩ wanyu, na ndũme mũrũmagĩrĩre watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo, na mũmenyagĩrĩre kũrũmia mawatho makwa. ²⁸ Mũgaatũũra thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ndaaheire maithe manyu ma tene; nĩmũgatuĩka andũ akwa, na nĩ ndũike Ngai wanyu. ²⁹ Nĩngamũhonokia kuuma thaahu-inĩ wanyu wothe. Nĩngoiga kũgĩe ngano, na ndũme iĩngĩhe, na ndikamũrehithĩria ng'aragu. ³⁰ Nĩngaingĩhia maciaro ma mĩtĩ na maciaro ma mũgũnda, nĩgeetha mũtikanacooke kũnyararwo mũrĩ thĩinĩ wa ndũrĩrĩ tondũ wa ng'aragu. ³¹ Hĩndĩ iyo nĩmũkaririkana mĩthĩre yanyu mĩũru na ciĩko cia waganu, na nĩmũgethũũra inyuĩ ene nĩ ũndũ wa mehia manyu na mĩtugo yanyu ĩrĩ magigi. ³² Nĩngwenda mũmenye atĩ ndireeka ũndũ ũyũ nĩ ũndũ wanyu, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. Iguai thoni, na mũnyararithio nĩ ũndũ wa mĩtugo yanyu, inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli!

³³ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Mũthenya ũrĩa ngaamũtheria mũthirwo nĩ mehia manyu mothe-rĩ, nĩngatũma matũũra manyu macooke gũtũũrwo, na kũrĩa kwanangĩku nĩgũgacookererio. ³⁴ Bũrũri ũrĩa ũkirĩte ihooru nĩũkarĩmwo handũ ha gũikaraga ũkirĩte ihooru maitho-inĩ ma arĩa othe mahĩtũkagĩra kuo. ³⁵ Nao nĩmakoiga atĩrĩ, “Bũrũri ũyũ watũũrĩte ũrĩ mũteanĩrie rĩu ũtuĩkĩte o ta mũgũnda wa Edeni; matũũra manene marĩa maanangĩtwo, na magakirio ihooru, na makaniinwo-rĩ, rĩu nĩmairigĩre na magatũũrwo.” ³⁶ Hĩndĩ iyo ndũrĩrĩ iria imũthiũrũrũkĩirie, iria igaatigara, nĩikamenya atĩ nĩ Jehova nĩ nĩ njookereirie kũrĩa kwanangĩtwo, na nga-

haanda rĩngĩ kũrĩa gwakirĩtio ihooru. Nĩ Jehova nĩ nĩ njarĩtie, na nĩ nĩ ngeeka ũguo.’

³⁷ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: O rĩngĩ nĩngetikĩra kũigua ithaithana rĩa andũ a nyũmba ya Isiraeli na ndĩmekĩre ũũ: Nĩngatũma andũ ao maingĩhe o ta rũũru rwa ng’ondũ, ³⁸ maingĩhe o ta ndũũru cia kũrutwo magongona kũu Jerusalemu hĩndĩ ya ciathĩ iria nyamũre. Ũguo nĩguo matũũra macio manene manangĩtwo makaiyũrio ndũũru cia andũ. Hĩndĩ iyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.”

37

Gĩtuamba kĩa Mahĩndĩ Momũ

¹ Na rĩrĩ, guoko kwa Jehova nĩ kwagĩire igũrũ rĩakwa, ngĩoywo nĩ Roho wa Jehova akĩndwara handũ gĩtuamba-inĩ gatagatĩ; nakĩo kĩaĩyũrite mahĩndĩ. ² Nake akĩndongoria akĩnjeeria kũu maarĩ, na ngĩona mahĩndĩ maingĩ mũno maaraganĩte kũu gĩtuamba-inĩ kũu, na mahĩndĩ macio maarĩ momũ mũno. ³ Nake akĩnjũũria atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, mahĩndĩ maya-rĩ, no macooke muoyo?”

Na nĩ ngĩmũcookeria atĩrĩ, “Mwathani Jehova, wee nowe wiki ũũ.”

⁴ Ningĩ agĩcooka akĩnjĩra atĩrĩ, “Rathĩra mahĩndĩ maya ũhoro, ũmeere atĩrĩ, ‘Mahĩndĩ maya momũ, iguai kiugo kĩa Jehova! ⁵ Mwathani Jehova ekwĩra mahĩndĩ maya ũũ: Nĩngũtũma mũgĩe na mĩhũmũ, na inyuĩ nĩmũgũcooka muoyo. ⁶ Nĩngũmwĩkĩra mĩkiha, na ndũme mũgĩe na nyama na ndĩmũhumbĩre na gĩkonde; nĩngũmwĩkĩra mĩhũmũ, na nĩmũgũcooka muoyo. Hĩndĩ iyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.’”

⁷ Nĩ ũndũ ũcio ngĩratha ũhoro o ta ũrĩa ndaathĩtwo. Na rĩrĩa ndaarathaga, hakĩgĩa na inegene, mũgambo wa gũkaragacana, namo mahĩndĩ macio magĩcookanĩrĩra,

o ihĩndĩ rĩgĩcookerera ihĩndĩ rĩrĩa rĩagĩrĩire. ⁸ Na nĩ ngĩcũthĩrĩria, ngĩona maagĩa mĩkiha na nyama, nakĩo gĩkonde gĩkĩmahumbĩra, no matiarĩ na mĩhũmũ.

⁹ Ningĩ akĩnjĩra atĩrĩ, “Rathĩra mĩhũmũ ũhoru; mũrũ wa mũndũ, mĩrathĩre ũhoru ũmĩire atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ũkai inyuĩ mĩhũmũ ya muoyo muumĩte mĩena ĩna ĩrĩa yumaga rũhuho, na mwĩkĩre mĩhũmũ thĩĩnĩ wa aya moragĩtwo, nĩguo macooke muoyo.’” ¹⁰ Nĩ ũndũ ũcio ngĩratha ũhoru o ta ũrĩa aanjathĩte, nayo mĩhũmũ ĩkĩmatoonya; nao makĩgĩa muoyo, makĩrũgamia na magũrũ mao, nao magĩkorwo marĩ mbũtũ nene ya ita.

¹¹ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, mahĩndĩ maya nĩmo andũ a nyũmba yotha ya Isiraeli. Moigaga atĩrĩ, ‘Mahĩndĩ maitũ nĩmomũ, naguo mwĩhoko witũ nĩmũthiru; na ithuĩ nĩtũeheretio.’” ¹² Nĩ ũndũ ũcio, marathĩre ũhoru, ũmeere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Inyuĩ andũ akwa, nĩngũhingũra mbĩrĩra cianyu ndĩmwambatie muume kũu; nĩngũmũcookia bũrũri ũcio wa Isiraeli. ¹³ Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova, rĩrĩa ngaahingũra mbĩrĩra cianyu ndĩmwambatie muume kuo, inyuĩ andũ aya akwa. ¹⁴ Nĩngamwĩkĩra Roho wakwa, na inyuĩ nĩmũgatũũra muoyo, na nĩngamũtwara bũrũri ũrĩa ũrĩ wanyu kĩũmbe mũgatũũre kuo. Hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ nĩ Jehova nĩ nĩ njarĩtie, na nĩ nĩ njĩkĩte ũguo, ũguo nĩguo Jehova ekuuga.’”

Rũrĩrĩ Rũmwe Rungu rwa Mũthamaki Ũmwe

¹⁵ Kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩire, ngĩrwo atĩrĩ: ¹⁶ “Mũrũ wa mũndũ, oya gathanju ka mũtĩ wandĩke igũrũ rĩako atĩrĩ, ‘Gaka nĩ ka Juda na andũ a Isiraeli arĩa makuruhanĩte nake.’ Ningĩ woe gathanju kangĩ ka mũtĩ wandĩke igũrũ rĩako atĩrĩ, ‘Gathanju ka Efiraimu, karĩa ka Jusufu na andũ othe a nyũmba ya Isiraeli arĩa

makuruhanite nake.’ ¹⁷ Tūnyitithanie tūtuīke rūthanju rūmwe nĩguo tūtuīke rūthanju rūmwe guoko-inĩ gwaku.

¹⁸ “Rĩrĩa andũ anyu magaakũũria atĩrĩ, ‘Kaĩ ũtangĩtwĩra gĩtũmi kĩa maũndũ maya ũreka?’ ¹⁹ ũkaamacookeria, ũmeere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩnguoya gathanju kau ka Jusufu na mĩhĩrĩga ya Isiraeli iyo ikuruhanite nake, o kau karĩ guoko-inĩ kwa Efiraimu, ndĩkoohanie hamwe na gathanju ka Juda, tūtuīke rūthanju rūmwe, natuo tūtuīke rūthanju rūmwe guoko-inĩ gwakwa.’ ²⁰ Nyiita tūthanju tūu wandikĩte maitho-inĩ mao, ²¹ ũmeere atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩngaruta andũ a Isiraeli kuuma ndũrĩrĩ-inĩ kũrĩa maathiĩte. Nĩngamacookanĩrĩria ndĩmarute kũria guothe marĩ, na ndĩmacookie bũrũri wao kĩũmbe. ²² Nĩngamatua rũrĩrĩ rūmwe marĩ kũu bũrũri ũcio, o kũu irĩma-igũrũ cia Isiraeli. Gũkaagĩa mũthamaki ũmwe igũrũ rĩao othe, na matigacooka rĩngĩ gũtuĩka ndũrĩrĩ igĩrĩ, kana magayũkanio matuĩke mothamaki meerĩ. ²³ Matigethaahia rĩngĩ na mĩhianano yao, kana mĩhiano mĩũru, kana waganu wao o wotho, nĩgũkorwo nĩngamahonokia matige gũcoka na thuutha nĩ ũndũ wa mehia mao, na nĩngamatheria. Magaatuĩka andũ akwa, na nĩ nduĩke Ngai wao.

²⁴ “‘Daudi ndungata yakwa nĩwe ũgaatuĩka mũthamaki wao, nao othe magĩe na mũrĩĩthi ũmwe. Nĩmakarũmĩrĩra mawatho makwa na mamenyerere watho wakwa wa kũrũmĩrĩrwo. ²⁵ Magaatũũra bũrũri ũcio ndaaheire ndungata yakwa Jakubu, bũrũri ũrĩa maithe manyu maatũũraga. O ene, hamwe na ciana ciao, o na ciana cia ciana ciao, magaatũũra kuo nginya tene, nake Daudi ndungata yakwa atuĩke mũnene wao nginya tene. ²⁶ Nĩngarĩkanĩra kĩrĩkanĩro gĩa thayũ nao; nakĩo gĩgaatuĩka kĩrĩkanĩro gĩa gũtũũra nginya tene.

Nĩngamahaanda na ndũme maingĩthe, na nĩngahaanda handũ-hakwa-harĩa-haamũre gatagatĩ-inĩ kao nginya tene. ²⁷ Ningĩ gĩikaro gĩakwa gĩgaatũũra hamwe nao; nĩngatuĩka Ngai wao, nao matuĩke andũ akwa. ²⁸ Hĩndĩ ĩyo ndũrĩrĩ nĩikamenya atĩ niĩ Jehova nĩ niĩ nduuaga andũ a Isiraeli atheru, hĩndĩ ĩrĩa handũ-hakwa-harĩa-haamũre hagaatũũra hamwe nao nginya tene.’”

38

Ũrathi wa Gũũkĩrĩa Gogu

¹ Na rĩrĩ, kiugo kĩa Jehova nĩkĩanginyĩrĩre, ngĩrwo atĩrĩ: ² “Mũrũ wa mũndũ, erekeria ũthiũ waku harĩ Gogu wa kũu bũrũri wa Magogu, ũcio mũnene wa anene a Mesheki na Tubali; mũrathĩre ũhoru wa kũmũũkĩrĩa, ³ ũmwĩre atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nĩngũgũũkĩrĩa, wee Gogu, mũnene wa anene a Mesheki na Tubali. ⁴ Nĩngakũhũgũra, ngwĩkĩre ndwano thĩa-inĩ ciaku, na ngũrute na nja hamwe na mbũtũ ciaku ciothe cia ita: nĩcio mbarathi ciaku, na andũ aku arĩa mathiiaga mahaicĩte mbarathi meeohete indo cia mbaara, na kĩrĩndĩ kĩnene kĩrĩ na ngo iria nene na iria nini, othe makĩhiũragia hiũ ciao cia njora. ⁵ Nao andũ a Perisia, na Kushi, na Putu magaakorwo hamwe nao, othe manyiitĩte ngo na magekĩra ngũbia cia kĩgera, ⁶ o na Gomeri na thigari ciakuo ciothe, o na andũ a Bethi Togarima moimĩte kũraya mwena wa gathigathini marĩ na mbũtũ cia ita ciakuo ciothe, o ndũrĩrĩ icio nyingĩ irĩ hamwe nawe.

⁷ “‘Wĩthagathage; wĩhaarĩrie, wee mwene hamwe na kĩrĩndĩ kĩrĩa gĩothe gĩgũthiũrũrũkĩrie, nawe ũgĩathe. ⁸ Thuutha wa matukũ maingĩ, nĩmũgetwo mũthiĩ ita-inĩ. Mĩaka-inĩ ya thuutha nĩmũgatharĩkĩra bũrũri ũgaakorwo ũhonoketio kuuma mbaara-inĩ, ũrĩa andũ aguo

maacookanĩrĩrio kuuma ndũrĩrĩ-inĩ nyingĩ magĩtwarwo irĩma-inĩ icio cia bũrũri wa Isiraeli, kũria gũtũũrĩte gũkirĩte ihooru. Acio marutĩtwo ndũrĩrĩ-inĩ icio, na rĩu acio othe maikaraga na thayũ. ⁹ Wee hamwe na mbũtũ ciaku ciothe cia ita na ndũrĩrĩ icio nyingĩ mũrĩ nacio nĩmũkambata, mũmaguthũkĩre ta kĩhuhũkanio; mũgaatuĩka ta itu rĩhumbĩrĩte bũrũri.

¹⁰ “‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Mũthenya ũcio wee nĩũkagĩa na meciiria, nawe nĩũgathugunda ũndũ mũũru. ¹¹ Nawe nĩũkoiga atĩrĩ, “Nĩngũtharĩkĩra bũrũri ũrĩa wa matũũra matarĩ mairigĩre; nĩngũhithũkĩra andũ marĩ na thayũ na matarekũũa ũndũ, arĩa othe maikaraga matũũra matarĩ mairigĩre, na matarĩ ihingo na mĩgũiko. ¹² Nĩngũtaha, na ndunyane, o na njũkĩrĩre matũũra marĩa maanangĩtwo na magacooka gũtũũrwo, na njũkĩrĩre andũ arĩa marĩ kuo arĩa monganĩtio kuuma ndũrĩrĩ-inĩ, andũ marĩ na ũtonga wa mahiũ, na wa indo, nao matũũrĩte gatagatĩ ka bũrũri ũcio.” ¹³ Andũ a Sheba, na a Dedani, na onjorithia a Tarishishi na matũũra mothe makuo magakũũria atĩrĩ, “Ũũkĩte gũtaha indo? Ũnganĩtie kĩrĩndĩ gĩaku mũũke mĩtunyane indo, na mũkuue betha na thahabu, na mũkuue mahiũ na indo, o na mũtahe indo nyingĩ mũno?””

¹⁴ “Nĩ ũndũ ũcio, mũrũ wa mũndũ, ratha ũhoro wĩre Gogu atĩrĩ: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Ihinda rĩu, rĩrĩa andũ akwa Isiraeli magaakorwo maikarĩte marĩ na thayũ-rĩ, githĩ o nawe ndũkarĩmenya? ¹⁵ Nĩũkoima gwaku kũndũ kũraya, o kũu mwena wa gathigathini, wee mũrĩ hamwe na ndũrĩrĩ nyingĩ, othe mahaicĩte mbarathi, marĩ kĩrĩndĩ kĩingĩ, mbũtũ ya ita ĩrĩ hinya. ¹⁶ Nĩũgathiĩ na mbere na gũũkĩrĩra andũ akwa a Isiraeli ũtariĩ ta itu rĩhumbĩrĩte bũrũri. Matukũ-inĩ marĩa magooka, wee Gogu-rĩ, nĩngagũtwara ũgookĩrĩre bũrũri wakwa, nĩguo

ndūrīrī ikaamenya rīrīa ngeyonania kūhītūkīra harīwe atī ndī mūtheru maitho-inī mao.

¹⁷ “‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Githī wee tiwe ndaaririe ũhoru waku matukū-inī ma mbere, ngīaria na anabii a Isiraeli, o acio ndungata ciakwa? Ihinda-inī rīu nīmarathire ũhoru mīaka mīingī, makiuga atī nīngagūtware ũkamookīrīre. ¹⁸ Ũũ nīguo gūkaahaana ihinda-inī rīu: Rīrīa Gogu agaatharīkīra būrūrī wa Isiraeli, marakara makwa mahiū nīmakarahūrwo, ũguo nīguo Mwathani Jehova ekuuga. ¹⁹ Nguuga ndī na kīyo kīnene na mang’ūrī mahiū ta mwaki atī ihinda rīu nīgūkagīa gīthingithia kīnene kūu būrūrī-inī wa Isiraeli. ²⁰ Thamaki cia iria-inī, na nyoni cia rīera-inī, na nyamū cia gīthaka, na kanyamū o gothe karīa gathiiagīra thī, o na andū othe arīa marī gūkū thī nīmakainaina maanyona. Irīma nīikang’aūranio, na hurūrūka nīikaragana, o na rūthingo o ruothe nīrūkamomoka. ²¹ Nīngarehithia rūhiū rwa njora rūūkīrīre Gogu kūu irīma-inī ciakwa ciothe, ũguo nīguo Mwathani Jehova ekuuga. Naruo rūhiū rwa njora rwa o mūdū nīrūgookīrīra mūrū wa ithe. ²² Nīngatūira Gogu ciira, ndīmūrehere mūthiro na ũiti wa thakame; nīngoiria mbura nene mūno, ndīmuurīrie we mwene na thigari ciake, o na ndūrīrī icio nyingī irī hamwe nake, ndīmoirīrie mbura ya mbembe na ũbiriti. ²³ Ũguo nīguo ngoonania ũnene o na ũtheru wakwa, na ndūme menyeke maitho-inī ma ndūrīrī nyingī. Hīndī īyo nīmakamenya atī nīī nī nīī Jehova.’

39

¹ “Mūrū wa mūdū, ratha ũhoru wa gūūkīrīra Gogu, ũmwīre atīrī: ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Nīngūgūūkīrīra, wee Gogu, o wee mūnene wa anene a Mesheki na Tubali. ² Nīngakūhūgūrania na

ngũguucūrūrie. Nĩngakūruta kũndũ kũraya mweni wa gathigathini, ngũtware ũgookĩrĩre irĩma cia bũrũri wa Isiraeli. ³ Nĩngĩ nĩngagũtha ũta waku uume guoko-inĩ gwaku kwa ũmotho, na ndũme mĩguĩ yaku ĩgwe yume guoko-inĩ gwaku kwa ũrĩo. ⁴ Kũu irĩma-igũrũ cia bũrũri wa Isiraeli nĩkuo ũkaagũa, wee, na mbũtũ ciaku ciothe cia ita, na ndũrĩrĩ iria igaakorwo hamwe nawe. Nĩngakũneana kũrĩ nyoni cia mĩthemba yothe iria irĩaga nyama, na kũrĩ nyamũ cia gĩthaka, ũrĩio nĩcio. ⁵ Nĩũkagũa werũ-inĩ ũtarĩ kĩndũ, nĩgũkorwo nĩ nĩ njarĩtie ũhoro ũcio, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ⁶ Nĩngatwarithĩria Magogu mwaki, o na ndwarithĩrie andũ arĩa matũũraga marĩ na thayũ kũu ndwere-inĩ cia iria, nao nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova.

⁷ “Nĩngatũma rĩitwa rĩakwa itheru rĩmenyeke gatagatĩ-inĩ ka andũ akwa a bũrũri wa Isiraeli. Ndigacooka kũreka rĩitwa rĩu rĩakwa itheru rĩthaahio, nacio ndũrĩrĩ nĩikamenya atĩ nĩ Jehova nĩ nĩ ũrĩa Mũtheru thĩinĩ wa Isiraeli. ⁸ Mũthenya ũcio nĩũrooka! Ti-itherũ nĩũgakinya, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ũcio nĩguo mũthenya ũrĩa njarĩtie ũhoro waguo.

⁹ “Hĩndĩ ĩyo arĩa maikaraga matũũra manene ma bũrũri wa Isiraeli nĩmakoimagara, nao mahũthĩre indo icio ciao cia mbaara taarĩ ngũ, macicine ihĩe, macine ngo iria nini na iria nene, na mota na mĩguĩ, na ndotono o na matimũ. Magaaciũthagĩra taarĩ ngũ ihinda rĩa mĩaka mũgwanja. ¹⁰ Matikabatario nĩkũngania ngũ werũ-inĩ kana maciune mĩtitũ, tondũ nĩmagakagia mwaki kuuma indo-inĩ icio cia mbaara. Nao nĩmagataha arĩa maamatahĩte na matunye arĩa maamatunyeite indo, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

¹¹ “Mũthenya ũcio-rĩ, nĩngahe Gogu handũ ha gũthikanwo kũu bũrũri-inĩ wa Isiraeli, gĩtuamba-inĩ kĩa

agendi arĩa mathiiaga mwena wa irathĩro werekeire Iria rĩa Cumbĩ. Nao agendi magirĩrĩrio gũcooka kūgera njĩra iyo, tondũ Gogu na kĩrĩndĩ gĩaake nĩkuo magaathikwo. Nĩ ũndũ ũcio hageetagwo Gĩtuamba kĩa Hamoni-Gogu.

¹² “‘Andũ a nyũmba ya Isiraeli makaaniina mĩeri mũgwanja* magĩthika andũ acio, nĩguo matherie bũrũri ũcio. ¹³ Magaathikwo nĩ andũ othe a bũrũri ũcio, na mũthenya ũcio ngaagoocithio ũgaatuĩka mũthenya wao wa kũririkanagwo, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

¹⁴ “‘Nao andũ nĩmakaheagwo wĩra wa gũtheragia bũrũri ũcio. Amwe magaathiĩ bũrũri ũcio kũndũ guothe, na mongererwo angĩ a gũthikaga ciimba iria igaakorwo itigaire kũu. Mĩeri iyo mũgwanja yathira-rĩ, nĩguo makaambĩrĩria gũcaria matigari macio. ¹⁵ Nao rĩrĩa magaakorwo magĩtuĩkanĩria bũrũri ũcio, ũmwe wao angĩkoona ihĩndĩ rĩa mũndũ, nĩagekĩra rũũri hakuhĩ narĩo o nginya rĩrĩa athikani makaarĩthika kũu Gĩtuamba-inĩ kĩa Hamoni-Gogu. ¹⁶ (Nĩgĩ kũu nĩgũgakorwo itũũra rĩitagwo Hamona.) Ũguo nĩguo magaatheria bũrũri ũcio.’

¹⁷ “Mũrũ wa mũndũ, Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Īta nyoni cia mĩthemba yothe, na nyamũ ciothe cia gĩthaka, ũciĩre atĩrĩ: ‘Ũnganai mũcookanĩrĩre hamwe kuuma kũndũ guothe, mũũke igongona-inĩ inene rĩrĩa ndĩrahaarĩria nĩ ũndũ wanyu, igongona inene kũu irĩma-igũrũ cia bũrũri wa Isiraeli. Kũu nĩkuo mũkaarĩra nyama na mũnyũire thakame. ¹⁸ Mũkaarĩa nyama cia andũ arĩa marĩ hinya, na mũnyue thakame ya andũ arĩa anene a thĩ taarĩ ndũrũme na tũtũrũme, na mbũri na ndegwa, ciothe irĩ nyamũ iria noru cia kuuma Bashani. ¹⁹ Igongona rĩu ndĩrahaarĩria nĩ ũndũ wanyu, mũkaarĩa maguta nginya mwĩhũũnĩrĩrie, na mũnyue thakame

* 39:12 Ihinda rĩa thikũ, mĩeri, kana mĩaka mũgwanja rĩonanagia ũkinyanĩru na ũrikĩrĩru.

nginya mūrĩĩo. ²⁰ Metha-inĩ yakwa mūkaarĩa mūhũũne nyama cia mbarathi, o na cia arĩa mathiiaga macihaiĩte, na cia andũ marĩ hinya na thigari cia mĩthemba yothē, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

²¹ “Nĩngonania riiri wakwa ndūrĩrĩ-inĩ, nacio ndūrĩrĩ ciothe nĩikoona iherithia rĩrĩa ngaarehe, o na guoko kūrĩa ngaamaigĩrĩa. ²² Kuuma mũthenya ũcio gũthiĩ na mbere, andũ a nyũmba ya Isiraeli nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wao. ²³ Nacio ndūrĩrĩ nĩikamenya atĩ andũ a Isiraeli maatahĩtwo nĩ ũndũ wa wĩhia wao, tondũ nĩmagire kũnjihoka. Nĩ ũndũ ũcio ngĩmahitha ũthiũ wakwa, ngĩmaneana kūrĩ thũ ciao, nao othe makĩũragwo na rūhiũ rwa njora. ²⁴ Kūringana na ũrĩa thaahu wao watariĩ na mahĩtia mao, ũguo noguo ndaamaherithirie na ngĩmahitha ũthiũ wakwa.

²⁵ “Nĩ ũndũ ũcio Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Rĩu nĩngũcookia Jakubu kuuma kūrĩa aatwarĩtwo aatahwo, na njiguĩre andũ othe a Isiraeli tha, o na ndũũgamĩrĩre rĩtwa rĩakwa itheru na kĩyo. ²⁶ Nĩmakariganĩrwo nĩ thoni ciao na kwaga kwĩhokeka kwao guothe kūrĩa maanyonirie rĩrĩa maatũũraga na thayũ bũrũri-inĩ wao gũtarĩ mũndũ ũngĩmamakia. ²⁷ Hĩndĩ ĩrĩa ngaakorwo ndĩmacooketie kuuma ndūrĩrĩ-inĩ, na ngaamongania kuuma mabũrũri-inĩ ma thũ ciao, nĩngeyonania atĩ ndĩ mũtheru kũgerera harĩo maitho-inĩ ma ndūrĩrĩ nyingĩ. ²⁸ Hĩndĩ ĩyo nĩmakamenya atĩ nĩ nĩ nĩ Jehova Ngai wao, tondũ o na gũtuĩka nĩndatũmire matahwo magĩtwarwo thĩĩnĩ wa ndūrĩrĩ, nĩngamacookanĩrĩa bũrũri-inĩ wao kĩũmbe, na hatĩrĩ o na ũmwe ngaatiga na thuutha. ²⁹ Ndigacooka kũmahitha ũthiũ wakwa, nĩgũkorwo nĩngaitĩrĩa andũ a nyũmba ya Isiraeli Roho wakwa, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

40

Kīeya kĩa Hekarũ ĩrĩa Njerũ

¹ Na rĩrĩ, mwaka-inĩ wa mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano wa gũtahwo gwitũ, kĩambĩrĩria-inĩ kĩa mwaka ũcio, mũthenya wa ikũmi wa mweri ũcio, naguo nĩ mwaka wa ikũmi na ĩna kuuma rĩrĩa itũũra inene rĩatunyanirwo, mũthenya o ũcio-rĩ, guoko kwa Jehova kwarĩ igũrũ rĩakwa, nake akĩndwara itũũra-inĩ rĩu inene. ² Ndĩ thĩinĩ wa cioneki cia Ngai nĩandwarire bũrũri wa Isiraeli, akĩnjiga kĩrĩma-igũrũ kĩaaya mũno, na mwena wakĩo wa gũthini kwarĩ na mĩako yoonekaga ĩtariĩ ta itũũra inene. ³ Nake akĩndwara ho, na nĩ ngĩona mũndũ, na mũhianĩre wake watariĩ ta gĩcango; nake aarũngĩ itoonyero-inĩ arĩ na rũrigi rwa gatani, na rũthanju rwa gũthima* guoko-inĩ gwake. ⁴ Nake mũndũ ũcio akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, ta rora na maitho maku, na ũigue na matũ maku, na ũrũmbũye wega maũndũ mothe marĩa ngũkuonia, nĩgũkorwo nĩkĩo gĩtũmĩte wee ũrehwo gũkũ. ĩra andũ a nyũmba ya Isiraeli maũndũ mothe marĩa ũkuona.”

Kĩhingo kĩa Mwena wa Irathĩro gĩa Gũtoonya Nja ya Nyumĩrĩa

⁵ Ningĩ nĩndonire rũthingo rwathiũrũrũkĩirie hekarũ mĩena yothe. Rũthanju rwa gũthima rũrĩa rwarĩ guoko-inĩ kwa mũndũ ũcio rwarĩ na ũraihi wa mĩkono ĩtandatũ. Nake nĩathimire rũthingo; wariĩ waruo warĩ wa mĩkono ĩtandatũ,† na mĩkono ĩtandatũ kũraiha na igũrũ.

⁶ Agĩcooka agĩthiĩ kĩhingo-inĩ kĩrĩa kĩaŋ'etheire mwena wa irathĩro. Akĩambata na ngathĩ ciakĩo, na agĩthima hingĩro ya kĩhingo; yariĩ ya mĩkono ĩtandatũ gũtoonya na thĩinĩ. ⁷ Natuo tũnyũmba twa arangĩri

* 40:3 Rũthanju rũrũ rwa gũthima rwarĩ na ũraihi wa ta mita 3 † 40:5 nĩ ta mita 3

twarĩ twa mĩkono itandatũ kũraiha, na mĩkono itandatũ kwarama, na itĩina rĩa kuuma kanyũmba kamwe nginya karĩa kangĩ rĩarĩ rĩa mĩkono itano. Nayo hingĩro ya kĩhingo kiu kiariganĩtie na gĩthaku kĩrĩa kĩaŋ'etheire hekarũ, nakĩo kiarĩ kĩa mĩkono itandatũ gũtoonya na thĩinĩ.

⁸ Ningĩ agĩthima gĩthaku kĩrĩa kĩaŋ'etheire hekarũ; ⁹ nakĩo kiarĩ kĩa mĩkono inana[‡] gũtoonya na thĩinĩ. Gĩthaku kiu kiarĩ na itugĩ igĩrĩ, O gĩtugĩ kiarĩ na wariĩ wa mĩkono iĩrĩ.[§] Nakĩo gĩthaku kiu kĩaŋ'etheire hekarũ.

¹⁰ Thĩinĩ wa kĩhingo kĩa mwena wa irathĩro haarĩ na tũnyũmba tũtatũ twa arangĩri o mwena; na tuothe tũtatũ twarĩ na ithimo ciiganaine, naguo mwena wa na mbere wa thingo cia tũnyũmba twa arangĩri warĩ wa ithimo ciiganaine. ¹¹ Ningĩ agĩthima wariĩ wa njĩra iyo ya itoonyero rĩu, nayo yarĩ ya mĩkono ikũmi,* na ũraihi wayo warĩ wa mĩkono ikũmi na itatũ.[†] ¹² Mwena wa na mbere wa o kanyũmba ka arangĩri haarĩ na rũthingo rwarĩ rwa mũkono ũmwe[‡] kũraiha na igũrũ, natuo tũnyũmba tũu twa arangĩri twarĩ twa mĩkono itandatũ[§] mĩena yothe ina. ¹³ Ningĩ agĩthima itoonyero rĩu arutĩtie kuuma mũthia wa na thuutha wa rũthingo rwa kanyũmba kamwe ka arangĩri nginya mũthia wa na thuutha wa kanyũmba karĩa kaang'ethanĩire nako; itĩina rĩu rĩarĩ rĩa mĩkono mĩrongo iĩrĩ na itano* kuuma mwanya ũmwe wa karũthingo nginya mwanya ũrĩa waringanĩte naguo. ¹⁴ Ningĩ agĩthima mĩena ya na mbere ya thingo gũthiũrũrũka mĩena yeerĩ ya na thĩinĩ ya itoonyero, na yarĩ ya mĩkono mĩrongo itandatũ.[†] Gĩthimo kiu gĩakinyĩte gĩthaku-inĩ kĩrĩa kĩaŋ'etheire nja

[‡] 40:9 nĩ ta mita 4 [§] 40:9 nĩ ta mita 1 * 40:11 nĩ ta mita 5 [†] 40:11 nĩ ta mita ithathatũ na robo ithatũ (6.75) [‡] 40:12 nĩ ta nuthu mita (0.5)
[§] 40:12 nĩ ta mita 3 * 40:13 nĩ ta mita 13 [†] 40:14 nĩ ta mita 31

īyo. ¹⁵ Itiina rīa kuuma itoonyero rīa kīhingo nginya mūthia ūrīa ūngī wa gīthaku kīarīo warī wa mīkono mīrongo itano.† ¹⁶ Tūnyūmba tūu twa arangīri hamwe na thingo icio ciarī thīinī wa itoonyero rīu nī gwatūrīkītio mīanya mīceke karūthingo-inī ka igūrū mīena yothe, o ūndū ūmwe na gīthaku; tūmīanya tūu tuothe twerekeire na thīinī. Ūthiū wa thingo icio nīwagemetio na mīkindū.

Nja ya Nyumīrīra

¹⁷ Ningī akīndwara nja īrīa ya nyumīrīra. Ngīona hau nī haarī na tūnyūmba, na nī haarītuo mahiga makarigiciīria nja īyo yothe; nī haarī na tūnyūmba mīrongo itatū twakītuo tūtwaranīte na hau haarītuo mahiga. ¹⁸ Handū hau haarītuo mahiga haarī mīena-inī ya matoonyero macio, naguo warīi waho na ūraihi nīciaiganaine; hau nīho haarītuo mahiga mwena wa mūhuro. ¹⁹ Ningī agīthima itiina rīa kuuma mwena wa na thīinī wa kīhingo kīa mūhuro nginya mwena wa na nja wa nja ya na thīinī; yarī mīkono igana§ mwena wa irathīro, o ūndū ūmwe na mwena wa gathigathini.

Kīhingo kīa Mwena wa Gathigathini

²⁰ Ningī agīthima ūraihi na warīi wa kīhingo kīrīa kīerekeire mwena wa gathigathini, gīa gūthiī nja īyo ya nyumīrīra. ²¹ Tūnyūmba twakīo twa arangīri, tūtātū o mwena, na thingo ciakīo, o na gīthaku gīakīo ciarī na ithimo ciaiganaine na cia itoonyero rīu rīa mbere. Kīarī kīa ūraihi wa mīkono mīrongo itano, na warīi wa mīkono mīrongo īrī na itano. ²² Mīanya yakīo, na gīthaku gīakīo na magemio ma mīkindū ciarī na ithimo o ta cia kīhingo kīrīa kīerekeire mwena wa irathīro. Ngathī ya makinya mūgwanja yaambatīte nginya ho, nakīo gīthaku gīakīo

† 40:15 nī ta mita 26 § 40:19 nī ta mita 52

gĩkang'ethanĩra nayo. ²³ Nĩ haarĩ na kĩhingo gĩa gũtoonya nja ya na thĩĩnĩ, kũng'ethanĩra na kĩhingo gĩa gathigathini o ta ũrĩa kwarĩ na kĩhingo mwena wa irathĩro. Nake agĩthima itĩĩna rĩa kuuma kĩhingo kĩmwe nginya kĩrĩa kĩang'ethanĩire nakĩo; narĩo itĩĩna rĩu rĩarĩ rĩa mĩkono igana.

Kĩhingo kĩa Mwena wa Gũthini

²⁴ Ningĩ akĩndongoria na mwena wa gũthini, na nĩ ngĩona kĩhingo kĩerekeire mwena wa gũthini. Nake agĩthima itingĩ ciakĩo na gĩthaku gĩakĩo, nacio nĩci-aiganainie ithimo na icio ingĩ. ²⁵ Itoonyero rĩu na gĩthaku kĩarĩo ciarĩ na tũmĩanya tũceke mĩena yothe, twatarĩĩ ta mĩanya ya ihingo icio ingĩ. Itoonyero rĩu rĩarĩ rĩa mĩkono mĩrongo ĩtano kũraiha, na mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano kwarama. ²⁶ Ningĩ ngathĩ ya makinya mũgwanja nĩyaambatĩte ĩgakinya kĩhingo-inĩ kũu, nakĩo gĩthaku gĩakĩo kĩang'ethanĩire na nja ya hekarũ; thingo ciakĩo ĩria ciarĩ o mwena wa njĩra ĩyo nĩciagemetio na mĩkĩndũ. ²⁷ Hau nja ya na thĩĩnĩ o na ho nĩ haarĩ kĩhingo kĩerekeire mwena wa gũthini, nake agĩthima kuuma kĩhingo-inĩ kũu nginya kĩhingo-inĩ kĩa nyumĩrĩra kĩa mwena wa gũthini; itĩĩna rĩu rĩarĩ rĩa mĩkono igana.

Ihingo cia Gũtoonya Nja ya na Thĩĩnĩ

²⁸ Ningĩ akĩnginyia nja ya na thĩĩnĩ tũtoonyeire kĩhingo kĩa mwena wa gũthini, nake agĩthima kĩhingo kĩa mwena ũcio; nakĩo nĩkĩaiganainie ithimo na ihingo icio ingĩ. ²⁹ Tũnyũmba twakĩo twa arangĩri, na thingo ciakĩo, na gĩthaku gĩakĩo nĩciaiganainie ithimo na icio ingĩ. Itoonyero rĩu na gĩthaku kĩarĩo ciarĩ na mĩanya mĩena yothe. Itoonyero rĩu rĩarĩ na ũraiha wa mĩkono mĩrongo ĩtano, na wariĩ wa mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano. ³⁰ Ithaku cia matoonyero marĩa maarĩ hakuhĩ na nja ya na thĩĩnĩ

ciarĩ na ũraihi wa mĩkono mĩrongo ĩĩĩ na ĩtano, na wariĩ wa mĩkono ĩtano. ³¹ Gĩthaku gĩakĩo kĩaŋ'etheire nja ĩyo ya nyumĩrĩra; nacio itingĩ ciakĩo nĩciagemetio na mĩkĩndũ, na ngathĩ ya makinya manana nĩyaambatĩte ĩgakinya ho.

³² Ningĩ akĩnginyia nja ya na thĩĩnĩ mwena wa irathĩro, nake agĩthima itoonyero rĩu; narĩo nĩrĩaiganainie ithimo na matoonyero macio mangĩ. ³³ Tũnyũmba twakĩo twa arangĩri, na thingo ciakĩo, na gĩthaku gĩakĩo nĩci-aiganainie ithimo na icio ingĩ. Itoonyero rĩu na gĩthaku kĩarĩo ciarĩ na mĩanya mĩena yothe. Narĩo itoonyero rĩarĩ rĩa ũraihi wa mĩkono mĩrongo ĩtano, na wariĩ wa mĩkono mĩrongo ĩĩĩ na ĩtano. ³⁴ Gĩthaku gĩakĩo kĩaŋ'etheire nja ĩyo ya nyumĩrĩra; nacio itingĩ ciakĩo nĩciagemetio na mĩkĩndũ mĩena yeerĩ, na ngathĩ ya makinya manana yaambatĩte ĩgakinya ho.

³⁵ Ningĩ agĩcooka akĩnginyia kĩhingo-inĩ kĩa mwena wa gathigathini, nake agĩthima kĩhingo kũ. Nakĩo nĩkĩaiganainie ithimo na ihingo icio ingĩ, ³⁶ o ũndũ ũmwe na tũnyũmba twakĩo twa arangĩri, na thingo ciakĩo, na gĩthaku gĩakĩo, nakĩo kĩarĩ na mĩanya mĩena yothe. Kĩhingo kũ kĩarĩ na ũraihi wa mĩkono mĩrongo ĩtano, na wariĩ wa mĩkono mĩrongo ĩĩĩ na ĩtano. ³⁷ Gĩthaku gĩakĩo kĩaŋ'etheire nja ĩyo ya nyumĩrĩra; nacio itingĩ icio ciakĩo nĩciagemetio na mĩkĩndũ mĩena yeerĩ, na ngathĩ ya makinya manana yaambatĩte ĩgakinya ho.

Tũnyũmba twa kũrĩa Kwahaaragĩrio Magongona

³⁸ Ningĩ hau gĩthaku-inĩ, o itoonyero-inĩ rĩa na thĩĩnĩ, nĩ haarĩ na kanyũmba kaarĩ na mũromo, na hau nĩho maruta ma njino maathambagĩrio. ³⁹ Hau gĩthaku-inĩ gĩa itoonyero nĩ haarĩ metha igĩrĩ o mwena, na igũrũ rĩacio nĩho haathĩnjagĩrwo nyamũ cia magongona ma njino, na magongona ma mehia, o na magongona ma mahĩtia.

⁴⁰ Mwena-inĩ wa rūthingo rwa na nja rwa gĩthaku kũu gĩa itoonyero rĩu, hakuhĩ na ngathĩ ya kwambata itoonyero-inĩ rĩa kĩhingo kĩa mwena wa gathigathini nĩ haarĩ na metha igĩrĩ, na mwena ũcio ũngĩ wa ngathĩ naho nĩ haarĩ na metha ingĩ igĩrĩ. ⁴¹ Nĩ ũndũ ũcio haarĩ na metha inya mwena ũmwe wa itoonyero, na inya mwena ũcio ũngĩ, ciothe ciarĩ metha inyanya, na igūrũ rĩacio nĩho haathĩnjagĩrwo nyamũ cia magongona. ⁴² Ningĩ haarĩ na metha inya cia mahiga maicũhie nĩ ũndũ wa maruta ma njino, o ĩmwe ũraihi wa mũkono ũmwe na nuthu,* na wariĩ wa mũkono ũmwe na nuthu, na mũkono ũmwe kũraiha na igūrũ. Igūrũ rĩacio nĩho haigagĩrĩrwo indo cia wĩra wa gũthĩnja nyamũ cia maruta ma njino, na magongona marĩa mangĩ. ⁴³ Tũhocio twa njibe igĩrĩ, o kamwe karĩ na ũraihi wa wariĩ wa rūhĩ,† twathecereirio rūthingo-inĩ mĩena yothe. Metha icio ciarĩ cia kũigĩrĩrwo nyama cia maruta macio.

Tũnyũmba twa Athĩnjĩri-Ngai

⁴⁴ Hau nja ya kĩhingo gĩa thĩinĩ, kũu nja-inĩ ya na thĩinĩ, nĩ kwarĩ na tũnyũmba twĩrĩ, kamwe mwena wa kĩhingo gĩa gathigathini kerekeire mwena wa gũthini, na kangĩ mwena wa kĩhingo gĩa gũthini kerekeire mwena wa gathigathini. ⁴⁵ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Kanyũmba kau karorete mwena wa gũthini-rĩ, nĩ ka athĩnjĩri-Ngai arĩa maikaragia hekarũ, ⁴⁶ nako kanyũmba kau karorete gathigathini-rĩ, nĩ ka athĩnjĩri-Ngai arĩa maikaragia kĩgongona. Aya nĩo ariũ a Zadoku, na no-o Alawii arĩa mangĩthengerera Jehova nĩguo matungatage marĩ mbere yake.”

⁴⁷ Ningĩ agĩthima nja ĩyo: Mĩena yothe ĩna nĩyaiganaine, yarĩ na mĩkono igana‡ kũraiha, na mĩkono

* 40:42 nĩ ta mita robo ithatũ (0.75) † 40:43 nĩ ta centimita 8 ‡ 40:47 nĩ ta mita 52

igana kwarama. Nakĩo kīgongona kīarĩ hau mbere ya hekarũ.

Hekarũ

⁴⁸ Ningĩ akĩnginyia gĩthaku-inĩ kĩa hekarũ, na agĩthima itingĩ icio cia gĩthaku kũ; o mwena ciarĩ na wariĩ wa mĩkono itano.[§] Wariĩ wa itoonyero rĩu warĩ na mĩkono ikũmi na ĩna,^{*} na thingo ciarĩ na wariĩ wa mĩkono itatũ[†] o mwena. ⁴⁹ Gĩthaku kũ kīarĩ na wariĩ wa mĩkono mĩrongo ĩrĩ,[‡] na mĩkono ikũmi na ĩrĩ[§] kuuma mbere nginya thuutha. Ningĩ hau nĩ haarĩ na ngathĩ cia kwambata ho, na nĩ haarĩ na itugĩ, o kĩmwe mwena ũmwe wa itingĩ icio.

41

¹ Mũndũ ũcio agĩcooka akĩndwara nja ya handũ-harĩa-haamũre ha nyumĩrĩra, agĩthima itingĩ ciahō; wariĩ wa itingĩ icio warĩ mĩkono itandatũ^{*} o mwena. ² Wariĩ wa itoonyero warĩ wa mĩkono ikũmi,[†] nacio thingo iria ciarĩ o mwena wa itoonyero rĩu ciarĩ cia mĩkono itano[‡] kwarama. Nĩacookire agĩthima nja ya handũ-hau-haamũre; handũ hau haarĩ na ũraihi wa mĩkono mĩrongo ĩna,[§] na wariĩ wa mĩkono mĩrongo ĩrĩ.^{*}

³ Ningĩ agĩtoonya na thĩinĩ wa handũ-harĩa-haamũre, agĩthima itingĩ cia itoonyero; o kĩmwe kīarĩ na wariĩ wa mĩkono ĩrĩ.[†] Itoonyero rĩu rĩarĩ na wariĩ wa mĩkono itandatũ, nacio thingo iria ciarĩ o mwena ciarĩ na wariĩ

§ 40:48 nĩ ta mita igĩrĩ na nuthu (2:5) * 40:48 nĩ ta mita mũgwanja na robo (7:25) † 40:48 nĩ ta mita ĩmwe na nuthu (1:5) ‡ 40:49 nĩ ta mita ikũmi na robo (10:25) § 40:49 nĩ ta mita ithathatũ na robo (6:25) * 41:1 nĩ ta mita 3 † 41:2 nĩ ta mita 5 ‡ 41:2 nĩ ta mita igĩrĩ na nuthu (2:5) § 41:2 nĩ ta mita mĩrongo ĩrĩ na nuthu (20:5) * 41:2 nĩ ta mita ikũmi na robo (10:25) † 41:3 nĩ ta mita 1

wa mīkono mūgwanja.† 4 Ningĩ agĩthima ūraihi wa handũ-harĩa-haamũre kũu thĩinĩ; naho haarĩ ha mīkono mĩrongo ĩĩrĩ, naguo wariĩ waho warĩ wa mīkono mĩrongo ĩĩrĩ gũtuĩkania nginya mũthia wa nja ya handũ-harĩa-haamũre. Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Haha niho Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno.”

5 Ningĩ agĩthima rūthingo rwa hekarũ; naruo rwarĩ na ūtungu wa mīkono ĩtandatũ, natuo tũnyũmba tũria twarĩ mĩena-inĩ yothe ya hekarũ, o kamwe kaarĩ na wariĩ wa mīkono ĩna.§ 6 Tũnyũmba tũu twa mĩena-inĩ twakĩtwo ngoroba ithatũ, kamwe gagakwo karĩ igũrũ wa karĩa kangĩ, o ngoroba tũnyũmba mĩrongo ĩtatũ. Nĩ haarĩ na mĩgamba yohanĩtio gũthiūrũrũkĩria rūthingo rwa hekarũ, ya gũtiirĩra tũnyũmba twa mĩena-inĩ; nĩ ūndũ ūcio mĩgamba ĩyo ndiatoonyetio rūthingo-inĩ rūu rwa hekarũ. 7 Tũnyũmba tũu twathiūrũrũkĩrie hekarũ twakĩtwo tũkĩaramaga o ūria ngoroba yathiiaga na igũrũ. Mwako wa gũthiūrũrũkĩria hekarũ ĩyo waakĩtwo wambatĩtio na matĩina, nĩ ūndũ ūcio, tũnyũmba tũu tũkaaraarama o ūria mũndũ aambataga. Nayo ngathĩ yambatĩte kuuma ngoroba ĩria yarĩ thĩ mũno nginya ĩria ĩrĩ igũrũ biũ ĩgereire ngoroba ya gatagatĩ.

8 Nĩndonire atĩ hekarũ nĩ yarĩ na gĩtina kĩambatĩrie mĩena yothe, gĩgatuĩka mũthingi wa tũnyũmba tũu twa mĩena-inĩ. Mũthingi ūcio warĩ na ūraihi wa rūthanju rūu rwa mīkono ĩtandatũ ĩria mĩraihi. 9 Rũthingo rwa na nja rwa tũnyũmba tũu twa mĩena-inĩ rwarĩ rwa ūtungu wa mīkono ĩtano.* Ithenya rĩria rĩatigĩtio gatagatĩ ga tũnyũmba tũu twa mĩena-inĩ ya hekarũ 10 na tũnyũmba twa athĩnjĩri-Ngai rĩarĩ rĩa wariĩ wa mīkono mĩrongo ĩĩrĩ gũthiūrũrũkĩria hekarũ yothe. 11 Nĩ haarĩ na matoonyero

† 41:3 nĩ ta mita ithatũ na nuthu (3.5) § 41:5 nĩ ta mita 2 * 41:9 nĩ ta mita igĩrĩ na robo ithatũ (2.75)

mīena ya tūnyūmba tūu hau haatigītio ithenya, rīmwe rīrī mwena wa gathigathini na rīu rīngī rīrī mwena wa gūthini; nakīo gītina kīu kīambatīrie na igūrū kūnyi-itana na ithenya rīu kīarī na wariī wa mīkono itano gūthiūrūrūkīria.

¹² Nyūmba īrīa yang’etheire nja ya hekarū mwena wa ithūiro yarī ya wariī wa mīkono mīrongo mūgwanja.† Naruo rūthingo rwa nyūmba īyo rwarī na ūtungu wa mīkono itano gūthiūrūrūkīria, na ūraihi waruo warī wa mīkono mīrongo kenda.‡

¹³ Ningī agīthima hekarū īyo; yarī na ūraihi wa mīkono igana,§ nayo nja ya hekarū, na nyūmba hamwe na thingo ciayo o nacio ciarī cia ūraihi wa mīkono igana. ¹⁴ Wariī wa nja īyo ya hekarū wa mwena wa irathīro, o hamwe na mwena wa na mbere wa hekarū, warī wa mīkono igana.

¹⁵ Ningī agīthima ūraihi wa nyūmba īyo yang’etheire nja ya mwena wa na thuutha wa hekarū, o hamwe na ithaku ciayo cia o mwena; nague warī wa mīkono igana.

Mwena wa nja ya handū-harīa-haamūre, na mwena wa na thīinī wa handū-harīa-haamūre, na gīthaku kīrīa kīang’etheire nja īyo, ¹⁶ o ūndū ūmwe na hingīro icio, na tūtirica tūu tūceke, hamwe na ithaku icio ciathiūrūrūkīrie ngoroba icio ithatū: kīrīa gīothe kīarī mbere ya hingīro, o na nginya hingīro īyo nīciahum-bīrītwo na mbaū. Nyūmba nīyahumbīrītwo na mbaū thī, na thingo ikahumbīrwo nginya tūtirica-inī, o na tūtirica twarī na mbaū. ¹⁷ Ningī hau igūrū rīa mwena wa nja ya itoonyero rīa gūtoonya thīinī wa handū-harīa-haamūre, na igūrū rīa thingo matīina maiganaine kūrigi-icīria mwena wa thīinī na wa nja ya handū-harīa-haamūre

† 41:12 nī ta mita mīrongo itatū na ithathatū na robo (36.25) ‡ 41:12 nī ta mita mīrongo īna na ithathatū na nuthu (46.5) § 41:13 nī ta mita 52

¹⁸ nĩ gwakururĩtwo makerubi na mĩkĩndũ. Mĩkĩndũ ya-hakanĩtio nĩ makerubi; na o ikerubi rĩarĩ na mothiũ meerĩ: ¹⁹ ũthiũ wa mũndũ warorete mũkĩndũ mwena ũmwe, naguo ũthiũ wa mũrũũthi ũkarora mũkĩndũ mwena ũcio ũngĩ. Namo magakururwo kũrigiicĩria ndwere cia hekarũ ĩyo yothe. ²⁰ Kuuma nyũmba thĩ nginya hau igũrũ rĩa itoonyero, nĩ ha kururĩtwo makerubi na mĩkĩndũ rũthingo-inĩ rwa nja ya handũ-harĩa-haamũre.

²¹ Nja ya handũ-harĩa-haamũre nĩ yarĩ na buremu ya mũrango, nayo buremu ĩrĩa yarĩ hau mbere ya Harĩa-Hatheru-Mũno yatarĩ o tayo. ²² Ningĩ nĩ haarĩ na kīgongona kĩa mbaũ kĩrĩa kĩarĩ kĩa mĩkono ĩtatũ* kũraiha na igũrũ, na mĩkono ĩrĩ† o mwena, mĩena yothe ĩna; koine ciakĩo, na njikarĩro yakĩo, o na mĩena yakĩo ciarĩ cia mbaũ. Nake mũndũ ũcio akĩnjĩra atĩrĩ, “Ĩno nĩyo metha ĩrĩa ĩrĩ hau mbere ya Jehova.” ²³ Handũ-harĩa-haamũre na Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno, o handũ haarĩ na mĩrango ĩrĩ. ²⁴ O mũrango wathondeketwo na mĩrango ĩrĩ ya wa mbaũ, na o mũrango wahingũkaga na gatagatĩ. ²⁵ Nayo mĩrango ya nja ya handũ-harĩa-haamũre nĩyakururĩtwo makerubi na mĩkĩndũ, ta ũrĩa gwakururĩtwo thingo-inĩ, na nĩ haarĩ na membea ma mbaũ hau mbere ya gĩthaku kũ. ²⁶ Thingo-inĩ icio cia mwena wa gĩthaku kũ nĩ haarĩ na tũtirica tũceke twarĩ na mĩkĩndũ ĩkururĩtwo o mwena o mwena. Tũnyũmba twa mĩena-inĩ ya hekarũ o na tuo nĩtwarĩ na membea ma mbaũ.

42

Tũnyũmba twa Athĩnjĩri-Ngai

¹ Ningĩ mũndũ ũcio akĩndongoria, akĩndwara mwena wa gathigathini o nginya nja ĩyo ya nyumĩrĩra, akĩnginyia

* 41:22 nĩ ta mita ĩmwe na nuthu (1:5) † 41:22 nĩ ta mita 1

tūnyūmba-inĩ tūrĩa twang'etheire nja ya hekarũ na tūkang'ethera rūthingo rwa na nja rwa mwena wa gathigathini. ² Nyūmba ĩrĩa mūrango wayo werekeire mwena wa gathigathini yarĩ ya ũraihi wa mĩkono igana* na wariĩ wa mĩkono mĩrongo ĩtano.† ³ Gĩcigo kĩrĩa kiarĩ kĩa mĩkono mĩrongo ĩrĩ‡ kuuma nja ya na thĩinĩ, na gĩcigo kĩrĩa kĩang'etheire harĩa haarĩtwo mahiga nja ya nyumĩrĩra-rĩ, nĩ kwarĩ na ithaku ciakĩtwo ngoroba ithatũ, na o gĩthaku kĩang'etheire kĩrĩa kĩngĩ. ⁴ Hau mbere ya tūnyūmba tūu nĩ haarĩ na gacĩra ga thĩinĩ karĩ na wariĩ wa mĩkono ikūmi,§ na ũraihi wa mĩkono igana. Mĩrango yatuo yekĩrĩtwo mwena wa gathigathini. ⁵ Na rĩrĩ, tūnyūmba tūu twarĩ igūrũ twarĩ tūkundakundeeru, nĩ ũndũ ithaku nĩcioete handũ hanene gūkĩra tūnyūmba tūrĩa twakĩtwo ngoroba ĩyo yarĩ mũhuro na ya gatagatĩ. ⁶ Tūnyūmba twa ngoroba ya gatatũ tūtiekĩrĩtwo itugĩ ta iria ciekĩrĩtwo nja; nĩ ũndũ ũcio tūnyūmba tūu tūgakĩnyiiha thĩ gūkĩra twa ngoroba ĩrĩa yarĩ thĩ, na ya gatagatĩ. ⁷ Nĩ haarĩ na rūthingo rwa mwena wa na nja rwathiĩte rūigananĩirie na tūnyūmba tūu na kũu nja ya nyumĩrĩra; rwatambūrũkĩte mbere ya tūnyūmba tūu mĩkono mĩrongo ĩtano. ⁸ Mũhari wa tūnyūmba twa mwena ũrĩa wariganĩtie na nja ya nyumĩrĩra warĩ wa ũraihi wa mĩkono mĩrongo ĩtano, naguo mũhari ũrĩa wakuhĩrĩrie handũ-harĩa-hatheru warĩ wa ũraihi wa mĩkono igana. ⁹ Tūnyūmba tūrĩa twarĩ mũhuro mwena wa irathĩro nĩ twarĩ na itoonyero mūdũ agĩtoonya kuo oimĩte nja ya nyumĩrĩra.

¹⁰ Ningĩ mwena wa gũthini, gũtwarana na mwena ũrĩa mũraihi wa rūthingo rūu rwa nja ya nyumĩrĩra, kũnyiitana na mwena wa nja ya hekarũ, na kũng'ethera

* 42:2 nĩ ta mita 52 † 42:2 nĩ ta mita 26 ‡ 42:3 nĩ ta mita ikūmi na robo (10:25) § 42:4 nĩ ta mita 5

rũthingo rwa nja, nĩ haarĩ na tũnyũmba ¹¹ twarĩ na gacĩra mbere yatuo. Tũnyũmba tũu twahaanaga o ta tũrĩa twarĩ mwena wa gathigathini; twarĩ na ũraihi na warĩ waiganaine, nacio nyumĩrĩra ciatuo nĩciarĩngaine na ikaiganania ithimo. Namo matoonyero ma mwena wa gathigathini ¹² nĩmahaanaine na matoonyero ma tũnyũmba twa mwena wa gũthini. Ningĩ nĩ haarĩ na itoonyero kĩambĩrĩria-inĩ gĩa gacĩra karĩa gaatarĩte na rũthingo rũu rwerekeire mwena wa irathĩro, na nĩko mũndũ aageraga agĩtoonya tũnyũmba tũu.

¹³ Agĩcooka akĩnjĩra atĩrĩ, “Tũnyũmba tũu tũrĩ mwena wa gathigathini na tũu tũrĩ mwena wa gũthini, tũu tũng’etheire nja ya hekarũ, nĩtuo twa athĩnjĩri-Ngai, na nĩkuo athĩnjĩri-Ngai arĩa megũkuhĩrĩria Jehova makarĩagĩra indo cia maruta marĩa matheru mũno. Kũu nĩkuo makaigaga indo cia maruta iria theru mũno, nacio nĩ maruta ma ngano, o na maruta ma mehia, na maruta ma mahĩtia, nĩgũkorwo handũ hau nĩ hatheru. ¹⁴ Athĩnjĩri-Ngai rĩrĩa maatoonya handũ hau haamũre-rĩ, matingĩcooka kuuma nja ya mwena wa nyumĩrĩra, nginya marute nguo icio cia ũtungata, nĩ ũndũ nĩ nyamũre. No nginya mehumbe nguo ingĩ matanakuhĩrĩria kũrĩa andũ maikaraga.”

¹⁵ Rĩrĩa aarĩkirie gũthima kĩrĩa kĩarĩ mwena wa na thĩinĩ wa hekarũ, akĩnyumia na nja tũgereire kĩhingo kĩa mwena wa irathĩro, agĩthima mũigana wa handũ hau mĩena yothe: ¹⁶ Nĩathimire mwena wa irathĩro na rũthanju rwa gũthima; mũigana waho warĩ mĩkono magana matano.*

¹⁷ Ningĩ agĩthima mwena wa gathigathini; mũigana waho warĩ mĩkono magana matano ũthimĩtwo na rũthanju rũu rwa gũthima. ¹⁸ O na agĩthima mwena wa gũthini; mũigana waho warĩ mĩkono magana matano ũthimĩtwo

* 42:16 nĩ ta mita 260

na rũthanju rũu rwa gũthima. ¹⁹ Ningĩ agĩcooka agĩthima mwena wa ithũĩro; mũigana waho warĩ mĩkono magana matano ũthimĩtwo na rũthanju rũu rwa gũthima. ²⁰ Ũguo nĩguo aathimire handũ hau mĩena ĩyo yothe ĩna. Handũ hau haarigiicĩirio na rũthingo, naruo rwarĩ na ũraihi wa mĩkono magana matano, na warĩ wa mĩkono magana matano, rwa kũhakania handũ harĩa hatheru na harĩa hatarĩ haamũre.

43

Hekarũ Gũcookererwo nĩ Riiri

¹ Ningĩ mũndũ ũcio akĩnginyia kĩhingo-inĩ kĩrĩa kĩaŋ'etheire mwena wa irathĩro, ² na nĩ ngĩona riiri wa Ngai wa Isiraeli ũgĩũka uumĩte mwena wa irathĩro. Mũgambo wake watariĩ ta mũrurumo wa maaĩ maingĩ magĩtherera, naguo bũrũri ũgacangarara nĩ riiri wake. ³ Kĩoneki kũu ndonire gĩatarĩ ta kĩoneki kĩrĩa ndoonete rĩrĩa ookite kwananga itũũra rĩrĩa inene, na ningĩ gĩatarĩ ta cioneki iria ndoonete hau Rũũ-inĩ rwa Kebari; na nĩ ngĩũgũithia, ngĩturumithia ũthiũ thĩ. ⁴ Naguo riiri wa Jehova ũgĩtoonya hekarũ ũgereire kĩhingo kĩrĩa kĩerekeire mwena wa irathĩro. ⁵ Ningĩ Roho akĩnjoya na igũrũ akĩndwara nja ĩyo ya na thĩinĩ, naguo riiri wa Jehova ũkĩiyũra kũu hekarũ.

⁶ Mũndũ ũcio o arũgamĩte hau hakuhĩ na nĩ-rĩ, ngĩigua mũndũ akĩnjarĩria kuuma thĩinĩ wa hekarũ. ⁷ Akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, haha nĩho handũ ha gĩtĩ gĩakwa gĩa ũthamaki, o na nĩho handũ ha gũkinyithia makinya makwa. Haha nĩho ngĩtũũra ndĩ gatagatĩ-inĩ ka andũ a Isiraeli nginya tene. Nyũmba ya Isiraeli ndĩrĩ hĩndĩ ĩngĩ ĩgaacooka gũthaahia rĩtwa rĩakwa itheru, o ene o na kana athamaki ao marĩthaahie na ũndũ wa ũmaraya wao na kũhooya mĩhianano ĩtarĩ muoyo ya athamaki ao kũndũ

kwao kūrĩa gūtũũgĩru. ⁸ Rĩrĩa meekĩrire hingĩro ciao hau hingĩro-inĩ ciakwa, na itugĩ cia mĩrango yao magĩciĩkĩra itugĩ-inĩ cia mĩrango yakwa, na no rūthingo rwarĩ gatagatĩ gakwa na o-rĩ, nĩmathaahirie rĩtwa rĩakwa itheru na mĩtugo ĩyo yao ĩrĩ magigi. Nĩ ũndũ ũcio ngĩmaniina ndĩ na marakara. ⁹ Na rĩrĩ, ta nĩmatigane na ũmaraya wao wa kũhooya mĩhianano ĩtarĩ muoyo ya athamaki ao, na nĩ nĩngũtũũra gatagatĩ-inĩ kao nginya tene.

¹⁰ “Mũrũ wa mũndũ, taarĩria ũhoru wa hekarũ ĩyo kūrĩ andũ a Isiraeli, nĩguo maconoke nĩ ũndũ wa mehia mao. Reke maroranie mũcoro ũcio wayo, ¹¹ na angĩko-rwo nĩmegũconoka nĩ ũndũ wa ũrĩa wothē mekĩte-rĩ, mamenyithie mũhianĩre wa hekarũ ĩyo, ũmamenyithie mũthondekere wayo, na nymĩro ciayo, na matoonyero mayo, ningĩ ũmoonie mũhianĩre wayo wothē, na mĩtugo yayo yothē ya kūrũmĩrĩrwo, na mawatho mothe. Andĩka maũndũ maya mothe makĩonaga, nĩgeetha matĩe mũhianĩre wayo, na mahingie mĩtugo yayo yothē ya kūrũmĩrĩrwo.

¹² “Ūyũ nĩguo watho wa hekarũ: Kūrĩa guothe kũrigi-icĩirie kĩrĩma gĩkĩ igũrũ gũgũikara kūrĩ gũtheru mũno. Ūcio nĩguo watho wa hekarũ.

Kĩgongona

¹³ “Ici nĩcio ithimo cia kĩgongona, ithimĩtwo na mĩkono ĩrĩa mĩraihi, mũkono ũrĩa wa ũraihi wa mũkono ũmwe* na wariĩ wa rūhĩ†: Mũberethi wakĩo ũrĩ na ũriku wa mũkono ũmwe, na wariĩ wa mũkono ũmwe, nague mũgũkũ ũrĩa ũkũrigiicĩirie nĩ wa irata rĩmwe‡ mũthia-inĩ. Kĩu nĩkĩo kĩrũgamo gĩa kĩgongona. ¹⁴ Kuuma mũberethi ũrĩa ũrĩ gĩtina-inĩ nginya mũthia-inĩ wa mũhuro kĩrĩ na

* 43:13 nĩ ta nuthu mita (0.5) † 43:13 nĩ ta centimita 8 ‡ 43:13 nĩ ta centimita 22

mīkono ĩĩĩ[§] kũraiha na igũrũ, na wariĩ wa mīkono ũmwe, na kuuma mũthia-inĩ ũria mũnini nginya mũthia-inĩ ũria mũnenanene, kĩrĩ na mīkono ĩna^{*} kũraiha na igũrũ, na wariĩ wa mīkono ũmwe. ¹⁵ Narĩo riiko rĩa kīgongona-rĩ, nĩ mīkono ĩna kũraiha na igũrũ, nacio hĩa inya irorete na igũrũ ikoimĩrĩra kuuma hau riiko-inĩ. ¹⁶ Narĩo riiko rĩu rĩa kīgongona riiganaine mĩena yothe ĩna, rĩrĩ na ũraihi wa mīkono ikũmi na ĩĩrĩ,[†] na wariĩ wa mīkono ikũmi na ĩĩrĩ. ¹⁷ Mũthia ũria ũrĩ na igũrũ o naguo nĩũiganaine mĩena yothe, na ũrĩ na ũraihi wa mīkono ikũmi na ĩna,[‡] na wariĩ wa mīkono ikũmi na ĩna, naguo mũgũkũ ũria ũũthiũrũrũkĩrie nĩ wa nuthu ya mīkono,[§] ningĩ ũkarigiicĩrio nĩ mũberethi wa mīkono ũmwe. Ngathĩ cia kīgongona kũ ing'etheire mwena wa irathĩro.”

¹⁸ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, Mwathani Jehova ekuuga atĩrĩ: Maya nĩmo magaatuĩka maũndũ ma kũrũmĩrĩwo gũkĩrutwo magongona ma njino, na ma kũminjaminjĩria thakame kīgongona-inĩ rĩrĩa gĩgaakwo: ¹⁹ Nĩũkaneana ndegwa ĩtarĩ ngũrũ ĩtuĩke ya kũrutwo iruta rĩa mehia, ũmĩneane kũrĩ athĩnjĩri-Ngai, arĩa Alawii, a nyũmba ya Zadoku, arĩa manguhagĩrĩria makĩndungatĩra, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ²⁰ Nĩũkooya thakame ĩmwe ya yo ũmĩhake hĩa-inĩ icio inya cia kīgongona, na mĩthia-inĩ ĩyo ĩna ya metha ĩyo ĩrĩ igũrũ, na ũthiũrũrũkĩrie mũgũkũ ũcio, nĩguo ũtherie kīgongona na ũkĩhoroherie. ²¹ Nĩũkooya ndegwa ĩyo ya kũrutwo iruta rĩa mehia, ũmĩcinĩre handũ harĩa hathuurĩtwo hekarũ-inĩ kũu nja ya handũ-harĩa-haamũre.

²² “Mũthenya wa keerĩ nĩũkaruta thenge ĩtarĩ na kaũũgũ, ĩtuĩke ya kũrutwo iruta rĩa mehia, nakĩo kĩ-

§ 43:14 nĩ ta mita ĩmwe * 43:14 nĩ ta mita 2 † 43:16 nĩ ta mita
ithathatũ na robo (6.25) ‡ 43:17 nĩ ta mita mũgwanja na robo (7.25)

§ 43:17 nĩ ta robo ya mita (0.25)

gongona gĩtherio o ta ũrĩa gĩatheretio na ndegwa. ²³ Warĩkia gũgĩtheria, nĩũkaruta ndegwa ĩtarĩ ngũrũ, na ndũrũme kuuma rũũru-inĩ, cieri ĩkorwo itarĩ na kaũũgũ. ²⁴ Nĩũgaciruta igongona hau mbere ya Jehova, nao athĩnjĩri-Ngai nĩmagaciminjaminjĩria cumbĩ, rĩtuĩke igongona rĩa njino rĩrutĩirwo Jehova.

²⁵ “Ihinda rĩa mĩthenya mũgwanja nĩũkarutaga thenge o mũthenya ya kũrutwo iruta rĩa mehia; na ningĩ nĩũkaruta ndegwa ĩtarĩ ngũrũ, na ndũrũme kuuma rũũru-inĩ, cieri ĩkorwo itarĩ na kaũũgũ. ²⁶ Ihinda rĩa mĩthenya ĩyo mũgwanja, nĩmakahoroheria kīgongona na magĩtherie; ũguo nĩguo magaakĩamũra. ²⁷ Mĩthenya ĩyo yarĩkia gũthira, kuuma mũthenya wa ĩnana gũthiĩ na mbere, athĩnjĩri-Ngai nĩo makaahana maruta manyu ma njino, na maruta ma ũiguano, hau igũrũ rĩa kīgongona. Hĩndĩ ĩyo nĩngamwĩtikĩra, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.”

44

Mũnene, na Alawii, na Athĩnjĩri-Ngai

¹ Ningĩ mũndũ ũcio akĩnjookia nginya kĩhingo-inĩ kĩa nyumĩrĩra ya handũ-harĩa-haamũre, kĩrĩa kĩaŋ’etheire mwena wa irathĩro, nakĩo kĩarĩ kĩhinge. ² Nake Jehova akĩnjĩra atĩrĩ, “Kĩhingo gĩkĩ kĩrĩkaraga kĩrĩ kĩhinge. Gĩtikanahingũrwo; gũtirĩ mũndũ ũgaagĩtoonyera. Kĩrĩkaraga kĩhingĩtwo tondũ nĩkĩo Jehova, Ngai wa Isiraeli, aatoonyeire. ³ Mũthamaki we mwene nowe wiki ũngĩkara mwena wa thĩinĩ wa itoonyero rĩu na arĩre irio hau mbere ya Jehova. Arĩitoonyagĩra gĩthaku gĩa itoonyero rĩu, na akiuma na nja akoimĩra njĩra o ro ĩyo.”

⁴ Ningĩ mũndũ ũcio akĩndwara na njĩra ya kĩhingo kĩa mwena wa gathigathini nginya hau mbere ya hekarũ. Ngĩcũthĩrĩria, ngĩona riiri wa Jehova ũiyũrite hekarũ ĩyo ya Jehova, na nĩ ngĩgũithia, ngĩturumithia ũthiũ thĩ.

⁵ Nake Jehova akĩnjĩra atĩrĩ, “Mũrũ wa mündũ, rora wega, na ũthikĩrĩrie wega, na ũrũmbũie maündũ mothe marĩa ngũkwĩra makoniĩ mawatho mothe megĩ hekarũ ya Jehova. Rũmbũiya ũhoro wa itoonyero rĩa hekarũ, na njĩra ciothe cia kuuma handũ-harĩa-haamũre. ⁶ Īra andũ aya aremi a nyũmba ya Isiraeli atĩrĩ, ‘Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Inyuĩ andũ a nyũmba ya Isiraeli, maündũ manyu ma magigi nĩmaiganĩte! ⁷ Hamwe na maündũ marĩa mothe marĩ magigi mwekire, nĩmwatoonyirie andũ a kũngĩ matarĩ aruu ngoro na mwĩrĩ handũ-hakwa-harĩa-haamũre, mũgĩthaahia hekarũ yakwa rĩrĩa mwan-dutĩire irio, na maguta, na thakame, na mũgĩthũkia kĩrĩkanĩro gĩakwa. ⁸ Handũ ha kũruta wĩra wanyu ũrĩa wagĩrĩire ũkoniĩ maündũ makwa marĩa matheru, mwatuiire andũ angĩ arũgamĩrĩri a handũ-hakwa-harĩa-haamũre. ⁹ Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Gũtirĩ mündũ wa kũngĩ ũtarĩ mũruu ngoro na mwĩrĩ ũngĩtoonya handũ-hakwa-harĩa-haamũre, o na angĩkorwo nĩ andũ a kũngĩ arĩa matũũranagia na andũ a Isiraeli.

¹⁰ “‘Alawii arĩa maanjehereire makĩndaihĩrĩria hĩndĩ rĩrĩa andũ a Isiraeli maaturuurire na makĩehera harĩ nĩ makĩrũmĩrĩra mĩhianano yao-rĩ, no nginya magaacook-erewo nĩ mehia mao. ¹¹ Andũ acio no matungatage handũ-hakwa-harĩa-haamũre, na maikaragie ihingo cia hekarũ o na matungatage thĩinĩ wayo; no mathĩnje nyamũ cia maruta ma njino, na marutagĩre andũ magongona mao, na marũgamage mbere ya andũ makamatungatĩra. ¹² No rĩrĩ, tondũ nĩo maamatungatĩire marĩ mbere ya mĩhianano yao, na magĩtũma andũ a nyũmba ya Isiraeli magũe mehia-inĩ-rĩ, nĩ ũndũ ũcio na nĩ nĩndĩhĩtĩte njoete guoko na igũrũ atĩ no nginya magaacookerewo nĩ mehia mao, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ¹³ Andũ acio matigacooka kũnguhĩrĩria mandungatagĩre ta athĩnjĩri-

Ngai, kana makuhĩrĩrie kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩa indo ciakwa iria theru, kana maruta makwa marĩa matheru mũno; no nginya magaacookererwo nĩ gĩconoko kĩa maũndũ marĩa marĩ magigi maneeke. ¹⁴ No nĩngamatua arũgamĩrĩri a maũndũ ma hekarũ, na mawĩra mothe marĩa mabataire kũrutwo kũu thĩinĩ.

¹⁵ “No rĩrĩ, athĩnjĩri-Ngai, acio marĩ Alawii na a rūciaro rwa Zadoku, o acio maarutire mawĩra ma handũ-hakwa-harĩa-haamũre na wĩhokeku rĩrĩa andũ a Isiraeli meeherire makiuma harĩ nĩ, nĩo marĩnguhagĩrĩria makandungatĩra; marĩrũgamaga mbere yakwa makaruta magongona ma maguta na ma thakame, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ¹⁶ Acio oiki nĩo marĩtoonyaga handũ-hakwa-harĩa-haamũre; acio oiki nĩo marĩkuhagĩrĩria metha yakwa makandungatĩra na makaruta wĩra wakwa.

¹⁷ “Hĩndĩ ĩrĩa megũtoonya ihingo-inĩ cia nja ya na thĩinĩ, marĩihumbaga nguo cia gatani; matikanehumbe nguo o na ĩmwe ya guoya wa ng’ondeu hĩndĩ ĩrĩa megũtungata ihingo-inĩ cia nja ĩrĩa ya na thĩinĩ, kana kũu hekarũ thĩinĩ. ¹⁸ Nĩmeyohage iremba cia gatani mĩtwe, na nguo cia gatani cia thĩinĩ njohero-inĩ. Matikanehumbe kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩngĩtũma mathigine. ¹⁹ Hĩndĩ ĩrĩa mekuuma matoonye nja ya nyumĩrĩra kũrĩa andũ marĩ-rĩ, makaruta nguo iria megũtungataga nacio, na magacitiga tũnyũmba-inĩ tũrĩa twamũre, na makehumba nguo ingĩ, nĩgeetha matikae kwamũra andũ acio na ũndũ wa nguo icio ciao.

²⁰ “Matikanenjwo njuĩrĩ ĩthire mĩtwe, kana mareke njuĩrĩ ciao iraihe mũno, no nĩ maigage njuĩrĩ ciao cia mĩtwe irĩ nenge. ²¹ Ningĩ gũtikanagĩ na mũthĩnjĩri-Ngai ũkũnyua ndibei rĩrĩa egũtoonya nja ya na thĩinĩ. ²² Matikanahikie atumia a ndigwa, kana mahikie atumia arĩa matiganĩte na athuuri ao; no rĩrĩ, no mahikie airĩtu

gathirange a rūciaro rwa andũ a Isiraeli, kana atumia a ndigwa a athĩnjĩri-Ngai. ²³ No nginya marutage andũ akwa ũtiganu wa maũndũ marĩa matheru na marĩa ma ndũire, na mamoonagie gũkũũrana maũndũ marĩa marĩ thaahu na marĩa matarĩ thaahu.

²⁴ “Kũngĩgĩa ngarari-rĩ, athĩnjĩri-Ngai no nginya matu-ithanagie ciira,* na maũtue kũringana na matuĩro makwa ma ciira. Nĩmarĩmenyagĩrĩra mawatho makwa na kĩrĩra kĩa watho wakwa wa kũrũmĩrĩro igũrũ rĩa ciathĩ ciakwa ciothe iria njathane, na maikaragie Thabatũ ciakwa irĩ theru.

²⁵ “Mũthĩnjĩri-Ngai ndakanethaahie na ũndũ wa gũkuhĩrĩria kĩimba; no rĩrĩ, ũrĩa ũkuĩte angĩkorwo nĩ ithe kana nyina, kana mũriũ kana mwarĩ, kana mũrũ wa nyina kana mwarĩ wa nyina ũtahikĩte-rĩ, hĩndĩ ĩyo no ethaahie. ²⁶ Aarĩkia gũtherio-rĩ, no nginya eterere mĩthenya mũgwanja. ²⁷ Mũthenya ũrĩa agaacooka gũtoonya nja ĩrĩa ya na thĩinĩ ya handũ-harĩa-haamũre nĩguo agatungate thĩinĩ wa handũ-harĩa-haamũre-rĩ, no nginya erutĩre iruta rĩa mehia, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

²⁸ “Nĩ no nĩ igai rĩa athĩnjĩri-Ngai. Mũtikanamagaĩre igai gũkũ bũrũri wa Isiraeli; Nĩ nĩ ngũtuĩka igai rĩao. ²⁹ Marĩĩrĩĩaga maruta ma ngano, na maruta ma mehia, na maruta ma mahĩtia; nakĩo kĩndũ o gĩothe kĩrĩa kĩrutĩrwo Jehova gũkũ bũrũri wa Isiraeli gĩgaatuĩka kĩa. ³⁰ Maciaro mothe ma mbere marĩa mega, na iheo cianyu ciothe cia mwanya, igaatuĩka cia athĩnjĩri-Ngai. No nginya mũmaheage gĩcunjĩ kĩa mbere kĩa mũtu ũrĩa mũhinyu

* ^{44:24} Athĩnjĩri-Ngai nĩmatungataga ta atĩĩrĩrĩ bũrũri. Ũyũ warĩ wĩra ũmwe wao kuuma matukũ ma tene (1Sam 4:18; 2Maũ 19:8-11).

nĩgeetha kĩrathimo gĩtũũre kwanyu mĩciĩ. ³¹ Athĩnjĩri-Ngai matikanariẽ nyamũ o na ĩrĩkũ ĩngĩkorwo ĩkuĩte, ĩrĩ nyoni, kana matigari ma nyamũ yũragĩtwo nĩ nyamũ ĩngĩ.

45

Kũgaya Bũrũri

¹ “‘Hĩndĩ ĩrĩa mũkaagaya bũrũri ũtuĩke magai-rĩ, nĩmũkarutĩra Jehova gĩcigo kĩa bũrũri ũcio gĩtuĩke rūgongo rwamũre, gĩkorwo na mĩkono 25,000* kũraiha, na mĩkono 20,000† kwarama; gĩcigo kũ gĩothe gĩgaatuĩka gĩtheru. ² Gĩcigo-inĩ kũ, nĩhakagaywo gĩcigo kĩa mĩena ĩna ĩigananĩte, gĩkorwo kĩrĩ na mĩkono 500‡ o mwena, hatuĩke handũ-harĩa-haamũre, hacooke hathiũrũkĩrio nĩ njĩra ya mĩkono mĩrongo ĩtano. § ³ Rũgongo-inĩ rūu rwamũre, nĩmũgathima gĩcunjĩ kĩa ũraihi wa mĩkono 25,000, na wariĩ wa mĩkono 10,000. Gĩcigo-inĩ kũ nĩho hagaakwo handũ-harĩa-haamũre, na nĩho Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno. ⁴ Handũ hau hagaatuĩka haamũre thĩinĩ wa bũrũri nĩ ũndũ wa athĩnjĩri-Ngai, arĩa matungataga handũ-harĩa-haamũre, arĩa marĩkuhagĩrĩria ho nĩguo matungatagĩre Jehova. No ho hagaatuĩka ha nyũmba ciao o na hatuĩke harĩa hatheru ha handũ-harĩa-haamũre. ⁵ Gĩcigo kĩa mũigana wa ũraihi wa mĩkono 25,000, na wariĩ wa 10,000 gĩgaatuĩka kĩa Alawii, arĩa matungataga thĩinĩ wa hekarũ, gĩtuĩke igai rĩao rĩa gwakwo matũũra ma gĩtũũrwo.

⁶ “‘Nĩmũkagaya gĩcigo gĩakwo itũũra inene, gĩcigo kĩa wariĩ wa mĩkono 5,000,* na ũraihi wa mĩkono 25,000, kĩhakane na gĩcigo kĩrĩa kĩaamũre; gĩcigo kũ gĩgaatuĩka kĩa andũ a nyũmba yothe ya Isiraeli.

* 45:1 nĩ ta kilomita 12 † 45:1 nĩ ta kilomita 10 ‡ 45:2 nĩ ta mita 260

§ 45:2 nĩ ta mita 26 * 45:6 nĩ ta kilomita igĩrĩ na nuthu (2:5)

⁷ “Githaka kīrīa gīgaatuika kīa mūnene ūcio gīkaa-hakana mbarī cieri na rūgongo rūrīa rwamūrīrwo Jehova, hamwe na githaka gīa itūūra rīrīa inene. Kuuma mwena wa ithūiro gīgaatambūrūka kīrorete mwena wa ithūiro, na kuuma mwena wa irathīro gītambūrūke kīrorete mwena wa irathīro, naguo ūraihi wakīo ūgaakīgama kuuma mūhaka wa ithūiro nginya wa irathīro, gītwaranīte na mīhaka ya magari ma Benjamini na Juda. ⁸ Githaka kīu nīkīo gīgaatuika igai rīake thīinī wa būrūri wa Isiraeli. Nao anene acio akwa matigacooka kūhinyīrīria andū akwa, no nīmagetīkīria andū a nyūmba ya Isiraeli megwatīre būrūri ūcio kūringana na mīhīrīga yao.

⁹ “Mwathani Jehova ekuuga ūū: Inyuī anene aya a Isiraeli, ūguo mwīkīte nī mūiganu! Eheriai maūndū ma ūhinya na ma kūhinyanīrīria, mwīkage ūndū ūrīa ūrī wa kīhooto na wagīrīre. Tigai gūtunyaga andū akwa indo, ūguo nīguo Mwathani Jehova ekuuga. ¹⁰ No nginya mūhūthagīre ithimo iria iringaine wega, na mūhūthagīre eba īrīa īringaine wega, o na bathi īrīa īringaine wega. ¹¹ Eba na bathi ikorwo irī kīgeri kīmwe kīiganaine, bathi īmwe īiganagīre gīcunjī gīa ikūmi kīa homeri o īmwe, o nayo eba īmwe īiganagīre gīcunjī gīa ikūmi kīa homeri o īmwe; homeri īmwe ituīke nīyo kīgeri kīrīa gītīkīrīku gīa gūcithima cieri. ¹² Cekerī īmwe īrīkoragwo irī ya gera mīrongo īrī. Cekerī mīrongo īrī, kuonganīrīria na cekerī ingī mīrongo īrī na ithano, kuonganīrīria na ingī ikūmi na ithano, nī ūndū ūmwe na mina īmwe.

Maruta na Mīthenya īrīa Mīamūre

¹³ “Gīkī nīkīo kīheo kīa mwanya kīrīa mūrīrutaga: Nakīo nī gīcunjī gīa ithathatū kīa eba īmwe[†] kuuma harī o homeri īmwe[‡] ya ngano, na gīcunjī gīa ithathatū kīa eba

[†] 45:13 nī ta kilo ithatū na nuthu (3.5) [‡] 45:13 nī ta kilo 220

ĩmwe kuuma harĩ o homeri ĩmwe ya cairi. ¹⁴ Gĩcunjĩ kĩa gĩtue kĩa maguta, mathimĩtwo na gĩthimi kĩa bathi, nĩ gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa bathi[§] kuuma harĩ o kori ĩmwe* (nayo kori ĩmwe ĩrĩ na bathi[†] ikũmi kana homeri ĩmwe[‡], nĩgũko-rwo bathi ikũmi nĩcio homeri ĩmwe). ¹⁵ Ningĩ ng'ondũ ĩmwe nĩkarutwo kuuma harĩ o rūũru rwa ng'ondũ magana meerĩ kuuma ũrĩthio-inĩ ũrĩa mwega ũrĩ maaĩ kũu bũrũri wa Isiraeli. Icio nĩcio igaatuĩka cia maruta ma mũtu, na maruta ma njino, o na cia maruta ma ngwatanĩro, nĩguo andũ mahorohagĩrio nacio, ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga. ¹⁶ Andũ othe a bũrũri nĩmakanyiitanĩra ũhoroinĩ ũcio wa kũruta iheo cia mwanya cia kũhũthĩrwo nĩ mũnene thĩinĩ wa bũrũri wa Isiraeli. ¹⁷ Mũnene ũcio nĩwe ũkaarutaga maruta ma njino, na maruta ma mũtu, na maruta ma kũnyuuo ciathĩ-inĩ, na Tũrũgamo twa Mweri, na Thabatũ, o na ciathĩ-inĩ ciothe iria njathane cia andũ a nyũmba ya Isiraeli. Nĩakaruta maruta ma mehia, na maruta ma mũtu, na maruta ma njino, na maruta ma ngwatanĩro ma kũhoroheria andũ a nyũmba ya Isiraeli.

¹⁸ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Mweri wa mbere, o mũthenya wa mbere wa mweri ũcio, nĩmũkaruta gategwa gatarĩ na kaũũgũ nĩguo mũtherie handũ-harĩa-haamũre. ¹⁹ Mũthĩnjĩri-Ngai nĩakooya thakame ĩmwe ya maruta ma mehia amĩhake itingĩ-inĩ cia mĩrango ya hekarũ, na amĩhake koine ciothe inya cia metha ya kĩgongona, o na amĩhake itingĩ-inĩ cia itoonjero rĩa nja ya na thĩinĩ. ²⁰ Ũguo noguo mũgeeka mũthenya wa mũgwanja wa mweri ũcio nĩ ũndũ wa mũndũ o wotho ũngĩhĩa atekwenda kana ehie nĩ ũndũ wa kũrigwo; ũguo nĩguo mũkaahoroheria hekarũ ĩyo.

§ 45:14 nĩ ta lita 2 * 45:14 nĩ ta lita 220 † 45:14 nĩ ta lita 22 ‡ 45:14 nĩ ta lita 220

²¹ “Mweri wa mbere, mūthenya wa ikūmi na ĩna wa mweri o ũcio nĩguo mūrĩgĩaga na gĩathĩ kĩa Bathaka, ihinda rĩa mĩthenya mūgwanja, ihinda rĩrĩa mūrĩrĩaga mĩgate ĩtarĩ mĩkĩre ndawa ya kūimbĩa. ²² Mūthenya ũcio-rĩ, mūnene akaaruta ndegwa irĩ iruta rĩa mehia nĩ ũndũ wake mwene, o na nĩ ũndũ wa andũ othe a būrũri ũcio. ²³ O mūthenya, ihinda rĩa mĩthenya ĩyo mūgwanja ya Gĩathĩ kũ, mūnene ũcio nĩakaruta ndegwa mūgwanja, na ndūrũme mūgwanja ĩtarĩ na kaũũgũ, cia kūrutĩra Jehova maruta ma njino, na arute thenge cia iruta rĩa mehia. ²⁴ Ningĩ arute mũtu wa eba ĩmwe[§] ũtuĩke iruta rĩa mũtu harĩ o ndegwa, na eba ĩmwe harĩ o ndūrũme, na hini ĩmwe* ya maguta harĩ eba ĩmwe.

²⁵ “Ihinda-inĩ rĩu rĩa mĩthenya ĩyo mūgwanja ya Gĩathĩ kũ, kĩrĩa gĩkaambĩrĩria mweri wa mūgwanja, mūthenya wa ikūmi na ĩtano, nĩakaruta indo ta icio nĩ ũndũ wa maruta ma mehia, na maruta ma njino, na maruta ma mũtu, o na ma maguta.

46

¹ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Kĩhingo kĩa nja ya na thĩinĩ kĩrĩa kĩrorete irathĩro kĩrĩkaraga kĩhingĩtwo mĩthenya ĩtandatũ ĩrĩa ya kūrutwo wĩra, no mūthenya wa Thabatũ na mūthenya wa Karũgamo ka Mweri nĩkĩrĩhingũragwo. ² Nake mūnene arĩitoonyaga kuo na njĩra ya gĩthaku kĩrĩa gĩa itoonyero, na akarũgama hau gĩtugĩ-inĩ gĩa kĩhingo. Nao athĩnjĩri-Ngai marute igongona rĩa maruta make ma njino, na maruta make ma ngwatanĩro. Arĩlhooyagĩra hau hingĩro-inĩ ya itoonyero, agacooka akoima nja, no kĩhingo kũ gĩtikahingwo nginya o hwaĩ-inĩ. ³ Nao andũ a būrũri ũcio nĩmarĩhooyagĩra hau mũromo-inĩ wa kĩhingo kũ marĩ mbere ya Jehova

§ 45:24 nĩ ta kilo 22 * 45:24 nĩ ta lita 4

mīthenya ya Thabatū na ya Tūrūgamo twa Mweri. ⁴ Namo maruta ma njino marĩa mūnene ūcio arīrutagīra Jehova mūthenya wa Thabatū nī tūtūrūme tūtandatū, na ndūrūme ĩmwe, ciothe ikorwo itarī na kaūūgū. ⁵ Narīo iruta rĩa ngano rīrĩa rīakūrutanīrio na ndūrūme ĩyo rīrīkoragwo rīrī rĩa eba ĩmwe,* na iruta rĩa ngano rĩa kūrutanīrio na tūtūrūme tūu rīrīkoragwo rīrī rīingī o ta ūrĩa angīyendera, hamwe na hini ĩmwe† ya maguta harī o eba ĩmwe. ⁶ Naguo mūthenya wa Karūgamo ka Mweri arīrutaga ndegwa ĩtarī ngūrū, na tūtūrūme tūtandatū, na ndūrūme ĩmwe, ciothe itarī na kaūūgū. ⁷ Ningī nīarīrutaga iruta rĩa ngano, akaruta eba ĩmwe hamwe na ndegwa ĩyo, na eba ĩmwe hamwe na ndūrūme ĩyo, na akaruta tūtūrūme tūingī o ta ūrĩa angīenda kūruta, hamwe na hini ĩmwe ya maguta harī o eba ĩmwe. ⁸ Na rīrĩa mūnene egūtoonya-rī, arītoonyagīra gīthaku gĩa itoonyero, na akiuma akoimīra njīra o ĩyo.

⁹ “‘Hīndī ĩrĩa andū a būrūri ūcio marīūkaga mbere ya Jehova mīthenya ya ciathī iria njathane, mūdū o wothe ūrĩa ūgaatoonyera kīhingo kĩa mwena wa gathigathini akahooe-rī, akiuma akoimagīra kīhingo gĩa gūthini; na mūdū o wothe ūgaatoonyera kīhingo kĩa mwena wa gūthini, akiuma akoimagīra kīhingo gĩa gathigathini. Gūtīrī mūdū ūgaacookera kīhingo kīrĩa atoonyeire, no mūdū ariomagīra kīhingo kīrĩa kīng’etheire kīu atoonyeire. ¹⁰ Mūnene ūcio arīkoragwo arī hamwe nao, agatoonyaga magītoonya, na akoimaga makiuma.

¹¹ “‘Hīndī ya ciathī na ya maruga marĩa matuītwo, iruta rĩa ngano rīrīkoragwo rīrī eba ĩmwe hamwe na ndegwa, na eba ĩmwe hamwe na ndūrūme, na akaruta tūtūrūme tūingī o ta ūrĩa angīyendera, hamwe na hini

* 46:5 nī ta kilo 22 † 46:5 nī ta lita 4

ĩmwe ya maguta harĩ o eba ĩmwe. ¹² Hĩndĩ ĩrĩa mũnene ũcio ekũrutĩra Jehova iruta rĩa kwĩyendera, o na rĩngĩko-rwo rĩrĩ iruta rĩa njino kana maruta ma ngwatanĩro, nĩarĩhingũragĩrwo kĩhingo kĩrĩa kĩrorete mwena wa irathĩro. Arĩrutaga iruta rĩake rĩa njino kana maruta make ma ngwatanĩro o ta ũrĩa ekaga mũthenya wa Thabātũ. Aarĩkia kũruta oime nja na aarĩkia kuuma, kĩhingo kũ gĩkaahingwo.

¹³ “O mũthenya nĩũrĩrutaga gatũrũme ka ũkũrũ wa mwaka ũmwe gatarĩ na kaũũgũ nĩ ũndũ wa kũrutĩra Jehova iruta rĩa njino; ũrĩkarutaga rũciĩnĩ o rũciĩnĩ. ¹⁴ Ningĩ hamwe nako nĩũrĩrutaga iruta rĩa ngano rĩa gĩcunjĩ gĩa ithathātũ kĩa eba ĩmwe,[‡] na gĩcunjĩ gĩa ithatũ kĩa hini ĩmwe[§] ya maguta ma kũringia mũtu ũcio rũciĩnĩ o rũciĩnĩ. Iruta rĩrĩ rĩa ngano rĩrĩrutagĩrwo Jehova rĩrĩ watho wa gũtũũra. ¹⁵ Nĩ ũndũ ũcio gatũrũme kau, na iruta rĩu rĩa ngano, na maguta macio nĩrĩrutagwo rũciĩnĩ o rũciĩnĩ rĩrĩ iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe.

¹⁶ “Mwathani Jehova ekuuga ũũ: Mũnene ũcio angĩkaahe mwanake ũmwe wake kĩheo kuuma kũrĩ igai rĩake, o na kĩo gĩgaatuĩka kĩa njiaro ciake; gĩgaatuĩka indo ciao iria magaiĩrwo. ¹⁷ No rĩrĩ, angĩkaahe ndungata ĩmwe yake kĩheo kuuma igai-inĩ rĩake, ndungata ĩyo ĩgaatũũra nakĩo o nginya mwaka wayo wa kuohorwo; hĩndĩ ĩyo kĩheo kũ nĩgĩgacookerera mũnene ũcio. Igai rĩu rĩake nĩ rĩa ariũ ake oiki; nĩ igai rĩao. ¹⁸ Mũthamaki ũcio ndangĩtunya andũ acio magai mao na njĩra ya kũmaingata mehere indo-inĩ ciao. Nĩakahe ariũ ake magai mao kuuma indo-inĩ ciake mwene, nĩguo gũtikanagĩe mũndũ o na ũrĩkũ gatagatĩ-inĩ ka andũ akwa ũkeeherio indo-inĩ ciake.’”

[‡] 46:14 nĩ ta kilo ithatũ na nuthu (3:5) [§] 46:14 nĩ ta lita ĩmwe na robo (1:25)

¹⁹ Thuutha wa ũguo mündũ ũcio akĩngereria itoonyero-inĩ rĩa mwena wa kĩhingo gĩa tũnyũmba tũu twamũre tũrĩa twarĩ twa athĩnjĩri-Ngai, tũrĩa twarorete mwena wa gathigathini, na akĩnyonia handũ haarĩ mũthia-inĩ wa mwena wa ithũiro. ²⁰ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Haha nĩho handũ harĩa athĩnjĩri-Ngai marĩrugagĩra iruta rĩa mahĩtia, na iruta rĩa mehia, na nĩho marĩhĩhagĩria iruta rĩa ngano, nĩgeetha matikanamoimie na kũu nja ya nyumĩrĩra, matigatherie andũ namo.”

²¹ Ningĩ agĩcooka akĩndwara nja ĩyo ya nyumĩrĩra, na agĩthiũrũrũkia koine-inĩ ciayo inya, na nĩ ngĩona atĩ o koine-inĩ nĩ haarĩ na nja ĩngĩ. ²² Koine-inĩ icio inya cia nja ya nyumĩrĩra nĩ haarĩ na nja ciarĩ njirigĩre. Ciarĩ na gĩthimo kĩaiganaine kĩa ũraihu wa mĩkono mĩrongo ĩna,* na wariĩ wa mĩkono mĩrongo ĩtatũ†; o nja ĩmwe ya nja icio ciarĩ koine-inĩ icio inya nĩyaiganaine na ĩrĩa ĩngĩ. ²³ Gũthiũrũrũka mwena wa na thĩinĩ wa nja icio inya nĩ haarĩ na mwako wa mahiga warĩ na mariiko maakĩtwo mathiũrũrũkĩrie hau rungu rwa mwako ũcio. ²⁴ Nake akĩnjĩra atĩrĩ, “Maya nĩmo mariiko marĩa andũ arĩa matungataga thĩinĩ wa hekarũ marĩrugagĩra indo cia magongona iria irutĩtwo nĩ andũ.”

47

Rũũ Rwoimaga Hekarũ

¹ Mündũ ũcio nĩanjookirie itoonyero-inĩ rĩa hekarũ, na nĩ ngĩona maaĩ magĩtherũka kuuma rungu rwa hingĩro ya hekarũ, magatherera na mwena wa irathĩro (tondũ hekarũ yarorete mwena wa irathĩro). Maaĩ macio moimaga na kũu rungu rwa mwena wa gũthini wa hekarũ, o mwena ũcio wa gũthini wa kĩgongona. ² Ningĩ

* 46:22 nĩ ta mita 20 † 46:22 nĩ ta mita 15

agĩcooka akĩndwara nja angereirie kĩhingo kĩa mwena wa gathigathini, na agĩthiũrũrũkĩria mwena wa nja akĩndwara nginya kĩhingo-inĩ kĩa nyumĩrĩra kĩrĩa kĩaŋ'etheire mwena wa irathĩro, namo maaĩ macio maathereraga kuma mwena wa gũthini.

³ Rĩrĩa mũndũ ũcio aathiiaga arorete mwena wa irathĩro anyiitĩte rũrigi rwa gũthima na guoko-rĩ, agĩthima mĩkono 1,000,* agĩcooka akĩngereria maaĩ-inĩ macio, namo makĩnginya thũŋ'wa-inĩ. ⁴ Ningĩ agĩthima mĩkono ĩngĩ ngiri ĩmwe, na akĩnduĩkanĩria maaĩ-inĩ macio, namo makĩnginya maru-inĩ. Agĩcooka agĩthima mĩkono ĩngĩ ngiri ĩmwe, na akĩngereria maaĩ-inĩ macio, namo makĩnginya njohero-inĩ. ⁵ Ningĩ agĩthima mĩkono ĩngĩ ngiri ĩmwe, rũgĩkorwo rũrĩ rũũ itangĩahotire kũringa, nĩ ũndũ maaĩ macio maarĩ maiyũru na rũkarika ũndũ rũngĩthambĩrwo, rũgatuĩka rũũ rũtangĩringĩka nĩ mũndũ. ⁶ Nake akĩnjũũria atĩrĩ, “Mũrũ wa mũndũ, nĩũrona ũndũ ũyũ?”

Hĩndĩ ĩyo akĩĩhũndũra, akĩnjookia nginya hũgũrũrũ-inĩ cia rũũ rũu. ⁷ Rĩrĩa ndaakinyire ho, ngĩona mĩtĩ mĩingĩ ĩrĩa yarĩ mĩrĩmo yeerĩ ya rũũ rũu. ⁸ Nake akĩnjũũria atĩrĩ, “Maaĩ maya mathereraga marorete bũrũri ũrĩa ũrĩ mwena wa irathĩro, magaikũrũka nginya Araba,† magacooka magathiĩ makeitĩrĩra Iria-inĩ rĩa Cumbĩ. Maarĩkia kwĩitĩrĩra iria-inĩ rũu, namo maaĩ marĩo makaagĩra. ⁹ Mĩrumbĩ ya ciũmbe iria irĩ muoyo nĩĩgatũũra muoyo kũrĩa guothe rũũ rũu rũgaathereragĩra. Nĩgũkaagĩa thamaki nyingĩ, tondũ maaĩ macio nĩkuo mathereragĩra, magatũma maaĩ macio marĩ na cumbĩ magĩre; nĩ ũndũ ũcio kũrĩa rũũ rũu rũthereragĩra, ciũmbe ciothe nĩĩgatũũra muoyo. ¹⁰ Ategi

* 47:3 nĩ ta mita 450 † 47:8 Ũyũ warĩ bũrũri ũtaarĩ maaĩ gatagatĩ ka Jerusalemu na Iria rĩa Cumbĩ.

a thamaki makaarũgamaga hũgũrũrũ-inĩ ciaruo; kuuma Eni-Gedi nginya Eni-Egilaimu nĩgũgakorwo na kũndũ gwa gũtambũrũkĩrio wabu. Thamaki igaakorwo irĩ cia mĩthemba mĩingĩ, o ta thamaki cia Iria Rĩrĩa Inene. ¹¹ No matindiri makuo na njabacabi ciakuo itikagĩra; igaatigwo irĩ cia cumbĩ. ¹² Mĩtĩ ya matunda ma mĩthemba yothe nĩgũgũra hũgũrũrũ-inĩ cieri cia rũũ rũu. Mathangũ mayo matikooma, o na kana mĩtĩ iyo yaage gũciara. O mweri nĩgaciaraaga, tondũ maaĩ moimĩte handũ-harĩa-haamũre magaathereraga nginya kũu irĩ. Maciaro mayo magaatuĩka irio namo mathangũ mayo matuĩke ma kũhonia.”

Mĩhaka ya Bũrũri

¹³ Mwathani Jehova ekuuga ũũ: “Ĩno nĩyo mĩhaka ĩrĩa mũkaarũmĩrĩra mũkĩgaya bũrũri ũcio ũtuĩke igai gatagatĩ-inĩ ka mĩhĩrĩga ĩrĩa ikũmi na ĩĩrĩ ya Isiraeli. Jusufu akaaheo icunjĩ igĩrĩ. ¹⁴ Nawe nĩũkamagayania bũrũri ũcio icunjĩ ciiganaine. Tondũ nĩndehĩtĩre njoete guoko na igũrũ ngiuga atĩ nĩngaũhe maithe manyu ma tene-rĩ, bũrũri ũyũ nĩũgaatuĩka igai rĩanyu.

¹⁵ “Ŭyũ nĩguo ũgaatuĩka mũhaka wa bũrũri ũcio:

Mũhaka wa mwena wa gathigathini ũkoima Iria Rĩrĩa Inene ũgereire njĩra ya Hethiloni, ũhĩtũkĩre Lebo-Hamathu, nginya Zedadi, ¹⁶ na ũgerere Berotha na Sibiraimu (kũu mũhaka-inĩ ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka Dameski na Hamathu), ũthĩĩ nginya Hazeri-Hatikoni, kũu mũhaka-inĩ wa Haurani. ¹⁷ Naguo mũhaka ũcio ũtambũrũke kuuma iria-inĩ ũkinye Hazari-Enani, mũhaka-inĩ wa mwena wa gathigathini wa Dameski, naguo mũhaka wa Hamathu ũkorwo ũrĩ mwena wa

gathigathini. Ūcio nĩguo ūgaatuika mũhaka wa mwena wa gathigathini.

¹⁸ Naguo mũhaka wa mwena wa irathĩro ūkaagerera gatagatĩ ka Haurani na Dameski, ūtwaranĩte na Rũũ rwa Jorodani gatagatĩ ka Gileadi na bũrũri ūcio wa Isiraeli, ūrorete o iria-inĩ rĩa mwena wa irathĩro, ūthiĩ nginya Tamaru. Ūcio nĩguo ūgaatuika mũhaka wa mwena wa irathĩro.

¹⁹ Naguo mũhaka wa mwena wa gũthini ūkoima Tamaru o nginya kũu maaĩ-inĩ ma Meriba-Kadeshi, ūtwarane na Karũũĩ ka Misiri o nginya Iria Rĩrĩa Inene. Ūcio nĩguo ūgaatuika mũhaka wa mwena wa gũthini.

²⁰ Naguo mũhaka wa mwena wa ithũĩro, Iria Rĩrĩa Inene nĩrĩo rĩgaatuika mũhaka, ūthiĩ nginya harĩa hang'etheire Lebo-Hamathu. Ūcio nĩguo ūgaatuika mũhaka wa mwena wa ithũĩro.

²¹ “Inyuĩ nĩ inyuĩ mũkeegayania bũrũri ūyũ kũringana na mĩhĩrĩga ya Isiraeli. ²² Mũkaũgayana ūtuĩke igai rĩanyu inyuĩ ene, na rĩa andũ a kũngĩ arĩa matũũraga gatagatĩ-inĩ kanyu na nĩ marĩ na ciana. Nĩmũkamatua ta marĩ andũ a Isiraeli maciarĩirwo bũrũri ūcio; acio makaagaĩrwo igai hamwe na inyuĩ gatagatĩ-inĩ ka mĩhĩrĩga ya Isiraeli. ²³ Mũhĩrĩga-inĩ o ūrĩa mũndũ angĩkorwo atũũrĩte arĩ mũgeni-rĩ, kũu nĩkuo mũkaamũgaĩra igai rĩake,” ūguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

48

Kũgayania Bũrũri

¹ “Na rĩrĩ, maya nĩmo marĩitwa ma mĩhĩrĩga iyo: Mũhaka-inĩ wa mwena wa gathigathini, Dani nĩakaheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩgaatwarana na njĩra ya Hethiloni

ya gũthiĩ nginya Lebo-Hamathu; Hazari-Enani na mũhaka wa mwena wa gathigathini wa Dameski kũrigania na Hamathu gũgaakorwo kũrĩ mũhaka wakuo kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

² “Nake Asheri aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Dani kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

³ “Nake Nafitali aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Asheri kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

⁴ “Nake Manase aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Nafitali kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

⁵ “Efiraimu aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Manase kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

⁶ “Nake Rubeni aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Efiraimu kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

⁷ “Nake Juda aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Rubeni kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

⁸ “Nĩngĩ kũhakana na rũgongo rwa Juda kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro, nĩmũkaruta gĩcigo mũkĩneane gĩtuĩke kĩheo kĩa mwanya. Gĩgaakorwo kĩrĩ na wariĩ wa mĩkono 25,000* kwarama, naguo ũraihi wakĩo ũkaiganana na gĩcigo kĩmwe kĩa iria igaĩrwo mĩhĩrĩga kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro; naho handũ-harĩa-haamũre hagaakorwo harĩ gatagatĩ ga kĩo.

⁹ “Gĩcigo kũ kĩa mwanya mũkaarutĩra Jehova-rĩ, gĩgaakorwo kĩrĩ na ũraihi wa mĩkono 25,000, na wariĩ wa

* 48:8 nĩ ta kilomita 12

mīkono 10,000.[†] ¹⁰ Gĩcigo kũ gĩgaatuĩka gĩcigo kĩa mũre kĩa athĩnjĩri-Ngai. Gĩgaakorwo kĩrĩ kĩa ũraihi wa mīkono 25,000 mwena wa gathigathini na wariĩ wa mīkono 10,000 mwena wa ithũĩro, na wariĩ wa mīkono 10,000 mwena wa irathĩro, na ũraihi wa mīkono 25,000 mwena wa gũthini. Handũ-harĩa-haamũre hagaakorwo harĩ gatagatĩ ga kĩa.

¹¹ Gĩcigo kũ gĩgaatuĩka kĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa aamũre, nao nĩ andũ a Zadoku arĩa matũũrĩte marĩ ehokeku makĩndungatĩra, na matiigana gũturuura ta ũrĩa Alawii meekire hĩndĩ irĩa andũ a Isiraeli maaturuurire. ¹² Gĩcigo kũ gĩgaatuĩka kĩa kĩa kĩa mwanya kĩrutĩtwo kuuma gĩcigo-inĩ kũ kĩa mũre kĩa bũrũri, nakĩo gĩgaatuĩka igai itheru mũno, na gĩkaahakana na rũgongo rwa Alawii.

¹³ “Gũtwarana na rũgongo rũu rwa athĩnjĩri-Ngai-rĩ, Alawii nĩmakagaya gĩcigo kĩa mīkono 25,000, na wariĩ wa mīkono 10,000. ũraihi wakĩo wothĩ ũgaakorwo ũrĩ mīkono 25,000, naguwo wariĩ wakĩo ũkorwo ũrĩ wa mīkono 10,000. ¹⁴ Nao matikanendie kana makũũranie o na kĩa mwĩcio. Gĩkĩ nĩkĩo gĩcigo kĩa kĩa kĩa mũno bũrũri-inĩ ũyũ, na gĩtikananengerwo mũndũ ũngĩ, tondũ nĩkĩa mũrĩre Jehova.

¹⁵ “Gĩcigo kĩa gĩgaatigara kĩa wariĩ wa mīkono 5,000,[‡] na ũraihi wa mīkono 25,000, gĩgaatuĩka gĩa kũhũthagĩrwo na maũndũ ma itũũra rĩu inene, kĩhũthĩrwo na gwakwo nyũmba cia gũtũũrwo, na ithaka cia ũrĩithio. Itũũra rĩu inene rĩgaakorwo gatagatĩ ga gĩcigo kũ, ¹⁶ narĩo itũũra rĩu rĩgaakorwo na ithimo ici: mwena wa gathigathini nĩ mīkono 4,500,[§] na mwena wa gũthini nĩ mīkono 4,500, na mwena wa irathĩro nĩ mīkono 4,500, na mwena wa ithũĩro nĩ 4,500. ¹⁷ Githaka kĩa ũrĩithio wa itũũra rĩu inene gĩgaakorwo kĩrĩ na mīkono 250* mwena wa gathigathini,

[†] 48:9 nĩ ta kilomita 5 [‡] 48:15 nĩ ta kilomita igĩrĩ na nuthu (2.5) [§] 48:16

nĩ ta kilomita igĩrĩ na robo (2:25) * 48:17 nĩ ta mita 115

na mīkono 250 mwena wa gūthini, na mīkono 250 mwena wa irathīro, na mīkono 250 mwena wa ithūiro. ¹⁸ Gīcigo kīrīa gīgaatigara, kīhakanīte na gīcigo kīu kīamūre, na gītwaranīte na ūraihi wakīo, gīgaakorwo kīrī kīa mīkono 10,000 mwena wa irathīro, na mīkono 10,000 mwena wa ithūiro. Maciaro makīo nīmo makaarīagwo nī aruti wīra a itūūra rīu inene. ¹⁹ Aruti wīra acio a itūūra rīu inene arīa makaarīmaga kīu makoima mīhīrīga-inī yothe ya Isiraeli. ²⁰ Gīcigo kīu gīothe gīgaakorwo kīiganaine mīena yothe īna, na gīkorwo kīrī na mīkono 25,000 o mwena. Nīmūkaruta gīcigo kīu kīamūre kīrī kīheo kīa mwanya, gītūike gīcigo kīamūre, mūkīrutanīrie na gīthaka gīa itūūra rīu inene.

²¹ “Kūndū kūrīa gūgaatigara mīena yeerī ya gīcigo kīu kīamūre na gīthaka gīa itūūra rīrīa inene gūgaatuīka kwa mūthamaki. Kūndū kīu gūgaatambūrūka mwena wa irathīro wa kūrīa gwathimītuo mīkono 25,000 ya gīcigo kīu kīamūre gūkinye nginya mūhaka-inī wa mwena wa irathīro, nago mwena wa ithūiro uume hau haathimītuo mīkono 25,000, gūkinye nginya mūhaka-inī wa mwena wa ithūiro. Icigo icio cīerī itwaranīte na ūraihi wa icigo icio ingī cia mīhīrīga igaatuīka cia mūthamaki, nakīo gīcunjī kīrīa kīamūre, hamwe na handū-harīa-haamūre ha hekarū igaakorwo gatagatī ga kūndū kīu. ²² Nī ūndū ūcio ithaka cia Alawī na ithaka cia itūūra inene igaakorwo irī gatagatī ga gīcigo kīu kīa mūthamaki. Gīcigo kīu kīa mūnene gīgaakorwo kīrī gatagatī ka mūhaka wa Juda na mūhaka wa Benjamīni.

²³ “Ha ūhoro wa mīhīrīga īyo ingī itigarīte: Benjamīni akaaheo gīcigo kīmwe; nakīo gīgaatambūrūka kuuma mwena wa irathīro nginya mwena wa ithūiro.

²⁴ “Nake Simeoni aheo gīcigo kīmwe; nakīo gīkaa-hakana na rūgongo rwa Benjamīni kuuma mwena wa

irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

²⁵ “Nake Isakaru aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Simeoni kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

²⁶ “Nake Zebuluni aheo gĩcigo kĩmwe; nakĩo gĩkaahakana na rũgongo rwa Isakaru kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

²⁷ “Gadi nĩakagaya gĩcigo kĩmwe; gĩkaahakana na rũgongo rwa Zebuluni kuuma mwena wa irathĩro nginya mwena wa ithũĩro.

²⁸ “Mũhaka wa mwena wa gũthini wa Gadi ũgaathĩĩ ũrorete mwena wa gũthini kuuma Tamaru nginya maaĩ ma Meriba-Kadeshi, ningĩ ũtwarane na Karũũ ka Misiri nginya Iria Rĩria Inene.

²⁹ “Ũcio nĩguo bũrũri ũrĩa mũkaagayania ũtuĩke igai rĩa mĩhĩrĩga ya Isiraeli, nacio icio nĩcio igaatuĩka icio ciao,” ũguo nĩguo Mwathani Jehova ekuuga.

Ihingo cia Itũũra Inene

³⁰ “Ici nĩcio igaatuĩka njĩra cia kuuma itũũra rĩu inene: Kwambĩrĩria mwena wa gathigathini, ũrĩa ũrĩ na ũraihi wa mĩkono 4,500, ³¹ ihingo cia itũũra rĩu inene igeetanio na mĩhĩrĩga ya Isiraeli. Ihingo icio ithatũ irĩ mwena wa gathigathini-rĩ, kĩmwe nĩ kĩa Rubeni, kĩu kĩngĩ nĩ kĩa Juda, na kĩu kĩngĩ nĩ kĩa Lawi.

³² “Naguo mwena wa irathĩro, ũrĩa ũrĩ na ũraihi wa mĩkono 4,500, ũgaakorwo ũrĩ na ihingo ithatũ: kĩmwe nĩ kĩa Jusufu, kĩu kĩngĩ nĩ kĩa Benjamini, na kĩu kĩngĩ nĩ kĩa Dani.

³³ “Ningĩ mwena wa gũthini, ũrĩa ũrĩ na gĩthimo kĩa mĩkono 4,500, ũgaakorwo ũrĩ na ihingo ithatũ: kĩmwe nĩ kĩa Simeoni, kĩu kĩngĩ nĩ kĩa Isakaru, na kĩu kĩngĩ nĩ kĩa Zebuluni.

³⁴ “O na ningĩ mwena wa ithũĩro, ũrĩa ũrĩ na ũraihi wa mĩkono 4,500, ũgaakorwo ũrĩ na ihingo ithatũ: kĩmwe nĩ kĩa Gadi, kũ kĩngĩ nĩ kĩa Asheri, na kũ kĩngĩ nĩ kĩa Nafitali.

³⁵ “Itĩĩna rĩa gũthiũrũrũkĩria itũũra rĩu rĩothe rĩgaakorwo na mĩkono 18,000.[†]

“Narĩo itũũra rĩu inene kuuma hĩndĩ ãyo gũthiĩ na mbere rĩgeetagwo ũũ:

JEHOVA ARĨ KUO.”

[†] 48:35 nĩ ta kilomita 8

Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre

Gikuyu: Biblica® Kiugo Gĩtheru Kĩa Ngai Kĩhingũre (Bible) of Kenya

copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 29 Jan 2022

fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63